

Lietuvos Respublikos Seimo *aštuntoji sesija*

2020 m. gegužės 21 d.
406 ir 407 posėdžiai

Stenogramos

219

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

VIII (PAVASARIO) SESIJA

2020 m. gegužės 21 d.

Rytinis posėdis Nr. 406

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gegužės 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
Darbo kodekso 2, 21, 26, 41, 52, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 72, 75, 83, 89, 93, 95, 104, 110, 112, 117, 127, 128, 135, 137, 140, 141, 144, 147, 172, 185, 188, 192, 193, 194, 198, 224, 225, 228 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 72 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4554(2) priėmimas	9
Šio įstatymo priėmimas	10
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 8, 13, 15, 16, 17, 19 ¹ , 20, 30, 34, 36 straipsnių bei šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir papildymo 19 ² , 25 ¹ ir 25 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4346(2) priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	11
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4347(2) priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	11
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59 ¹ , 59 ² , 59 ³ , 59 ⁴ , 59 ⁵ , 59 ⁶ , 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4807(2) priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	12
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5, 45, 50 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2756 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4808(2) priėmimas	12
Šio įstatymo priėmimas	12
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 1, 2, 9, 12 ¹ , 12 ² , 15, 21, 26 ¹ , 27 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2762 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4809(2) priėmimas	12
Šio įstatymo priėmimas	12
Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 15 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2757 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4810(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	13
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2761 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4811(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	13
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2763 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4812(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	13
Biomedicininį tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 20, 21, 22, 23, 24 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2758 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4813(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	14
Administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2805 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4814(2) priėmimas	14
Šio įstatymo priėmimas	14
Vienkartinės išmokos vaikams, skirtos COVID-19 (koronaviruso infekcijos) pandemijos sukeltiems padariniams mažinti, įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4870 pateikimas (S. Krėpšta)	14

Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų paskelbimo Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado metais“ projekto Nr. XIIIIP-4765(2) priėmimas	19
Šio nutarimo priėmimas	20
Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4743(2) priėmimas	21
Šio įstatymo priėmimas	23
Civilinio kodekso 2.79 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4574(2) priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	23
Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4575(2) priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	23
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 9, 10, 19 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4576(2) priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	23
Centrinių kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4577(2) priėmimas	24
Šio įstatymo priėmimas	24
Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4578(2) priėmimas	24
Šio įstatymo priėmimas	24
Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4579(2) priėmimas	24
Šio įstatymo priėmimas	24
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4580(2) priėmimas	24
Šio įstatymo priėmimas	24
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 6 ir 79 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4581(2) priėmimas	25
Šio įstatymo priėmimas	25
Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4582(2) priėmimas	25
Šio įstatymo priėmimas	25
Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4583(2) priėmimas	25
Šio įstatymo priėmimas	25
Kredito unių įstatymo Nr. I-796 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4584(2) priėmimas	25
Šio įstatymo priėmimas	25
Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4585(2) priėmimas	26
Šio įstatymo priėmimas	26
Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4586(2) priėmimas	26
Šio įstatymo priėmimas	26
Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4587(2) priėmimas	26
Šio įstatymo priėmimas	26
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 11 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4588(2) priėmimas	26
Šio įstatymo priėmimas	26

Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą remiantis šio komiteto surinktais duomenimis atliekant Seimo nutarimu Nr. XIII-2435 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Irinos Rozovos veiklos ir ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento gautos informacijos netinkamo panaudojimo“ pavestą atlikti parlamentinį tyrimą“ projekto Nr. XIIIIP-4794 svarstymas	27
Susisiekimo ministro J. Narkevičiaus atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnį)	29
Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4469(2)ES priėmimas	34
Šio įstatymo priėmimas	34
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 1, 6, 6 ¹ , 8 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4470(2) priėmimas	34
Šio įstatymo priėmimas	34
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 30, 62 ¹ , 67 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4640(2) priėmimas	35
Šio įstatymo priėmimas	35
Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9, 10, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4421(2) priėmimas	35
Šio įstatymo priėmimas	35
Baudžiamojo proceso kodekso 8, 28, 38 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4262(2)ES priėmimas	35
Šio įstatymo priėmimas	35
Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4263(2)ES priėmimas	35
Šio įstatymo priėmimas	36
Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4436(2) priėmimas	36
Šio įstatymo priėmimas	36
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl perdavimo tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir Islandijos bei Norvegijos ratifikavimo“ Nr. X-1526 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4397(2) priėmimas	36
Šio įstatymo priėmimas	36
Įstatymo „Dėl Susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas 2004 m. vasario 11 d. Danijos Karalystės, Estijos Respublikos, Islandijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Norvegijos Karalystės, Suomijos Respublikos ir Švedijos Karalystės susitarimo dėl Šiaurės investicijų banko priede esančio Šiaurės investicijų banko statuto 14 skirsnis, ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-4720(2) priėmimas	36
Šio įstatymo priėmimas	37

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, susisiekimo ministro J. Narkevičiaus, švietimo, mokslo ir sporto ministro A. Monkevičiaus, užsienio reikalų ministro L. A. Linkevičiaus, aplinkos ministro K. Mažeikos ir žemės ūkio ministro A. Palionio atsakymai į Seimo narių klausimus	37
--	----

Vakarinis posėdis Nr. 407

Opozicinių Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos darbotvarkė

Diskusija „Kokias švietimo problemas atvėrė pandemijos krizė?“

Vilniaus universiteto Ugdymo mokslų instituto profesorės, habilituotos daktarės V. Targamadzės kalba	44
Vytauto Didžiojo universiteto daktaro M. Nefo kalba	46
Kauno technologijos universiteto daktaro A. Lašo kalba	48
Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto daktarės N. Putinaitės kalba	49
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo narei Irinai Rozovai pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projekto Nr. XIII-4450 svarstymas	54
Seimo nario E. Gentvilo kalba	54
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	55
Seimo nario Z. Jedinskio kalba (Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vardu)	56
Seimo nario P. Gražulio kalba	57
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 49 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4444 pateikimas (L. Balsys)	61
Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 1 straipsnio pakeitimo, 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo keturioliktuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4408 pateikimas (A. Anušauskas)	65
Baudžiamojo proceso kodekso 165 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4445 pateikimas (L. Balsys)	68
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4492 pateikimas (I. Šimonytė)	70
Civilinio kodekso 6.353 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4459 pateikimas (R. Budbergytė)	72
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-2848 „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ pripažinimo netekusiu galios“ projekto Nr. XIII-4787 pateikimas (J. Razma)	73
Seimo savaitės (2020-05-25–2020-05-29) – 2020 m. gegužės 26 d. (antradienio) ir 28 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (V. Pranckietis)	76
Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4481 pateikimas (J. Razma)	76
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-2849 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4864 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Budbergytė)	79
Šio nutarimo priėmimas	80
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIII-4860 pateikimas (R. Budbergytė)	80

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4534 pateikimas (J. Razma)	82
Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 8, 9, 17, 23, 35, 36, 39 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4275 pateikimas (S. Šedbaras)	84
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4440 pateikimas (A. Gedvilienė)	85
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-2849 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4868 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Aleknaitė-Abramikienė)	86
Šio nutarimo priėmimas	87
Civilinio kodekso 3.249 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4350 ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 4 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4351 pateikimas (V. Aleknaitė-Abramikienė)	87
Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4763 ir Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4764 pateikimas (M. Majauskas)	89
Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4447(4) ir Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4448(4) pateikimas (V. Juozapaitis)	91
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-2849 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4863 pateikimas (B. Matelis)	92

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	92
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	94

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 406 STENOGRAMA

2020 m. gegužės 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami Seimo nariai, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gegužės 21 d. posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.
Užsiregistravo 102 Seimo nariai.

10.01 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. gegužės 21 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Siūlau pritarti darbotvarkei bendru sutarimu.

R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, mieli kolegos, įvertinus, kad rezerviniame sąraše yra daug įstatymų priėmimų ir tai, kad teiksime ir Prezidento įstatymo projektą, gal galima prašyti, kad būtų tik Vyriausybės pusvalandis ir klausų mažuma? (*Balsai salėje*) Ačiū. Tada iš karto informuojame Vyriausybę.

PIRMININKAS. 12 val. 30 min. pradėtume Vyriausybės valandą.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Taip. Gerai. Atrodo, pritarimas yra.

A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš norėčiau pasitikslinti, kad nekiltų nesusipratimas kaip antradienį. Aš žinau, kad Seniūnų sueigoje sutarėte, kad po pietų, vykstant opozicinei darbotvarkei, po kiekvieno klausimo bus balsavimas. Ar tai nepakeista, kad nereikėtų vėl ginčytis prasidėjus popietiniam posėdžiui? Norėčiau pasitikslinti, nes darbotvarkėje dar kabo balsavimas vakare. (*Balsai salėje*) Jau ne? Ačiū. Matau.

PIRMININKAS. Jūs teisus. J. Jarutis. Ne. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu.

Gerbiami kolegos, dar primenu, kad palinkėjimų knyga yra štai čia padėta ir joje galima pasirašyti tiems, kurie dar nepasirašėte.

10.03 val.

Darbo kodekso 2, 21, 26, 41, 52, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 72, 75, 83, 89, 93, 95, 104, 110, 112, 117, 127, 128, 135, 137, 140, 141, 144, 147, 172, 185, 188, 192, 193, 194, 198, 224, 225, 228 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 72¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4554(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Darbo kodekso straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-4554. Priėmimas. Pranešėja – R. Šalaševičiūtė, tačiau pasiūlymų nėra, todėl nekviesame į tribūną.

Priimame pastraipsniui. 1, 2, 3 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 4, 5, 6 straipsniams galime pritarti? Pritariame bendru sutarimu. 7, 8, 9, 10 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 11, 12, 13 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 25, 26, 27, 28, 29, 30 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu ir pritariame. 31, 32, 33,

34, 35, 36, 37 ir 38 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 39, 40 ir 41 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų noriu pasidžiaugti, kad pagaliau onkologinių ligonių, pacientų ir organizacijų balsas yra išgirstas ir nuo šandien, jeigu priimsime šį įstatymą, žmonės, susidūrę su onkologinėmis ligomis, bus apsaugoti įstatymu nuo ne visuomet socialiai atsakingų darbdavių.

Šiek tiek apmaudu, aišku, kad pas mus valstybėje įstatymai priimami tikrai tada, kai asmeniškai paliečia vieną arba kitą aukštą šalies vadovą, todėl labai linkėčiau visiems nepamiršti socialiai pažeidžiamų žmonių interesų, ginti kas dieną ir drauge priimti tokius įstatymus, kurie apsaugotų pačius pažeidžiamiausius tiek darbo rinkoje, tiek socialinėje politikoje. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, žinant Darbo kodekso priėmimo peripetijas, reikia pasidžiaugti, kad šį kartą apskritai nekilo ginčų dėl Darbo kodekso, dėl šio įstatymo paketo, ir tai yra pasekmė, kad tai yra Trišalės tarybos pateiktas dokumentas, jis buvo suderintas, būtent daug pataisų, kurios techniškai išsprendžia tuos dalykus, kurie iki galo nebuvo aiškūs. Turint omeny ir tai, ką sakė mano kolega J. Džiugelis, kad atsižvelgta į sergančiuosius onkologinėmis ligomis.

Kas dar labai svarbu? Įstatyme atsiranda, kur kilo daug problemų, tai ir dėl laikinojo įdarbinimo įmonių, atsiranda visas straipsnis, kuris reglamentuoja jų veiklą, nes dėl šių įmonių veiklos kildavo be galo daug problemų žmonėms, kurie susidurdavo su jomis. Manychiau, reikia atkreipti dėmesį ir į dar vieną svarbų dalyką, tai yra kodekso 140 straipsnis, kuris reglamentuoja darbo užmokestį. Čia būdavo irgi gana daug piktnaudžiavimų ir dabar mes tiksliai apibrėžiame, kad darbo užmokestis arba valandinis darbo apmokėjimas turi būti įrašytas į darbo sutartį, todėl kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau dėl motyvų Seimo narių neužsirašė. Balsuojame dėl Darbo kodekso straipsnių pakeitimo įstatymo projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių. Vienbalsiai 113 balsavo už įstatymą (projektas Nr. XIII-P-4554). Jis priimtas. (*Gongas*)

10.08 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 8, 13, 15, 16, 17, 19¹, 20, 30, 34, 36 straipsnių bei šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir papildymo 19², 25¹ ir 25² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII-P-4346(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo straipsnių bei šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir papildymo straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII-P-4346. Priėmimas. Kviečiu R. J. Dagį. Kviečiu R. Šalaševičiūtę į tribūną.

Priėmimo stadijoje yra gauta pasiūlymų. Priimame pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, komiteto nuomonė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Teisės departamento pasiūlymui pritarta ir pataisyta pagal pastabas.

PIRMININKAS. Su tokiu pritarimu galime bendru sutarimu pritarti visam 6 straipsniui? Pritariame. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Komitetas taip pat pritarė. Apskritai, gerbiamas Pirmininke, komitetas pritarė visoms Teisės departamento pastaboms ir pagal visas pastabas, kurios yra dėl šio įstatymo projekto atskirų straipsnių, juos pataisė.

PIRMININKAS. Ačiū, supratau. Tęsiame priėmimą pastraipsniui. Dėkoju pranešėjai. 9 straipsniui su Teisės departamento pasiūlymu, kuriam komitetas pritarė, pritariame bendru sutarimu. 9 straipsnis. Taip pat pritariame. Dėl 10, 11, 12 straipsnių taip pat pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Dėl 13 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė, ir su tokiu pritariame pritariame bendru sutarimu. Dėl 14, 15, 16 straipsnių pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl motyvų dėl viso T. Tomilinas. Prašom, motyvai už.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, priimame labai svarbų įstatymą, keičiasi tokie trys esminiai dalykai. Mes turėsime socialinių globos įstaigų ir socialinės priežiūros akreditavimo institutą savivaldybėse, tai reiškia, kad nevyriausybinių organizacijų, teikiančių socialines paslaugas, neturės stovėti projektų eilėje, o galės gauti tiesioginį ir nuolatinį finansavimą, ilgesnį negu vieneri metai. Tai yra labai labai reikalingi pokyčiai mūsų regionuose tam, kad socialinių paslaugų plėtra būtų tvaresnė.

Taip pat globos įstaigų gyventojai, šiandien pradedantys tikrą integraciją į visuomenę, tai yra pradedantys dirbti, negali gauti pajamų, nes jų pajamos yra paimamos socialinės globos įstaigų, 80 % jų pajamų yra tiesiog nuskaitoma nuo jų sąskaitų. Jokia tikroji integracija nevyksta. Mes turėsime ryškų pokytį: žmonės, neįgalūs žmonės, dažniausiai regionuose, pradės darbą ir jų pajamos iš to darbo liks jų kišenėje, o tai reiškia tikrąją integraciją į visuomenę. Ne pastatai, ne namai, ne gražūs kiemai yra integracija, o galimybė kartu kurti bendrą mūsų visuomenės gerį, dirbti, uždirbti. Tai yra pagrindinis integracijos faktorius ir būtent šis įstatymas suteiks tokiems žmonėms tas galimybes.

Vaiko pinigai nebus įskaičiuojami į vaiko, gyvenančio globos įstaigoje, pajamas. Lygiai taip pat tokias taisykles mes taikome piniginei socialinei paramai, dabar taikysime ir Socialinių paslaugų įstatyme. Balsuokime už šitą įstatymą, nes jis labai reikalingas.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl projekto Nr. XIII-4346 priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: už – 110, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIII-4346) priimtas. (*Gongas*)

10.12 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4347(2) (priėmimas)

Lydimasis – Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4347. Priėmimas. Pasiūlymų priėmimo stadijoje nėra gauta. Priimame pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 2 straipsnis – įsigaliojimas nuo liepos 1 dienos. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl motyvų už ir prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių – vienbalsiai 113 už tai, kad įstatymas (projektas Nr. XIII-4347) būtų priimtas. Jis yra priimtas. (*Gongas*)

10.14 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59¹, 59², 59³, 59⁴, 59⁵, 59⁶, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4807(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4807.

Priėmimas. Priėmimo stadijoje yra gauta pasiūlymų, todėl kviečiu komiteto pirmininkę A. Kubilienę į tribūną.

Prieš priimant pastraipsniui... (*Balsas salėje: „Koks numeris, galite pasakyti?“*) Prašyčiau komentarą dėl pavadinimo, Teisės departamento pastaba.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Pritariate. Toliau einame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio – taip pat Teisės departamento pasiūlymas. Prašau komentaro.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Pritarė komitetas. Daugiau pasiūlymų dėl šio straipsnio nėra. Galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Pritariame.

Ir 2 straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra. Taip pat pritariame bendru sutarimu.

Motyvai už, prieš. Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 113 Seimo narių: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 2 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIII-4807) priimtas. (*Gongas*)

10.16 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5, 45, 50 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2756 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4808(2) (priėmimas)

Lydimasis – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4808(2). Priėmimas. Taip pat yra vienas Teisės departamento pasiūlymas.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto išvada – pritarti.

PIRMININKAS. Pritariate. Priimame pastraipsniui. Yra vienas straipsnis, kuriam galime pritarti bendru sutarimu. Pritariame. Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIII-4808(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.17 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 1, 2, 9, 12¹, 12², 15, 21, 26¹, 27 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2762 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4809(2) (priėmimas)

Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4809(2). Priėmimas. Pranešėja – A. Kubilienė. Priimame pastraipsniui. 1 straipsniui pritariame bendru sutarimu. 2 straipsniui taip pat pritartume bendru sutarimu, jei Seimo kanceliarijos Teisės departamentui komitetas...

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Pritarė.

PIRMININKAS. ...pritarė. Jam pritarus, pritariame šiam straipsniui. Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai, vienbalsiai 104 pritarė, kad įstatymas (projektas Nr. XIII-4809(2)) būtų priimtas. Jis priimtas. (*Gongas*)

10.19 val.

Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 15 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2757 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4810(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.4 klausimas – Reklamos įstatymo 15 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4810(2), taip pat priėmimas. Pasiūlymų priėmimo stadijoje nėra gauta. Priimame pastraipsniui.

1 straipsnis. Jam pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Seimo nariai dėl motyvų neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: vienbalsiai visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4810) priimtas. (*Gongas*)

10.20 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2761 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4811(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.5 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4811(2). Priėmimas. Yra vienas straipsnis, jam pritariame bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: visi vienbalsiai balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4811(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.21 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2763 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4812(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.6 klausimas – Farmacijos įstatymo 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4812(2). Priėmimas. Taip pat yra vienas straipsnis, jam pritariame bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111 Seimo narių: vienbalsiai visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4812(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.22 val.

Biomedicininį tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 20, 21, 22, 23, 24 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-2758 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4813(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.7 klausimas – Biomedicininį tyrimų etikos įstatymo straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4813(2). Priėmimas.

Taip pat yra vienas straipsnis. Jam pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 112 Seimo narių: vienbalsiai 112 Seimo narių balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIII-4813(2) priimtas. (*Gongas*)

10.23 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2805 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4814(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.8 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 59 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4814(2). Priėmimas. Priimame pastraipsniui. Yra vienas straipsnis. Galime jam pritarti bendru sutarimu ir pritariame.

Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: vienbalsiai visi balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIII-4814(2) priimtas. (*Gongas*)

10.25 val.

Vienkartinės išmokos vaikams, skirtos COVID-19 (koronaviruso infekcijos) pandemijos sukeltiems padariniams mažinti, įstatymo projektas Nr. XIII-4870 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Vienkartinės išmokos vaikams, skirtos COVID-19 (koronaviruso infekcijos) pandemijos sukeltiems padariniams mažinti, įstatymo projektas Nr. XIII-4870. Pateikimas. Pranešėjas – S. Krėpšta, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas. Prašau.

S. KRĖPŠTA. Gerbiami Seimo nariai, gerbiamas Seimo Pirmininke, šiandien esu įpareigotas jums pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento šių metų gegužės 20 dienos dekretą, kuriuo Seimui teikiamas ypatingos skubos tvarka svarstyti Vienkartinės išmokos vaikams, skirtos COVID-19 (koronaviruso infekcijos) pandemijos sukeltiems padariniams mažinti, įstatymo projektas. Šis įstatymas yra sudėtinė Lietuvos Respublikos Prezidento teisėkūros paketo, pateikto vakar Lietuvos Respublikos Seimui ir orientuoto į reikšmingą anticiklinį ekonomikos skatinimą, paramą šeimoms su vaikais, mažai uždirbančius ir į laikiną mokesčių mažinimą visiems samdomiems darbuotojams, dalis. Didžiąją šio paketo dalį, jums leidus, pristatysiu kitą savaitę.

Šiandien esu įpareigotas jums pristatyti paramos vaikams įstatymo iniciatyvą. Prezidento nuomone, tarp pandemijos padariniams jautriausių ir labiausiai pažeidžiamų visuomenės grupių yra ne tik dirbantieji, savarankiškai dirbantys, bedarbiai, pensininkai, neįgalieji, kuriems jau esate priėmę tam tikras pagalbos priemones, bet ir vaikus auginančios šeimos, o ypač daugiavaikeš, vaikus su negalia auginančios ir nepasiturinčios šeimos. Todėl siekiant mažinti dėl COVID-19 krizės neigiamas ekonomikos ir socialines pasekmes bei skatinti ekonomiką siūloma įgyvendinti šeimų finansinę padėtį gerinančią ir vidaus vartojimą skatinančią finansinę priemonę – išmokėti vienkartinę išmoką šeimoms, auginančioms vaikus ar įvaikius, ir vaikams, netekusiems tėvų globos. Šios tikslinės grupės padėtis ir gerovė yra ypač jautri pajamų svyravimams. Rizika patirti skurdą ir santykinai mažos vidutinės disponuojamos pajamos suponuoja tikslingumą COVID-19 krizės laikotarpiu numatyti papildomas pajamas ir šiai visuomenės grupei, nes vaikus auginančios šeimos yra viena iš daugiausiai poreikių turinčių ir daugiausiai lėšų vartojimui skiriančių visuomenės grupių.

Prezidentas siūlo įstatymo projektu nustatyti 120 eurų vienkartinę išmoką visiems Lietuvos vaikams. Išmoką gautų daugiau kaip 507 tūkst. vaikų, arba 330 tūkst. šeimų. 200 eurų vienkartinę

išmoką – vaikams su negalia, vaikams, augantiems daugiavaikėse ir nepasiturinčiose šeimose, taip pagerinant 134 tūkst. vaikų, arba 60 tūkst. šeimų, padėtį. Vienkartinę išmoką siūloma išmokėti ne vėliau kaip šių metų liepos 31 dieną. Papildomai suteikiama galimybė naujiems gavėjams gauti išmoką ir po liepos, bet ne vėliau kaip iki šių metų pabaigos.

Atkreipiu dėmesį, kad gyventojams nereikės nieko daryti. Parama bus pervesta be atskiro prašymo. Siūlymas pareikalaus 72 mln. eurų lėšų. Jos būtų išmokamos iš valstybės biudžete pasiskolintų lėšų, kaip ir kitos jau atliktos valstybės subsidijos ir išmokos COVID-19 pandemijos metu.

Prezidentas pabrėžia, kad ši išmoka yra ne tik tiesioginė finansinė pagalba vaikus auginančioms šeimoms, bet ir labai reikšminga priemonė darant teigiamą poveikį gyventojų lūkesčiams, COVID-19 krizės akivaizdoje ženkliai pablogėjusiems. Gyventojų lūkesčiai yra itin glaudžiai susiję su vidaus vartojimo apimtimi ir kartu daro reikšmingą poveikį bendrai šalies ekonomikos raidai.

Gerbiamieji Seimo nariai, kviečiu palaikyti Prezidento teikiamą įstatymo projektą, kuris leis pagerinti vaikus auginančių šeimų finansinę padėtį ir didins teigiamus gyventojų lūkesčius, taip skatinant šalies vidaus vartojimą ir darant teigiamą poveikį šalies ekonomikai ekstremalios situacijos laikotarpiu.

Matydami Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadoje įvardintą pastebėjimą, siūlome Seimui inicijuoti Vyriausybės išvados parengimą kaip įmanoma skubiau. Kaip ir įvardinta Prezidento dekrete, prašome įstatymą, susijusį su išskirtine COVID-19 krize, svarstyti ypatingos skubos tvarka. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti nori nemažai Seimo narių. Klausia Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi A. Armonaitė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, mes jau šią dieną matome, kad pajamos valstybės biudžeto atsilieka 30 %. Prognozuojama, kad ir skola ateinančiais metais artės prie 60 % nuo bendrojo vidaus produkto ribos. Jau šiandien mes taip pat matome, kad prognozuojama Lietuvai pati didžiausia biudžeto skylė visoje Europos Sąjungoje, tai turėsime didžiausią fiskalinį deficitą ir didžiausią deficitą per visą nepriklausomos Lietuvos istoriją. Tuo tarpu jūs pasirenkate ignoruoti Lietuvos banko, Seimo Teisės departamento ir Valstybės kontrolės poziciją, kad biudžetas turi būti tvirtinamas Seime, prieš teikiant papildomas kažkokias užbalansines išlaidas. Ar jūs irgi laikotės tos nuomonės, kaip ir premjeras, kaip ir finansų ministras, kad neturi būti tikslinamas biudžetas Seime? Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Norėčiau įvardinti, kad mūsų siūloma išmoka vaikams, siekianti 72 mln. eurų, yra 0,15 % šalies bendrojo vidaus produkto, tai poveikis biudžeto deficitui yra nereikšmingas iš esmės. Kitas aspektas dėl biudžeto – be abejo, šis pasiūlymas yra sudėtinė Prezidento paketo dalis, kitą paketo dalį pristatysiu jums leidus kitą posėdį. Vyriausybė taip pat turi investicijų projektą. Be abejo, apsvačius visas šitas naujas priemones, ateityje turėtų būti atnaujintas ir biudžetas, ir suvesti visi galai atnaujintame biudžeto projekte.

PIRMININKAS. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi G. Skaistė.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju. Iš tikrųjų yra žmonių, kurie smarkiai nukentėjo, kai kas neteko darbo, kai kas gauna vos kelis šimtus eurų prastovų, negali susimokėti komunalinių mokesčių. Vis dėlto akivaizdu, kad vienkartinė išmoka problemos neišspręs. Vienintelė socialinė priemonė – tai darbas, kad žmonės turėtų jį, kad jie žinotų, kada jie galės sugrįžti. Aš turiu tokią politinę klausimą, kodėl jūs įsivėlėte į tą žaidimą, kurį primetė valstiečiai? Jie siūlė pabarstyti labai daug vienkartinę išmokų padarę paslaugą senjorams rugpjūtį, dabar su Prezidento iniciatyva padarys paslaugą tarsi vaikams, irgi tikriausiai rugpjūtį, irgi tikriausiai prieš rinkimus. Kodėl jūs pradėjote su jais lenktyniauti?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Norėčiau pabrėžti, kad šis pristatomas klausimas finansiniu požiūriu sudaro penktadalį viso Prezidento siūlomo ekonomikos skatinimo paketo. Didžioji dalis jo yra susieta su laikinu darbo užmokesčiu, gyventojų pajamų mokesčio mažėjimu, kuris duotų papildomą naudą per pajamų pusę dirbantiesiems. Taip pat siūlome pasinaudoti jau egzistuojančia infrastruktūra ir šias išmokas šeimoms išmokėti kaip galima greičiau ir ne vėliau kaip liepos mėnesį.

PIRMININKAS. Klausia G. Skaistė. Ruošiasi S. Gentvilas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, šis pasiūlymas tikrai vertintinas pozityviau negu priešrinkiminės pensijos, bet visgi taip pat turiu keletą klausimų, kurie susiję turbūt ir su tuo, ką Mykolas kalbėjo ir ką mes esame diskutavę ir kitų jūsų pasiūlymų svarstymo metu, – kad priimtume naujus išipareigojimus, reikėtų matyti bendrą vaizdą. Kai jūs dabar sakote, kad po to, kai bus nuspręsta, kokių priemonių imtis, bus peržiūrėtas biudžetas, iš tiesų tvarka yra ne tokia. Paprastai būna taip, kad teiki kokią nors iniciatyvą, kartu eina biudžeto pasiūlymai, kaip keisti visą biudžetą. Iš ties tam, kad prisiimtume naujus išipareigojimus kartu su pensijų išmokomis, kartu su vaikų išmokomis, turbūt reikėtų matyti bendrą vaizdą. Kodėl iš tikrųjų čia negirdėti Prezidento balso, kad ne tik siūlytume naujas išlaidas, bet taip pat matytume bendrą vaizdą, kurios priemonės būtų paveiksmės, ir tada galbūt rinktumės kaip alternatyvą tarp kelių iš jų, o ne tiesiog – jau primeiti vieną priemonę ir tada arba tu pritari, arba nepritari.

PIRMININKAS. Laikas!

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Išsamesnį, bendresnį vaizdą pristatysiu kito posėdžio metu, kada kalbėsiu apie mokesčių laikiną sumažinimą. Kalbant trumpai apie bendrą vaizdą, tai vakar išleistos Europos Komisijos prognozės rodo visai kitokį biudžeto deficitą, gerokai mažesnį – 6,9 %, ir tai yra susiję su gana lėtu paramos panaudojimu ir visomis biurokratinėmis procedūromis, kurios lėtina paramos panaudojimą. Labai priklauso biudžetas nuo to, kiekgi realiai suplanuotų lėšų bus panaudota, kurios, matome, šiuo metu naudojamos gana lėtai, todėl mes siūlome labai paprastas, horizontalias ir greitai veikiančias priemones, kurios kuo greičiau pasiektų mūsų ekonomiką ir gyventojus.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi E. Pupinis.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas patarėjau, tokia karti prognozė mano viduje, nežinau, ir daugumos liberaliai mąstančių žmonių, kad šiuo metu Vyriausybė, prezidentūra labiau žiūri, kaip išmokėti pinigus, bet ne kaip vėl užkurti ekonomiką. 28 % Lietuvos įmonių yra paskelbusios prastovas. Jeigu pažiūrėtume, kiek Vyriausybė davė pinigų dirbantiesiems, dirbančioms įmonėms, tai 43 mln. eurų prastovas paskelbusioms įmonėms ir 20 mln. eurų savarankiškai dirbantiems. Tai yra 63 mln. eurų per du mėnesius, o prastovose yra 300 tūkst. Lietuvos gyventojų. Čia vienu akimirkiniu duodama į kišenę 72 mln. eurų.

Žinutė, kuri šiandien siunčiama, kad valstybė jumis pasirūpins per išmokas, o dirbantieji yra įstrigę su įvairiomis problemomis. Bet žinutę apie gerovės valstybę siunčia...

PIRMININKAS. Laikas.

S. GENTVILAS (LSF). ...tiek Vyriausybė, tiek prezidentūra, kad mes įmesime jums pinigų tiesiai į kišenę, o ekonomika turi kapstytis pati. Ar kažką ne taip suprantu?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Kaip minėjau, šis įstatymo projektas yra penktadalio viso Prezidento teikiamo paketo. Gana didelė jo dalis yra susieta su dirbančiaisiais ir su laikinu gyventojų pajamų mokesčio sumažinimu būtent dirbantiesiems tam, kad jie gautų papildomų pajamų ir turėtų galimybę jas išleisti. Gana apribotoje ekonomikoje teritoriniu požiūriu yra tikrai didesnė tikimybė, kad tos lėšos suksis mūsų ekonomikoje ir ją paskatins. Tai išsamiau pristatysiu, jums leids, kito Seimo posėdžio metu.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. Budbergytė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų tikėsimės, kad tikslai yra kilnūs. Iš tikrųjų vaikai, pinigai. Tačiau norėčiau sužinoti iš jūsų, to asmens, kuris atsakingas iš dalies už finansus, Prezidento patarėjas finansų reikalais, apie perspektyvą, kuri nepakankamai aiški. Iš tikrųjų niekas nežino, kuo čia baigsis. Norėčiau sužinoti vis dėlto jūsų matymą, iki kada mes galėsime dalinti tuos skolintus pinigus: ar kol pasieksime 100 % BVP, ar kai iš tikrųjų bankuose bus jau 8 % palūkanų. Iš tikrųjų kur ribos, nes niekas nežino, kiek ta krizė tęsis? Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Tarptautinių institucijų vadovai, Europos Centrinio Banko vadovė aiškiai sako, kad valstybės, ypač tos, kurios turi fiskalinės erdvės, tarp jų yra ir Lietuva – mūsų skola iki pandemijos siekė 36 % bendrojo vidaus produkto, turėtų taikyti aktyvias, greitai veikiančias, teisingas priemones ekonomikai skatinti, nes ši krizė yra netipinė, ji vyko labai grei-

tai, ekonomika buvo įšaldyta labai staigiai. Iš principo paklausa patiria ne laikiną sulėtėjimą, kaip buvo kitų krizių metu, bet staigų kolapsą, todėl reikia labai aktyvių ir greitai veikiančių priemonių.

Tikrai stebime fiskalinius rodiklius, matome Europos Komisijos prognozę, kuri prognozuoja ženkliai mažesnę biudžeto deficitą šiais metais, nes tikisi mažesnės apimties būtent skatinamųjų priemonių realaus panaudojimo. Manome, kad šios priemonės papildė esamas ir tikrai ne sukuria papildomą riziką valstybės finansams, o kaip tik sudaro prielaidas greičiau kitais metais grįžti prie finansinės drausmės ir mažinti skolą, atgaivinus ekonomiką.

PIRMININKAS. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū. Neabejotina, tokios vienkartinės išmokos tikrai prisidės prie vidaus vartojimo skatinimo ir tai yra tikrai ta priemonė, kuri greitai pasieks mūsų žmones – vaikus ir šeimas. Aš tiesiog norėčiau paklausti, kaip ir kodėl sumodeliavote tokius vienkartinius siūlomus dydžius – 120 eurų ir 200 eurų. Kas lėmė jūsų tokį siūlymą? Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Mes norėjome, kad tas skatinimas labiau pasiektų tuos, kuriems labiau reikia, todėl pasiūlėme mokėti dvigubą vienkartinę išmoką: vieno mėnesio, padauginta iš dviejų, vienkartinę išmoka – tiems, kurie šiuo metu gauna 100 eurų, atitektų 200 eurų, o tiems, kurie šiuo metu gauna 60 eurų, atitektų 120 eurų, siekiant atliepti didžiausią poreikį nepasiturinčių, daugiavaikių ir neįgalius vaikus auginančių šeimų.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Ačiū. Jūs pristatymą baigėte. Toliau motyvai. Motyvai už – T. Tomilinas. Po pateikimo.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Aš tikrai labai norėjau užduoti klausimą, bet teks jį suformuluoti kalbant dėl motyvų. Pripažinsiu, mane kiek nustebino šis pasiūlymas. Mes vykdėme ganėtinai tvirtą socialinę ir finansinę politiką, todėl išmokos vaikams buvo dosnios. Šis pasiūlymas tikrai svarstytinas, bet man kyla pagrindinis klausimas, ar jūs galite mums pažadėti, garantuoti, kad Lietuvos Respublikos prezidentūra bus vaikų pusėje, kai svarstysime 2021 metų biudžetą.

Kaip jūs žinote, šiuo metu įstatyme yra numatyta, jau galioja šis įstatymas, 2021 metais yra numatyta, kad vaiko pinigai bus 70 eurų ir atitinkamai 110 ta didesnė išmoka. Labai svarbu darant dideles išlaidas, didinant skolą aiškiai sutarti, kad niekas nesikėsins į 70 eurų ir 110 eurų 2021 metais. Tai bus ypač svarbu svarstant 2021 metų biudžetą, nes mes nežinome, kokia bus dauguma. Neduok Dieve, bus antisocialinė dauguma ir užsimanys mažinti vaiko pinigus. Šiuo atveju sutarimas turi būti geležinis. 2021 metais vaiko pinigai yra 70 eurų, tai yra šiuo metu įtvirtinta įstatymu ir tai neturi keistis.

O taip, aš sutinku, vaiko pinigai yra puiki priemonė, tai įrodė praktika. Mes esame pirmoje vietoje Europoje pagal vaikų skurdo mažėjimą ir vaiko pinigai tikrai prisidėjo prie šio rodiklio. Tai taip pat tapo labai gera ir COVID-19 krizės valdymo priemone, nes žmonės, staiga likę be pajamų, jokiomis mokesčių lengvatomis pasinaudoti negali, jie gali pasinaudoti tik pinigais, kurie reguliariai ir aiškiai yra mokami jiems į sąskaitą. Ačiū.

PIRMININKAS. M. Majauskas – motyvai prieš.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Visiems suprantama, politiškai yra labai patrauklu dalinti valdiškas dovanas. Tačiau valstybiškai turime labai atidžiai skaičiuoti mokesčių mokėtojų pinigus.

Mes jau šiandien matome, kad valstybės pajamos krenta ir jos krenta tikrai dramatiškai, net 30 % balandžio mėnesio surinkimas yra mažesnis, nei prognozuota. Skola taip pat auga ir artėja prie tvarios ribos, tai yra 60 % Maastrichto kriterijaus, tai yra 60 % nuo bendrojo vidaus produkto. Čia mes turime vieną didžiausių dėl krentančių pajamų, augančių išlaidų biudžeto deficitą visoje Europos Sąjungoje ir didžiausią per visą nepriklausomos Lietuvos istoriją. Tačiau nei premjeras, nei prezidentūra nenori matyti šių skaičių ir kažkodėl nenori jų patvirtinti Seime.

Aš priminsiu, kad Seimo Teisės departamentas labai aiškiai juodu ant balto sakė, kad tai yra Biudžeto sandaros įstatymo pažeidimas. Valstybės kontrolė lygiai tą patį sakė, kad tai yra pažeidimas, yra ir Konstitucijos pažeidimas. Lietuvos bankas ir banko pirmininkas čia iš tribūnos lygiai taip pat dar šią savaitę sakė, kad tokių dalykų, užbalansinių žaidimų, daryti negalima, tačiau mes šiandien matome tokias varžybas, kas daugiau ko ir kam padovanos. Tokiame kontekste su visa pagarba tikrai negaliu pritarti.

Tuo labiau atkreipsiu dėmesį, kad po pusės metų greičiausiai pusės iš mūsų, Seimo narių, čia nebus, tačiau šitam Prezidentui su nauja Vyriausybe toliau reikės valdyti krizę, toliau reikės spręsti socialines problemas, toliau reikės spręsti švietimo problemas, sveikatos problemas, didinti atlyginimus, o tam resursų gali jau nebelikti. Todėl kviečiu labai rimtai susimąstyti ir kuo skubiau tvirtinti valstybės biudžeto pakeitimą čia, Seime. Ačiū.

PIRMININKAS. Balsuojame po pateikimo.

Užsiregistravo 95, balsavo 93: už balsavo 80, prieš – 4, susilaikė 9 Seimo nariai. Projektui po pateikimo pritarta. Prezidentūra prašo svarstyti ypatingos skubos tvarka. Siūlau svarstyti skubos tvarka. (*Balsai salėje*) J. Jarutis. Prašom.

J. JARUTIS (LVŽSF). Frakcijos vardu norime paprašyti, kad būtų Vyriausybės išvada dėl šio projekto.

PIRMININKAS. Patarėjas taip pat prašė Vyriausybės išvados. Tam pasiūlymui taip pat galime pritarti. Dėl skubos. (*Balsai salėje*) Tada balsuojame dėl ypatingos skubos, kurios prašo Respublikos Prezidentas. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, tai viskas gerai, balsuokite prieš. Jeigu reikalinga Vyriausybės išvada, visi suprantame, kad nėra. Prašymas ypatingos skubos yra teisėtas ir tai yra Prezidento prašymas. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, patikslinkite. Aš supratau, kad Jono prašymas, J. Jaručio prašymas, buvo Vyriausybės išvados, ir aš suprantu, kad bendru sutarimu jam buvo pritarta, bent jau niekas neprieštaravo. Tai viskas. Tai kokia ypatinga skuba, jeigu dabar tas pateikimas keliauja į Vyriausybę? Apie ką mes dabar kalbame? Mes balsuojame už dėl ko?

PIRMININKAS. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Man tai kyla klausimas, kadangi įstatymo projekte numatyta, kad išmokas mokės savivaldybė iš valstybės biudžeto lėšų, tai natūraliai kyla klausimas, ar nereikėtų Valstybės biudžeto įstatymo pataisų, kad būtų numatytos dotacijos šitoms išmokoms?

PIRMININKAS. R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiamas Pirmininke, kadangi, kaip aš suprantu, mes pritarėme Vyriausybės išvadai, tai galbūt reikėtų kalbėti ne apie ypatingą skubą, o apie skubą ir tada mes nenutęstume šio klausimo svarstymo. Pavyzdžiui, mūsų komitetas, bent jau gavęs Vyriausybės išvadą kitą savaitę, aš manau, galėtų pateikti išvadas.

PIRMININKAS. Aš siūliau dėl skubos. Ar prezidentūros atstovas ponas S. Krėpšta sutinka, kad būtų kalbama apie skubą, o ne apie ypatingą skubą? Sutinkate. Galime pritarti bendru sutarimu, kad būtų taikoma skubos tvarka? Balsuojame. Siūlymas yra už paprastos skubos tvarką. (*Balsai salėje*)

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 31, prieš – 11, susilaikė 55. Skubai nepritarta.

Pagrindinis komitetas. Koks siūlomas pagrindinis komitetas? Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Biudžeto, Biudžeto.“*) Biudžeto ir finansų komitetas? (*Balsai salėje: „Taip, taip.“*) R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiamas Pirmininke, tai yra finansinis klausimas. Mes sutinkame būti papildomu komitetu, nes tai susiję su vaikais, tačiau dėl piniginių klausimų pagrindinis turėtų būti ir spręsti Biudžeto ir finansų komitetas.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kaip suprantu, pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, o papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas? Tokia formuluotė dabar yra?

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti tokiam pasiūlymui? M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas Pirmininke, kviečiu ne tik žiūrėti į savo buvusius kolegas, bet matyti ir kitą pusę.

Pirma, atkreipsiu dėmesį, kad apskritai neracionalu buvo diskutuoti apie skubą ir ypatingą skubą, nes projektą, kaip Prezidento patarėjas sakė, yra visas paketas. Tai jeigu vieną projektą išimame ir diskutuojame apie skubą ir ypatingą skubą, tai kas vyksta su kitais projektais? Apskritai ta diskusija tiesiog neracionali ir nereikalinga buvo.

Antras dalykas. Aš vis tiek manyčiau, kad pagrindinis turėtų būti Socialinių reikalų ir darbo komitetas, o papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas, bet dabar labai nustebau išgirdęs komiteto pirmininkės poziciją, nes nori nusiplauti rankas nuo galbūt labai kontroversiško sprendimo. Bet jeigu jau valdančioji dauguma apsisprendė, tai galbūt galima tam pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Bendru sutarimu jau buvo pritarta dėl komitetų. Dėl datos. Kada galime svarstyti? (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, kas norėtumėte pasiūlyti realią svarstymo datą? Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Viskas priklauso nuo to, kada gausime Vyriausybės išvadą, nes kol negausime Vyriausybės išvados, negalėsime svarstyti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, Pirmininke. Aš suprantu, kad gali būti daug procedūrų, bet vis dėlto su visa pagarba prezidentūrai, jeigu siūlo ypatingą skubą, matyt, tam niekam nepritariame, bet sutarkime, kad per dvi savaites tikrai būtų racionalus laikas įvertinti ir Vyriausybei, ir komitetams apsvarstyti. Siūlau per dvi savaites grįžti čia ir numatyti šio klausimo svarstymą Seime.

PIRMININKAS. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Kadangi birželio 1 dieną mes švęsime Vaikų gynimo dieną, siūlau svarstyti birželio 2 dieną. Bus antradienis ir praeis beveik pusantros savaitės. Aš manau, kad Vyriausybė per tą laiką spės.

PIRMININKAS. Ačiū. Geras pasiūlymas.

R. ŽEMAITAITIS. Prašau.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, perskaitykime Statutą. Kas ilgiau dirba, na, paaiškinkime: kol nėra Vyriausybės išvados, komitetas negali svarstyti. Jūs dabar kalbate apie birželio 2 dieną, gal birželio 30 dieną, gal gegužės 15 dieną. Tai padarykite, tegul būna birželio pabaigoje, ir bus viskas, kol nėra Vyriausybės išvados. Ką mes čia darome pusę valandos?

PIRMININKAS. Turime pasiūlymą turėti pasiūlymą.

P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Man atrodo, Seimo nariai, iš tikrųjų jau yra suformuluoti siūlymai dėl datų. Vienas siūlymas yra dvi savaitės, kitas – pusantros savaitės, ir mes balsuokime. Ne kartą buvo teikiami įstatymų projektai, dėl kurių reikėjo Vyriausybės išvados, ir buvo nustatytos svarstymo datos.

PIRMININKAS. Ačiū. Siūlau priimti sprendimą. Yra pasiūlymas – birželio 2 dieną. Ar galime sutarti bendru sutarimu, ar dar diskutuojame? Pritariame svarstyti birželio 2 dieną.

10.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų paskelbimo Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado metais“ projektas Nr. XIII-4765(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2021 metų paskelbimo Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado metais“ projektas Nr. XIII-4765. Priėmimas. Priėmimo stadijoje pasiūlymų nėra gauta.

Priimame pastraipsniui. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. 2 straipsniui taip pat galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Motyvai. Motyvai už – Seimo narys E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Aš tikrai norėčiau, kad mane išgirstų. Aš tikrai norėčiau padėkoti visam Seimui. Pandemijos metu, per krizę yra priimami mūsų istoriniai saitai su mūsų vakariniais kaimynais, tai yra su Lenkijos Respublika, jos kultūros ir politiniu paveldu, mūsų įsipareigojimai pirmai Europos žmogaus teises įtvirtinančiai Konstitucijai. Aš noriu pasakyti ačiū ir komitetams, pirmiausia Švietimo ir mokslo komitetui, po to Istorinės atminties komisijai, visiems tiems įvairių frakcijų atstovams, kurie jau trečiąsyk balsuoja, ir balsuoja už šį dalyką visuotinai.

Todėl tai yra pagarba K. Kalinauskui, E. Pliaterytei, sukilėliams, XIX amžiaus sukilimų vadams, kurie Konstitucijos dvasią palaikė savo sukilimuose, ir pačiai Lenkijos ir Lietuvos valstybė

jungiančiai praeičiai. Tai, aš manau, taps istoriniu faktu, kad per krizę Lietuvos Seimas priėmė šį iškilų dokumentą, įpareigojantį Vyriausybę pateikti per jubiliejų ir švietimo įstaigoms, ir istorikams įvairių remiančių projektų, kurie bus įgyvendinti kitais metais. Ačiū visiems. Širdingai ačiū. Ir aš tikiuosi, mes dabar balsuosime taip, kaip ir pereitą kartą, vieningai už. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Aš tikrai ilgai nekalbėsiu. Kadangi tai yra bendras darbas, aš siūlau tiems, kurie užsirašę kalbėti, geriau vieningai balsuoti ir taip išreikšti savo poziciją.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys E. Vareikis.

E. VAREIKIS (MSNG). Šiam nutarimui reikėtų, gerbiami kolegos, ne tikrai pritarti, jau daug metų aš raginu visus žmones, kurie save vadina lietuviais, pamilti Lietuvos istoriją ir pamilti visą istoriją.

Mes, lietuviai, labai dažnai mokame istoriją nuo Mindaugo iki Vytauto ir paskui nuo Maironio iki šiandien, o tos kitos beveik 600 metų istorijos po Vytauto mirties mes nemokame. Man atrodo, mums reikia iš naujo skaityti istoriją. Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė – Lietuva buvo nuostabi valstybė, stipri, galinga, graži, ir sąjunga su Lenkija nebuvo Lietuvos bėda, kaip mums aiškina sovietiniai vadovėliai. XVI amžiaus pabaigoje Lietuva turėjo aukščiausią pragyvenimo lygį, lyginant su Vakarais, per visą savo istoriją. Tai, ką mes šiuo nutarimu skelbiame, kad mūsų abi tautos yra draugiškos, lygios, garbingos, yra dar ne pabaiga, tai yra tikrai pradžia to, kad mums reikia išmokti gražiai, sau patraukliai perskaityti istoriją – visą istoriją, visą tą istoriją, kuri buvo ne tik iki XV amžiaus, bet ir paskui. Todėl labai raginu ne tikrai pritarti šiam nutarimui, bet iš naujo paimti istorijos knygas ir pažiūrėti, kokį gražų laikotarpį mes tuomet gyvenome. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Aš siūlau ne tik pamilti istoriją, bet ir sugrąžinti istoriją – istoriją, prarastą per paskutinį dešimtmetį. 2000–2004 metais man teko vadovauti Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos Parlamentinei Asamblėjai. Tas laikotarpis buvo tikrai istorinis ir ne mažiau reikšmingas: stojimas į NATO, stojimas į Europos Sąjungą. Tuos ketverius metus buvo palaikomi santykiai tiek prezidentų lygmeniu, tiek parlamentų, tiek Vyriausybės lygmeniu, vyko ekonomikos forumai, žengėme į naujas erdves – NATO, Europos Sąjungos erdves, žengėme petys į petį, tačiau kas atsitiko santykiams per pastarąjį dešimtmetį, nesuprantu, todėl siūlau žvelgiant į praeitį kurti mūsų ateitį kartu su mūsų strateginiu partneriu – su Lenkijos Respublika.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai, vienbalsiai 104 balsavo už tai, kad būtų priimtas Seimo nutarimas „Dėl 2021 metų paskelbimo Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado metais“. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

E. Jovaiša – replika po balsavimo.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamas Seime, šiandien priimtas nutarimas yra istorinis. Istorinis dėl to, kad visi mes žinome, kas yra gegužės 3-ioji Lietuvos ir Lenkijos istorijoje, bet mažai žinojome, kas yra spalio 20-oji – įžadų metai, mėnuo ir diena. Tai, kad spalio 20-oji stoja greta gegužės 3 dienos, istorinės tiesos, sakyčiau, yra įtvirtinimas, ir man be galo malonu, kad Seimas buvo toks vieningas ir surado savyje istorinės atminties šias dvi datas padaryti viena. Dėkingas esu visiems, kurie prisidėjo, kas pateikė, kas mąstė, kad tai įvyktų. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Aš, kaip šio nutarimo iniciatorius, norėčiau visiems, kurie prisidėjo, teikė papildymus, pataisas, padėkoti. Aš žinau, kad šiuo metu daugelis mūsų kolegų Varšuvoje ir kitur stebi mūsų Seimo posėdį. Norėčiau pasakyti, kad mes turime įtvirtinti iš tikrųjų tas dvi datas. Ir Lenkija... mes tikrai tikimės, kad tai, kas vadinama įžadu (lenkiškai *zaręczenie*), nors ir priimta Maskvos kariuomenei jau esant beveik prie mūsų valstybės, bendros valstybės, sienų, nors ir vėlyvas priėmimas, bet spalio 20 dieną turėtų būti minima kartu ir mums broliškoje Lenki-

joje. Spalio 20 dienos minėjimas turėtų būti ir mūsų abiejų tautų draugystės minėjimas, nes įžado priėmimas, įvedimas, kad per pusę valdomė šią valstybę, Lietuvos atstovų prašymo įgyvendinimas, kuris įvyko spalio 20 dieną, turėtų būti minimas ne daug mažiau nei Gegužės 3-iosios Konstitucijos diena. Taip aš norėčiau tuos, kurie šiuo metu žiūri transliaciją, kolegas iš Lenkijos pusės, paraginti minėti ir savo valstybėje spalio 20 dieną. Tai būtų be galo svarbu. Mes puikiai žinome, kad artėja Varšuvos mūšio liepos mėnesį metinės, kai bolševikų kariuomenės buvo sunaikintos. Mes tikrai mūsų Seime priimsime, ko gero, atskirą dokumentą, jeigu kolegos sutiks, paminėti Lenkijos ryžtą 1920 metais sustabdyti raudonąją marą iš Rytų. Ačiū.

11.02 val.

Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4743(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Civilinio kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4743. Priėmimas. Pranešėjas – A. Baura. Kviečiu į tribūną.

Priimame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas?

A. BAURA (LVŽSF). Komitetas jam pritarė.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Su tokiu pritarrimu pritariame bendru sutarimu visam 1 straipsniui? Pritariame.

2 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas. Yra Teisės departamento komentaras.

A. BAURA (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Atsiprašau, čia ne dėl 2 straipsnio. 2 straipsnis be pasiūlymų. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Pritariame.

Toliau – bendrieji komentarai. Seimo kanceliarijos Teisės departamento – pabaigoje.

A. BAURA (LVŽSF). Pirmajam Teisės departamento komitetas nepritarė. Motyvuojama, atsižvelgiama į tai, kad 2015 m. lapkričio 25 d. direktyvoje dėl kelionės paslaugų paketų ir susijusių kelionės paslaugų rinkinių nėra numatyta reglamentuotų atvejų, kai kelionių organizatorius nutraukia kelionės paslaugų paketo sutartį ne dėl savo veiklos, o dėl valstybės apribojimų. Todėl komitetas pasirinko tą variantą ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadai nepritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir Vyriausybės.

A. BAURA (LVŽSF). Vyriausybės yra dvi pastabos, joms komitetas irgi nepritarė. Pritarta Ekonomikos komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai. Motyvai už – Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, agituojau balsuoti už šią Civilinio kodekso pataisą, nes turizmo sektoriaus, kelionių organizatorių labai bloga būklė. Šiuo metu yra beveik 500 ieškinių, juos yra pateikę keliones nusipirkę asmenys. Jie reikalauja, kaip numatyta direktyvoje dėl kelionių, per 14 dienų atsiskaityti su jais. Kelionių organizatoriai šitų pinigų neturi, kadangi jie yra *ikišę* tuos pinigus į skrydžių bendroves, į viešbučius ir kitus partnerius. Tai yra išeitis, kaip sustabdyti išlaidas, šiuo metu patiriamas kelionių organizatorių dėl skundų, ieškinių administravimo. Kompromisinis siūlymas – 90 dienų. Noriu pasakyti, kad dėl kompromiso yra paderinta, suderinta su vartotojų teisių organizacijomis, ir noriu pasakyti, šis kompromisinis 90 dienų terminas nėra koks nors išskirtinis. Jis gali būti lyginamas su 20 kitų Europos Sąjungos šalių priimtais sprendimais, kur yra ir 12 mėnesių, ir Kroatijoje 18 mėnesių terminas. Per pusantrų metų tik leidžiama atsiskaityti. Noriu pabrėžti, kad šis atidėjimas – taip, galbūt yra skausmingas trims mėnesiams pinigų neturėjimas keliones įsigijusiems asmenims, tačiau tai nereikalauja papildomų biudžeto lėšų. Dėl galimo prieštaravimo kelionių direktyvai jau šiek tiek nuskambėjo kaip komiteto argumentas. Kelionių direktyvoje yra pasakyta, kai kelionių organizatorius nutraukia sutartį su keliautoju dėl kelionės. Šiuo atveju kelionių organizatoriai nenutraukinėjo sutarčių, sutartys nebuvo įvykdytos dėl to, kad buvo uždarytos valstybių sienos.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – J. Sabatauskas. Motyvai prieš – A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš siūlau nepritarti komiteto nuomonei. Argumentus pabandysiu išvardinti. Tas, kas buvo pasakyta, visų pirma pažymėtina, kad tokia nuostata yra nesuderinama su Europos Parlamento ir Tarybos direktyva, tai yra viena.

Antra, kalbant apie vartotojų teisių apsaugos lygį, tai būtent toks teisinis reguliavimas nebūtų suderinamas su vartotojo, kaip silpnesnės sutarties dėl organizuotos turistinės kelionės šalies, teisiniu statusu. Ir dar vienas argumentas būtų toks, kad šių metų gegužės 6 dieną Vyriausybė protokoliniu nutarimu turizmo verslui buvo numačiusi skirti 45 mln. eurų ir iš to skaičiaus jau vakar dieną Vyriausybė savo nutarimu paskyrė iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų Ekonomikos ir inovacijų ministerijai 45 mln. eurų Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano priemonėms, įskaitant 31 mln. padėti verslui išsaugoti likvidumą, vienuolikta priemonė – užtikrinti turizmo sektoriaus likvidumą suteikiant paskolas turizmo paslaugų teikėjams. Taip pat 14 mln. eurų prie tų 31 plius ketvirtam tikslui – ekonomikos skatinimo devintai priemonei, įgyvendinti priemones, skirtas turizmo sektoriui skatinti, po COVID-19 epidemijos pabaigos sukuriant rinkodaros priemones, ir skatinti atskiras priemones, tokias kaip atostogų sistema Lietuvos medikams, taip pat skatinti turizmo sektoriaus transformaciją per priemonę „E. verslo modelis“, taikyti inovacijas ir kurti naujas turizmo paslaugas per priemonę „Turizmo inovacijos“...

PIRMININKAS. Laikas.

A. BAURA (LVŽSF). ...ir sukuriant kelionių garantijų fondą. Todėl siūlau nepalaikyti.

PIRMININKAS. Motyvai už – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai kviečiu palaikyti šį įstatymą, nors ir pavėluotai. Šiuo įstatymu nors truputį mes padėsime gal išgyventi mūsų turizmo kompanijoms per tą pandemijos laikotarpį. Tikrai norėčiau kolegai A. Baurai paprieštarauti. Mielieji Ekonomikos komiteto nariai, pirmiausia jūs turėjote svarstyti, kam suteikti finansinę paramą, įvertindami atskirus ekonomikos sektorius. Kaip turizmas gali būti plėtojamas, kada visos rinkos užsidarė? Jūs pirmiausia turėjote ir spręsti, ir mes visi politikai spręsti klausimą, kaip padėti toms įmonėms išgyventi, kaip išlaikyti darbo vietas tose įmonėse. Kaip darė kitos Europos Sąjungos šalys? Arba priėmė terminų nukėlimą, kuponų išdavimą 12–18 mėnesių, arba suteikė negrąžinamas dotacijas atsiskaityti su klientais. Ką mes padarėme? Minimumą. Mes rengiamės išdalinti paskolas, kurias po to reikės grąžinti. Vadinasi, mes įmones iš dalies padarysime ir nekonkurencingas, pasibaigus pandemijai.

O Europos Sąjunga net numatė 375 mlrd. eurų po pandemijos padėti turizmo kompanijoms. Gali atsitikti taip, kad Lietuvos turizmo kompanijoms nebereikės padėti. Aš siūlau balsuoti už, tai būtų geras žingsnis parodytas, kad mes mokame įvertinti pirmiausia tas Lietuvos įmones, kurios tikrai susidūrė su didžiulėmis problemomis dėl koronaviruso pandemijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, prisiminkime pirmąjį Civilinio kodekso pakeitimą, tuomet jis buvo pažadėjęs pusės metų – šešių mėnesių – pinigų grąžinimo terminą. Tuomet Prezidentas vetavo. Ieškodami kompromiso siūlome trijų mėnesių pinigų grąžinimo terminą. Kolegos jau vardino, kad tai tikrai yra vienas žemiausių grąžinimo terminų Europos Sąjungoje. Europos direktyvos pažeidimai neturėtų mums labai skausmingai atsiliiepti, turint omeny, kad net 20 Europos Sąjungos šalių šiuo metu pažeidžia direktyvą nustatydamos ilgus grąžinimo terminus.

Bet aš dabar ne apie turizmo sektorių. Aš dabar apie vartotoją, kuris yra nusipirkęs galimai kruizą, galimai kelionę, aviakelionę ir neatgauna pinigų iš vienos ar kitos turizmo įmonės. Ir neatgaus, jeigu mes nepatvirtinsime šito įstatymo, nes jau dabar yra 450 bylų, kuriose reikalaujama grąžinti po 14 dienų šiuos pinigus. Šie visi vartotojai stos į bankrutavusių įmonių kreditorių eilę ir negaus tų pinigų.

Mes, čia žadėdami rožines svajones Vyriausybės nutarimais, kaip gelbėsime turizmo verslą, per du mėnesius dar nieko nepadarėme dėl turizmo verslo. Vienintelis dalykas, ką realiai galime padaryti, – tai leisti turizmo verslui išsilaižyti dabartinius nuostolius dėl neįvykusių kelionių ne per 14 dienų, bet per tris mėnesius. Pažiūrėkite, „Ryanair“ paskelbė, kad tik per 12 mėnesių grąžins pinigus už neįvykusias keliones. „Finieris“, valstybinė suomių avialinijų kompanija, – tik per aštuonias savaites, o mes įmones, kurios tik tarpininkai, perka Suomijos avialinijų ar „Ryanair“ bilietus, priverčiame už neįvykusias keliones grąžinti per dvi savaites. Na, kur tai matyta? Vartotoją mes apsaugosime tik leisdami turizmo sektoriui išsilaižyti šiuos nuostolius.

PIRMININKAS. Laikas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Todėl aš tikrai kviečiu imtis protingų sprendimų ir mes čia prieš Europą tikrai ne nuodėmingi.

PIRMININKAS. Motyvai už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Atsisakau, ačiū.

PIRMININKAS. M. Majauskas atsisako. Gerai. Balsuojame, daugiau motyvuojančių nėra.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 61, prieš – 11, susilaikė 32. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4743) priimtas. (*Gongas*)

11.13 val.

Civilinio kodekso 2.79 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4574(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.1 klausimas – Civilinio kodekso 2.79 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4574(2). Priėmimas. Priėmimo stadijoje pasiūlymų negauta. Priimame pastraipsniui.

1 straipsniui pritariame bendru sutarimu ir 2 straipsniui pritariame bendru sutarimu. Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 100, prieš nėra, susilaikė 3 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4574(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.14 val.

Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4575(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.2 klausimas – Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4575. Priėmimas. Pasiūlymų taip pat negauta priėmimo stadijoje. Du straipsniai, dėl kurių pasiūlymų nėra. Pritariame jiems bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: 101 balsavo už, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4575) priimtas. (*Gongas*)

11.15 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 9, 10, 19 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4576(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.3 klausimas – Bankų įstatymo 9, 10, 19 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4576. Priėmimas. Taip pat pasiūlymų negauta priėmimo stadijoje.

Priimame pastraipsniui. 1, 2, 3, 4, 5 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 94, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4576) priimtas. (*Gongas*)

11.17 val.

Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4577(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.4 klausimas – Centrinių kredito unijų įstatymo 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4577. Priėmimas. Taip pat priėmimo stadijoje pasiūlymų negauta.

Priimame pastraipsniui. 1, 2, 3 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: vienbalsiai 101 balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4577) priimtas. (*Gongas*)

11.18 val.

Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4578(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.5 klausimas – Draudimo įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4578. Priėmimas. Yra du straipsniai. Priimame pastraipsniui. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu abiem straipsniams? Pritariame.

Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: visi vienbalsiai balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4578) priimtas. (*Gongas*)

11.19 val.

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4579(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.6 klausimas – Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4579. Priėmimas. Yra du straipsniai. Pasiūlymų dėl jų nėra ir tiems abiem straipsniams, 1 ir 2, pritariame bendru sutarimu? Pritariame.

Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai, visi vienbalsiai balsavo už įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-4579). Priimtas. (*Gongas*)

11.20 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4580(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.7 klausimas – Farmacijos įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4580. Priėmimas. Yra du straipsniai. Priimame pastraipsniui. 1 ir 2 straipsniams pritariame bendru sutarimu. Pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai, vienbalsiai visi balsavo už įstatymą. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4580(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.21 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 6 ir 79 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4581(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.8 klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo 6 ir 79 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4581. Priėmimas. Yra trys straipsniai, dėl jų pasiūlymų priėmimo stadijoje negauta. Priimame pastraipsniui. Šiems straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai, visi vienbalsiai balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4581) priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4582(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.9 klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo, atsiprašau, Informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4582. Priėmimas. Priėmimo stadijoje pasiūlymų negauta. Yra du straipsniai. Pritariame jiems bendru sutarimu? Pritariame. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai, vienbalsiai 98 balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4582(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.23 val.

Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4583(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.10 klausimas – Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4583. Priėmimas. Yra du straipsniai. Pasiūlymų priėmimo stadijoje nėra gauta. Priimame pastraipsniui. 1 ir 2 straipsniams pritariame bendru sutarimu. Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai, vienbalsiai balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4583(2)) priimtas. (*Gongas*)

11.25 val.

Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4584(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.11 klausimas – Kredito unijų įstatymo 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4584.

Priėmimas. Priėmimo stadijoje pasiūlymų taip pat negauta. Yra trys straipsniai. Priimame pastraipsniui. 1, 2, 3 straipsniams pritariame bendru sutarimu? Pritariame.

Seimo nariai dėl motyvų neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių, vienbalsiai balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4584) priimtas. (*Gongas*)

11.26 val.

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4585(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.12 klausimas – Mokėjimo įstaigų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4585. Priėmimas. Priimame pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3 straipsnių pasiūlymų nėra. Pritariame bendru sutarimu. Seimo nariai dėl motyvų neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių, vienbalsiai balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4585) priimtas. (*Gongas*)

11.27 val.

Profesinio mokymo įstatymo Nr. VIII-450 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4586(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.13 klausimas – Profesinio mokymo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4586. Priėmimas. Yra du straipsniai. 1, 2 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pasiūlymų nėra gauta. Pritariame. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai, vienbalsiai balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4586) priimtas. (*Gongas*)

11.28 val.

Socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4587(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.14 klausimas – Socialinių paslaugų įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4587. Priėmimas. Priėmimo stadijoje pasiūlymų negauta. Yra du straipsniai, jiems pritariame bendru sutarimu. 1, 2 straipsniai. Pritariame. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys, vienbalsiai balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4587) priimtas. (*Gongas*)

11.29 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4588(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8.15 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4588. Priėmimas. Priėmimo stadijoje pasiūlymų taip pat negauta.

Priimame pastraipsniui. 1 ir 2 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Dėl motyvų Seimo nariai taip pat neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 102, prieš – 1, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4588) priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

11.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą remiantis šio komiteto surinktais duomenimis atliekant Seimo nutarimu Nr. XIII-2435 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Irinos Rozovos veiklos ir ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento gautos informacijos netinkamo panaudojimo“ pavestą atlikti parlamentinį tyrimą“ projektas Nr. XIIIIP-4794 (svarstymas)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Ačiū. Mielieji kolegos, tęsiame darbą. Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą remiantis šio komiteto surinktais duomenimis atliekant Seimo nutarimu Nr. XIII-2435 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl Seimo narės Irinos Rozovos veiklos ir ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento gautos informacijos netinkamo panaudojimo“ pavestą atlikti parlamentinį tyrimą“ projektas Nr. XIIIIP-4794. Kviečiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką D. Gaižauską. Svarstymas. Prašom.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, ištis labai sunkiai nutarimas skinasi kelią į Seimą, nežinau kodėl. Greičiausiai dėl tos informacijos. (*Balsai salėje*) Sakau: nutarimas tikrai sunkiai skinasi kelią, ir aplinkybės, kurias norime aiškintis dėl tos žvalgybinės informacijos manipuliavimo... Vakar komitete svarstėme šį klausimą ir dėl nutarimo projekto, už nutarimo projektą balsavo tik šeši komiteto nariai, tai valstiečiai ir *socdarbietis*, penkiems opozicijos nariams ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovams balsavus prieš ir dviem iš Mišrios grupės susilaikius, Seimas nutarimui nepritarė ir siūlė atmesti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, kaip žinote, tokiu atveju, kai komiteto išvada – atmesti, diskusija nerengiama, tik išsakomi motyvai už ir prieš. Už pasiūlymą atmesti – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. D. Grybauskaitės patarėja D. Ulbinaitė išsisuko nuo atsakomybės. Aš manau, išsisuks nuo atsakomybės ir kolegos L. Kasčiūnas, G. Landsbergis, galbūt net ir V. Bakas. Manipuliuoti galima norint, bet ar dėl to turi kentėti Seimo narė I. Rozova? Ar VSD ir NSG komitetas neturi svarbesnių dalykų? Tarkime, ekonominio saugumo klausimų? Dabar valstybei užkariauti nereikia tankų. Užtenka paimti finansų sektorių, finansinio tarpininkavimo sektorių, energetikos įmones, turėti įtaką susisiekimui srityje, kaip matėme, pastutinį konkursą laimėjo 40 mln. daugiau pasiūliusi įmonė. Tai čia yra nacionalinio saugumo, nacionalinio ekonominio saugumo reikalai. Ar šiais klausimais nors buvo pajudintas pirštas?

Dalyvavimas Tarptautinėje ortodoksų asamblėjoje. Tai tą asamblėjų yra begalė. Yra ETPA (Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja), taip pat atstovai dalyvauja. Man teko sėdėti šalia dviejų labai keistų žmonių. Vienas – Sokolovas, Ukrainos atstovas, o šalia – Sluckis yra Rusijos atstovas. Mes Rusiją pašalinome iš Asamblėjos praėjusioje kadencijoje, dabartiniai mūsų nariai sugėbėjo pasielgti taip, kad jie grįžtų į Europos Tarybos Parlamentinę Asamblėją. Taip pat klausimai susiję ir su Tarpparlamentine asamblėja, kur mūsų atstovai dalyvauja. Ten visas pasaulis susirenka. Taip pat teko būti jos atstovu. Ten, be abejo, įtaka daroma, ar dėl to reikia atimti Seimo nario mandatą?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – L. Kasčiūnas. Prašom, kolega.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia ponas A. Skardžius, man atrodo, truputėlį kitoje dimensijoje, čia truputį ne apie tuos dalykus mes kalbame, gerbiamas kolega. Iš tikrųjų truputėlį paaiškinsiu situaciją. Mes kalbėjome apie galimą naują tyrimą, tačiau jau to tyrimo projekto preambulėje aiškiai parašyta, kas yra kaltas. Preambulėje teigiama, kad opozicija neva sistemingai vilkino komisijos darbą. Natūralu, kai tu kaltini jau iš karto kitus žmones, akivaizdu, kad objektyvaus tyrimo tikėtis neįmanoma. Vakar komitete mes bandėme pasiūlyti A. Anušausko, E. Gentvilo pataisas, jos ištaisytų šias nesąmones ir grąžintų tyrimą į normalias vėžes. Tačiau toms pataisoms

nebuvo pritarta. Todėl tyrimas negali būti objektyvus jokiais būdais. Kai jūs kalbate apie kažkokį manipuliavimą ir apie kažkokią atsakomybę, gerbiamas Skardžiau, jūs pirmiausia turėkite galvoje Ministrą Pirmininką S. Skvernelį, kuris prieš pusantų metų žinojo informaciją, nieko nedarė ir po to suformavo koaliciją su Lietuvos lenkų rinkimų akcija, kuri figūruoja įvairiuose įtakos vortinkliuose. Jeigu jau kalbame apie manipuliavimą, tai šiuo atveju kalbėti apie šį manipuliavimą tikrai yra verta, ir mes tai darysime, kaip besibaigtų šis balsavimas.

Lygiai taip pat noriu pasakyti, kad mes siūlėme atsakyti į klausimus raštu. Aš netgi pateikiau atsakymus į klausimus raštu, tačiau komiteto pirmininkas ir dauguma nubalsavo, kad tokių atsakymų mums nereikia. Tai vėlgi rodo, kad tyrimo tikslas yra ne išsiaiškinti situaciją, bet sumedžioti politinę opoziciją. Mes nebijome, galime taip daryti, jokių problemų, bet turėkite savigarbos. Išėjo tokia situacija, kad pačiam tyrimo projektui nebuvo komitete pritarta. Todėl aš irgi siūlau šiuo atveju palaikyti komiteto sprendimą, tęsti procesą apkaltos keliu (projektas yra įrašytas į šios dienos popietinę darbotvarkę) ir judėti šia linkme. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, balsuojame. Balsuojantieji už pritaria komiteto nuomonei atmesti. (*Balsai salėje*) Netriukšmaujame.

Balsavo 98 Seimo nariai: už tai, kad atmestume, – 52, prieš – 30, susilaikė 16. Seimo nutarimas atmetas.

Replikos. Pirmasis atsistojo P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiami Seimo nariai, gal jūs galėtumėte man paaiškinti. Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas inicijuoja nutarimo projektą. Valdantieji valstiečiai padarė viską, kad pakeistų komiteto sudėtį tam, kad įgytų aritmetinę persvarą. Dabar ateina į tribūną Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas ir vos ne ašarą iš akių leidamas kalba apie tai, kad jis nesupranta, kas čia vyksta, – komitetas nepritarė jo siūlomam nutarimui. Ir dabar matai, kaip balsuojama, ir matai tai, kad valstiečiai lyg ir bando gelbėti situaciją. Bet man susidaro toks įspūdis, kad čia vyksta spektaklis. Dabar savotiškai yra toks sprendimas, galintis tenkinti visas puses. Galų gale tai yra ir išeitis valstiečiams iš to akligatvio, į kurį patys nuosekliaiėjo, norėdami patys inicijuoti šitą tyrimą tam, kad suvestų sąskaitas su Seimo Pirmininku ir Seimo nariu V. Baku. Kadangi ta tema jau išsemta...

PIRMININKĖ. Replikos trumpos.

P. URBŠYS (*MSNG*). ...tai tada reikia prieiti prie kito akligatvio, kuris niekur nenuveda.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, atkreipiu jūsų dėmesį, kad tuoj turėsime pradėti ministro J. Narkevičiaus atsakymus į klausimus. Replikos trumpos. D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, situacija tikrai nenormali. Kodėl? Todėl, kad Seimas šiuo balsavimu parodė, kad vis dėlto galimybė manipuluoti žvalgybine informacija, galbūt ją naudoti prieš savo oponentus arba politines partijas vis dėlto išlieka, nes nenorime pasiaiškinti, kodėl ir kas tai darė ir kaip tai užkardyti ateityje. P. Urbšys vis šneka apie kažkokių cirkus. Na, Povilai Urbšy, turėkite savigarbos, jūs atėjote su tais valstiečiais, tokių nesąmonių nešnekėjote, ką dabar šnekate. Bet realiai aš pasakysiu tai, kad vis dėlto paskutinis balsas, balsuojant komitete, lėmė galbūt ir Lietuvos lenkų rinkimų akcijos atstovų... ir nubalsuota, kaip nubalsuota. Labai apgailestauju...

PIRMININKĖ. Taip, sprendimas yra.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). ...tačiau nepamirškite, gerbiami kolegos, įrodymai surinkti ir bet kada, kilus įtarimui, kad buvo galima manipuluoti žvalgybine informacija, šitie įrodymai ateity gali būti vėl panaudoti kitame tyrime. Taigi labai džiaugtis nereikia. Vis dėlto užkardymo prevenciniai kuoliukai įkalti ir manipuliacija žvalgybine informacija, bent jau valdant valstiečiams, tikrai bus stabdoma.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, vieną kartą replikuojame. Mūsų laikas nebeleis. Replikos labai trumpos, po vieną.

L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, man atrodo, akivaizdu, kad ponas D. Gaižauskas ir jo bandymas susidoroti su opozicija patyrė fiasko. Ačiū jums už tai. Tačiau nepameskime kelio dėl takelio. Tyrimo esmė buvo Rusijos įtaka Lietuvos politinei sistemai. Labai gerai, kad

mums pavyko atskirti tuos klausimus, ir šiandien po pietų yra galimybė tęsti procesą, tai yra apkaltos procesą. Aš labai tikiuosi, kad ir R. Karbauskis, kuris yra parėmęs savo parašu šitą iniciatyvą, ir ponas D. Gaižauskas, kuris yra viešai išsakęs paramą šiam apkaltos procesui, balsuos, ir judėsime į priekį būtent su šituo tyrimu, kur mes galėsime labai aiškiai išsiaiškinti...

PIRMININKĖ. Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). ...visą Rusijos įtakos voratinklį. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis – E. Gentvilas. Daugiau replikoms nesuteiksiu žodžio nė vienam. Ačiū. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Vyksta bjaurus žongliravimas tikrovės faktais. Pirmiausia nesugebėta šitame komitete atlikti tyrimo numatytu laiku. Dabar padidintas komiteto narių skaičius valdančiųjų valstiečių naudai ir vėl kažkas sužlugo. Siūloma tęsti tyrimą tais pačiais klausimais, atmetamas mano siūlymas palikti tik Kremliaus įtakos klausimus ir dabar kaltinami cirkininkais kiti. Aš manau, Gaižauskai, esi neblogas žonglierius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Zingeris sako vieną sakinį.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Taip. Aš norėčiau gerbiavam kolegai ir bičiuliui ponui A. Skardžiui dėl vienos detalės. Lietuvos delegacija balsavo 2014 metais (čia buvo labai svarbu) dėl Rusijos įgaliavimų pačiai Rusijai pasitraukus. Aš noriu pabrėžti – pačiai Rusijai pasitraukus iš Europos Tarybos, dėl rezoliucijos, kuri vadinosi Rusijos agresija prieš Ukrainos Respubliką, už ją nubalsavo 85 % Asamblėjos deputatų.

PIRMININKĖ. Ačiū.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Tokiu būdu mes turime faktą, kad Rusija pati pasitraukė po to, kai tiesa buvo padėta ant stalo dėl Rusijos invazijos į Ukrainą, Krymo aneksijos ir Donbaso okupacijos. Tokiu būdu... Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų replika kitu klausimu, bet... Viskas. Gerbiami kolegos, atsiprašau, bet jau nebesuteiksiu žodžio, nes laikas susisiekimui ministrui J. Narkevičiui – atsakymai į Seimo narių klausimus. Galėsite paskui per Seimo narių pranešimus. Prašom, gerbiamas ministre. Statuto 208 straipsnis. Jums skirtas laikas – 20 minučių. 20 minučių jūsų pranešimui ir atsakymams į klausimus. (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Mieli kolegos, norėčiau pasisakyti dėl vedimo tvarkos ir tiesiog paklausti tų, kurie uždavėte ministrui klausimus, ar jūs neskaitėte jau kelintą dieną publikuojamos „Delfi“ portalas medžiagos? Nes tai, kas pasirodė šiandien ryte... Panašu, kad iš tiesų klausinėjant ministrą reiktų gal jau baigti tą propagandinį farsą ir tuos klausimus užduoti kitiems asmenims, taip pat greičiausiai ir jūsų pačių partijų nariams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskelbiau jau... Praeitais klausimas pabaigtas. Gerbiamas Skardžiau, tik šiuo klausimu dėl vedimo tvarkos? Jeigu jūs apgausite, išjungsiu mikrofoną.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Taip, gerbiamoji pirmininke. Aš nežinau, kodėl ponas E. Zingeris mano, kad A. Skardžius balsavo kitaip. Aš Asamblėjoje balsavau už tą klausimą.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų jau ministras tribūnoje, atsako į klausimus. Dirbame toliau.

11.42 val.

Susisiekimui ministro Jaroslavo Narkevičiaus atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnį)

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Laba diena visiems, su kuo neturėjau garbės pasisveikinti, ypač su asmenimis, kurie uždavė ir sudarė galimybę man atsakyti į tuos užduotus klausimus.

Taigi pirmas klausimas. „Ministre, šių metų gegužės 14 dieną žurnalistams viešai melavote, kad nežinote ir nepažįstate tiek jau bankrutavusios įmonės „Sodžiaus būstas“, tiek jos vadovo A. Ribnikovo. Netrukus paaiškėjo, kad jus sieja ne tik artimi ryšiai, bet ir esate jo dukros krikšto tėvas. Tai atskleidė ir pats A. Ribnikovas. Netgi bendra jūsų ir A. Ribnikovo šeimų nuotrauka. Kodėl viešai melavote visuomenei?“

Mano atsakymas, gerbiamieji, vienareikšmiškas ir aiškus. Visuomenei aš nemelavau. Atsakydamas į šį klausimą, tiksliau, teiginį, kad aš viešai melavau, kad nežinau ir nepažįstu bankrutavusios bendrovės ir jo direktoriaus, pabrėžiu: pažinties su A. Ribnikovu niekuomet neneigiau, žurnalistams toliau užduodant klausimus, paminėjus jo pavardę, atsakiau, kad šį asmenį pažįstu, tačiau kažkodėl šis atsakymas nebuvo viešai transliuotas. A. Ribnikovas tikrai buvo mano žmonos mokyklos suolo draugės sutuoktinis. Po skyrybų su žmona, sutuoktine, santykiai su jais faktiškai nutrūko. Taigi visuomenei aš nemelavau.

Kitas klausimas dėl bendrovės. Buvau klaustas, ar žinau tą bendrovę ir jos direktorių. Aš tikrai nežinau, kas buvo minėtos bendrovės direktorius, todėl ir pasakiau. Taigi šis atsakymas pateiktas.

Antras. „Viešai skelbta, kad jūs dar šį mėnesį A. Ribnikovui rašėte SMS žinutes, kai paaiškėjo, kad LRT vykdo žurnalistinį tyrimą. Ar galite pateikti žinučių išklotines ir atskleisti jų turinį? Kodėl jam rašėte, nors viešai sakėte, kad jo nepažįstate? Kodėl norėjote paveikti STT neva vykdomą tyrimą?“

Šių metų balandžio mėnesį I. Narkevič vardu buvo gautas reikalavimas sumokėti neva skolą, kurią išieškotojui perleido bankrutavusi A. Ribnikovo įmonė. Kadangi iš principo nieko nežinojome apie jokią skolą, neva buvusią skolą, be abejo, bandžiau skambinti jam ir išsiaiškinti, koks čia reikalas. Tačiau nebuvo atsakymo. Parašiau žinutę, kad perskambintų. Tai tiek.

Kaip paaiškinau atsakydamas į pirmą klausimą, A. Ribnikovą pažįstu ir šios pažinties niekuomet nesu neigęs, o žinučių turinys yra atskleistas žiniasklaidoje.

Negalėjau netgi norėdamas veikti STT tyrimo, nes iki šiol nežinau, ar tikrai jisai vykdomas, tačiau buvo informacija žiniasklaidoje, kad neva jis pradėtas vykdyti. Jeigu ir nebūtų pradėtas, aš žiniasklaidai teigiau, kad kreipčiausi pats taip, kaip padariau kreipdamasis į prokuratūrą.

Trečias klausimas. „A. Ribnikovo teigimu, jums dirbant Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoju už sėkmę konkursuose 10 % nuo laimėtų sumų turėjo būti skiriama jūsų namo Trakuose rekonstrukcijai. Kaip galėtumėte paaiškinti, kodėl jūsų dukros krikšto tėvui sekdavosi laimėti viešuosius konkursus teikti renovavimo paslaugas Trakų ir Vilniaus darželiuose, už kuriuos buvote atsakingas?“

Mano atsakymas. Gerbiamų piliečių teiginiai tiek dėl namo renovavimo, tiek dėl to, kad esą kažkokiu būdu padėdavau bendrovei „Sodžiaus būstas“ laimėti kažkokių viešuosius konkursus, yra melas. Kaip žinote, dėl šmeižto dar praeitą savaitę kreipiausi į prokuratūrą. Tikiuosi, teisėsaugos institucija išaiškins visas aplinkybes. Dar kartą kartoju, kad nebuvau nei perkančiosios organizacijos vadovu, nei pirkimų komisijų nariu, neturėjau administracijos direktoriaus įgaliojimų, neskyriau įstaigoms lėšų. Tai buvo arba savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu (tada administracijos direktorius buvo G. Paluckas), arba lėšos buvo skiriamos savivaldybės tarybos sprendimu.

Paminėsiu, kad kaip direktoriaus įsakymai, taip ir tarybos sprendimai yra vieša informacija, yra aiškiai nurodytos sumos, skirstymai. Taigi nebuvo jokio slaptumo.

Ketvirtas klausimas. „Kodėl, užuot visuomenei pateikęs akivaizdžius įrodymus, kad visi darbai jūsų namuose Trakuose buvo atlikti skaidriai ir sąžiningai, ir taip išsklaidęs jums mestus įtarimus, viską neigiate ir kaltinate šmeižtu? Vengimas pateikti įtikinamus atsakymus ir įrodymus kelia tik daugiau klausimų ir nepasitikėjimo.“ Ministre... (Beje, sudėtingai suformuluotas klausimas, stilistiškai, kalbos kultūros požiūriu būtų galima jį tvarkingiau.) „Ministre, prašom pateikti įrodančius dokumentus, kad jūsų namas arba, kaip teigiate, jūsų mamos namas Trakuose buvo rekonstruotas už jūsų šeimos pinigų. Jei negalite pateikti įtikinamų įrodymų dėl jums mestų rimtų kaltinimų, pateikite priežastis, kodėl to padaryti negalite?“

Mano atsakymas. Iš tiesų, susidūrus su tokio masto šmeižto kampanija, matyt, niekam nekyla abejonių, kad taip ir yra – šmeižto kampanija, ir, matyt, labai giliai organizuota, man tenka rinkti dokumentus ir aiškintis situaciją dėl remonto darbų, vykusių ne tik seniai, prieš 10–12 metų, bet ir trukusių ne vienerius metus.

Name iš tiesų gyvenome kartu su mano (dabar jau mirusiais) tėvais. Visus turimus dokumentus pateiksiu prokuratūrai. Be to, aiškinamės dėl dokumentų, kurių neturiu, tačiau kurie yra paminėti I. Narkevič. Beje, Irena – mano žmonos vardas. Irena – ir mano mamos vardas. Kai ku-

rių, kaip paminėjau, neturiu, tačiau yra paminėti I. Narkevič atsiųstame reikalavime sumokėti neva esančią skolą, apie kurią nežinau, kas yra minima.

Minėtame reikalavime pateikti duomenys tikrai yra verti dėmesio. Ir čia paminėsiu, kad piliečio B. V. – Valdo Bivainio – I. Narkevič pateiktoje 2015 m. vasario 5 d. skolinimo reikalavimų perleidimo sutartyje, 2015 m. vasario 5 d., tai, ką mes gavome prieš dvi, matyt, savaites, nurodoma, kad už „Sodžiaus būsto“ atliktus darbus neva yra neapmokėta 88... virš 80 tūkst. litų. 2010 m. spalio 29 d. PVM sąskaita faktūra, serija SBS Nr. 61. Štai mano rankose „Sodžiaus būsto“ dar 2009 m. rugpjūčio 31 d. (ten buvo 2010 m. spalio 29 d., o čia 2009 m. rugpjūčio 31 d.) I. Narkevič už remonto darbus išrašytos PVM sąskaitos faktūros. Turiu ne originalą, kopiją turiu. Sąskaita yra tos pačios serijos – SBS Nr. 61. Ir to paties numerio – 61. Tačiau, be abejo, su keliomis dešimtimis tūkstančių besiskiriančia suma.

Štai ir „Sodžiaus būsto“ 2009 m. rugpjūčio 31 d. kasos pajamų orderio kvitas (serija jame nurodyta) patvirtina, kad sąskaitoje nurodyta suma sumokėta. Kvitą pasirašė vyriausioji finansininkė, pavadė bus pateikta, ir kasininkas A. Ribnikovas, papildomai šalia pavardės antspaudas – direktorius A. Ribnikovas. Turimoje sąskaitoje ir kasos pajamų kvite nurodytas sumas ir vyriausiosios finansininkės pavardę paslėpiau. Ponas, gana dažnai minėtas asmuo, kuris bando mane apkaltinti pats ar kurį privertė tai padaryti, nes, matyt, tai, ir tam gerbiamoji opozicija organizuos specialų tyrimą, nes siekia būtent skaidrumo, išaiškinti, kokiomis aplinkybėmis ir kodėl būtent dabar yra pateikiama informacija, susijusi su daugeliu asmenų. Taigi tas pilietis pats teisėsaugos institucijoms galės padėti išspręsti šį rebusą, kada ir kokios sumos iš tikrųjų buvo išrašyta minėta sąskaita faktūra. Kokios sąskaitos dar buvo išrašytos ir apmokėtos ir kur atsidūrė už atliktus darbus sumokėti pinigai. Tai irgi yra labai įdomu, ar sumokėti pinigai buvo įmokėti, įnešti į sąskaitą, ar buvo kur nors įsisavinti galbūt. Tiesiog stebėtina, kodėl bendrovės „Sodžiaus būstas“ bankroto administratorius, neva radęs neapmokėtas sąskaitas kelių šimtų tūkstančių litų, kreditorių interesais nesikreipė į teismą, o kažkam perleido reikalavimų teisę. Bankroto administratorius viešai aiškina, aš čia cituosiu: „Mes negalime, mes galbūt neturėjome iki galo skolą pagrindžiančių dokumentų, kad ją galėtume patys išieškoti, arba tai būtų užtrukę nuo trejų iki penkerių metų, tad mes to nepadarėme, neperdavėme.“ Tačiau juk kalbama ne apie kažkokį užsienyje besislapstantį kreditorių. Atsimenu, tada nei mano tėvai, nei aš Lenkijoje ar kitoje šalyje nebuvome.

Kalbama apie skolininkus, kurių gyvenamoji vieta ir turimas turtas – tas pats namas, kuris priklausė mano tėvams iki 2016 metų, neabejotinai stovi ir buvo žinomas bankroto administratoriui. Vis dėlto jokie reikalavimai tiems neva skolininkams nebuvo pateikti. Maža to, ir asmuo, nusipirkęs skolą, kaip viešai skelbia advokatas... Beje, jūs, matyt, gerbiamieji konservatoriai, gerai žinote, nes jis 2007 metais kandidatavo su jūsų sąrašu kaip politikas – Valdas Bivainis. Jis, puikiai išmanantis teisę, na, matyt, jeigu teisininkas, tai puikiai išmano, žinantis tokių reikalavimų senaties terminus, nereikalavo neva esančios skolos daugiau nei penkerius metus nuo 2015 metų iki... pirmą kartą mes prieš dvi savaites. Nagrinėjant tik šių metų balandžio mėnesį gautą reikalavimą ir pridėdamą reikalavimą prie (...) sutarties, kyla daug klausimų. Pavyzdžiui, sutartyje nenurodyta, už kokią sumą perleistas šis reikalavimas, neva atskiru susitarimu. Koks jis? Taip pat neišvardinti dokumentai, kurie neva pagrindžia skolą, neva skolą, ir kurie turėjo būti perduoti naujam kreditoriui.

Gerbiamas A. Ribnikovas kalba, esą mes esame skolingi, ir nurodo, gal taip pavyks tuos pinigus atgauti. Primenu, kad bankrutavusi įmonė jau išregistruota. Vadinasi, jokių pinigų nei bankrutavusi ir išregistruota įmonė, nei jos kreditoriai negali atgauti. Skola gi buvo perleista. Taigi nei jis, nei tie kreditoriai negalėtų jau skolos atgauti. Tačiau šios bankrutavusios įmonės savininkas kalba apie skolos atgavimą, nors teisiškai neturi jokių teisių į jokiais skolas, jei tokių ir būtų. Manau, tokie gerbiamo A. R. piliečio teiginiai reiškia, kad galimai tarp jo ir bankroto administratoriaus buvo kažkokie neteisėti susitarimai. O šiandien mes matome, kad tokie neteisėti susitarimai yra ne tik tarp jo ir administratoriaus, tačiau ir su aukštais, aukštas pareigas užimančiais pareigūnais. Manau, vėl čia yra tikrai susidomėjimo vertas reiškiny.

Penktas klausimas.

PIRMININKĖ. Laiko liko jau nedaug, ministre, tik penkios minutės.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). „A. Ribnikovas teigia, kad darbų atliko už 400 tūkst. litų, už 80 tūkst. yra išrašęs ir sąskaitas faktūras. Jei negalite pagrįsti visos sumos, tai gal bent turite įrodymus, kad

apmokėtos sąskaitos už 80 tūkst. litų? Ar bent už 8 tūkst., kuriuos A. Ribnikovas teigia gavęs iš jūsų per kelis kartus?”

Mano atsakymas. Kaip jau paaiškinau atsakydamas į jūsų klausimus, neturiu duomenų, esą už namo renovavimą yra likusi neapmokėta didžiulė skola, viršijanti 400 tūkst. litų. Atitinkamai nesuprantama, kaipgi turėčiau tą sumą pagrįsti. Preliminariu vertinimu, mano tėvų namo rekonstrukcija tais laikais galėjo kainuoti maždaug apie 150 tūkst. litų, o ne 400, kaip neva vakar buvo kažkas įvertinęs ir buvau nustebęs dėl tos didelės sumos. Tarp kitko, apie panašią sumą ir buvo tariamasi. Tuometiniu litu... Tai yra namo apšiltinimas, langų keitimas, stogo keitimas, mansardos įrengimas – darbus vykdė įvairios bendrovės, o ne tik viena minėta akcinė bendrovė. Kai kuriuos darbus vykdėme ir patys šeimos narių rankomis. Beje, „Delfi“ žurnalistei pasidomėjus, parodžiau jai turimus dokumentus, sąskaitas, kvitus ir taip toliau. Neturiu ko slėpti ir nieko neslepiu, tačiau negaliu pagrįsti kažkokių neva skolų, apie kurias net nežinau. Na, o jeigu kam įdomu, esamas sąskaitas faktūras galėsiu parodyti. (*Balsai salėje*)

Šeštas klausimas. „Praėjus savaitei po išryškėjusios informacijos, jūs, kaip viešas asmuo, nepateikėte jokių įtikinamų paaiškinimų ir įrodymų dėl miestų sudėtingų kaltinimų apie galimus korupcinius sandorius. Jūs su kiekviena nepateikiamų atsakymų diena diskredituojate ne tik save, bet ir kenkiate visos Vyriausybės reputacijai. Ar nemanote, kad pademonstruotumėte didesnę politinę atsakomybę ir brandą atsistatydinęs iš einamų pareigų ir teismine tvarka įrodęs savo teismumą, jei viešai negalite išsklaidyti miestų rimtų kaltinimų?”

Manau, kad jūs, gerbiamieji konservatoriai ir liberalai, diskredituojate žmonių atstovavimą, nes kai jūs kvietėte susisiekti ministrai paaiškinti apie susisiekti sektoriuje susiklosčiusią situaciją, kai negalėjau atvykti dėl jau suplanuotų susitikimų, tačiau delegavau du viceministrus pakalbėti apie susisiekti situaciją, jie pamatė uždarytas duris. Jums nerūpėjo ir nerūpi nei mano viešai skelbta informacija nuo rudens dėl geležinkelių (...) audito pradžios, nerūpi dabar, kaip tas auditas baigėsi, kodėl ministras išsiuntė šitą medžiagą į visas teisėsaugos institucijas, kas joje yra tokio. Kaip ir praeitą rudenį, taip ir dabar jūs tuo nesidomite, kaip ir nesidomite, kokia situacija kelių sektoriuje, kodėl stringa konkursai, kodėl vėluoja programų įgyvendinimas. Apie tai kalbėti mes buvome pasiruošę. Bet, nepaisydamas to, neketinu atsistatydinti dėl to, kad abejotinos reputacijos žmonės, turbūt turintys kažkokį, o šiandien mes jau tikrai matome, kad galbūt ir ne tik materialinį, suinteresuotumą, mane apšmeižė.

PIRMININKĖ. Gerbiamas ministre, laikas baigėsi. Mes turėtume pratęsti, nes dar liko du jūsų neatsakyti klausimai. Ar Seimo nariai... Statutas numato 20 minučių. Ar Seimo nariai sutinka dar dešimt minučių pratęsti? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Nereikia. Ministre, bet du klausimai liko neatsakyti. Vis tiek suteikime galimybę ministrui į tuos du klausimus atsakyti. O Statutas...

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Gerai, su malonumu.

PIRMININKĖ. Deja, paklausti laiko neliks. (*Balsai salėje*)

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Gerai, tada tęsiu. Kitaip kalbant...

PIRMININKĖ. Statutas taip numato.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). ...neketinu atsistatydinti. Kartu džiaugiuosi, kad žiniasklaida jau pradėjo kritiškai vertinti šią sukurptą ir baltais siūlais susiūtą istoriją.

Septintas klausimas. „Žiniasklaidoje skelbta, kad jūs 18-metės dukros vardu pirkote žemės sklypą ant ežero kranto už 50 tūkst. eurų. Kodėl sklypų pirkimui prisidengėte dukros vardu? Ar taip neslepiate neteisėtų pajamų? Ar galite pateikti įrodymus apie teisėtumą pajamų, už kurias buvo įgyjamas šeimos vardu nekilnojamas turtas?”

Atsakymas. Nors dukra yra pilnametė, atsakau. Jokio sklypo neva prisidengdamas dukra aš nepirkau. Mano pilnametė dukra iš tiesų yra nusipirkusi sklypą, tačiau pirkimo suma nėra iš tolo nesiekia šitos nurodytos. Ten kažkaip bandžiau nuvažiuoti ir paieškoti, kur tas ežeras, tai, išskyrus plyną lauką, nepastebėjau. Jokių pajamų nei aš, nei mano šeima neslepia. Teisės aktuose nustatyta tvarka turtą ir pajamas deklaruojau aš ir kiekvienas šeimos narys. Be abejo, jeigu kils klausimas, ir, matyt, jau toks kyla, reikalui esant mes galėsime padėti ir atsakyti.

PIRMININKĖ. Ir aštuntas, paskutinis.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). „Ministre, jūs viešojoje politikoje dalyvaujate jau ne pirmą dešimtmetį. Sakykite, kaip ir iš ko jūs susikrovėte tokius turtus, kai žinome, kad atlyginimai viešajame sektoriuje nėra sąlyginai dideli, kad būtų galima pastatyti ir renovuoti namus, pirkti žemes, žemės sklypus ant ežero pakrančių?“

Dėl sklypų ant ežero pakrančių jau pasakiau, nes per šį neilgą ministravimo laiką aš jau išgirdau, kad turiu ne vieną namą ant ežero pakrančių. Kai kurie netgi važiavo, filmavo. Tiesa, nepastebėjo ten brakonieravimo įrankių, dėl ko buvau kaltinamas, tačiau taip ir liko. Jums, gerbiameji skaidrumo siekiantys opozicijos atstovai, irgi nekilo klausimas, kaip ta istorija baigėsi. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Netriukšmaukite!

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Etikos ir procedūrų komisija... Gerbiamas pirmininke Gabrieliau Landsbergi, turbūt ir jums pavyzdį reikėtų rodyti.

Taigi tęsiu. (*Balsas salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiamas ministre, kiek dar jums reikia laiko?

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Savo klausime teiginį vėl suformavote taip, neva valdau kažkokius didžiulius turtus ir dabar turėčiau pasiaiškinti, koku būdu juos įsigijau. Taigi pasakau jums dar: namas, kuriame gyvenu, kuris nuo 2016 metų priklauso paveldėtojams, o nuo 2018 metų – man, statytas dar prieš 70 metų. Vėliau bendromis mano ir mano tėvų šeimos pastangomis namas ne kartą buvo renovuotas. Mirus tėvams, namą paveldėjau, kaip paminėjau.

Be to, esu įsigijęs kartu su žmona butą Vilniuje. Šiam pirkiniui gavome virš 80 tūkst. eurų paskolą, kurią mokame iki šiol. Savo kitą nekilnojamąjį turtą – žemę – įgijome paveldėjimo teise iš savo tėvų, kurie buvo gana pasiturintys.

Dar, tarp kitko, likusios žemės dalies negalima iki šiol atgauti, nors kai kurie, čia turbūt neverta minėti, perkėlė iš Pakaunės ar dar iš kur nors į Vilniaus kraštą ir kitas vietas. Kiti žmonės dar negali atgauti, bet kai kas gana...

PIRMININKĖ. Ministre, trumpinkite atsakymus.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). ...gerai įsitaisė. (*Šurmuly salėje*) Kaip kitas turtas. Paminėsiu ir atviraai pasakysiu, esu darbštus žmogus. Su šeima mes, kaip ir daugelis šeimų, dirbame gana sunkiai.

PIRMININKĖ. Ministre, iš tikrųjų jau laiką viršijome 25 minutėmis. Gal galite jau labai trumpai atsakyti? Jūs žinote, kad skirta buvo tik 20 minučių. (*Šurmuly salėje*)

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Aš stengiausi atsakyti išsamiai, atviraai. Jeigu tai netenkina, tai klausau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Iš tiesų, gerbiami kolegos, Statutas numato 20 minučių. Seimas gali apsispręsti ir prašyti pratęsti, kad galėtų ir paklausti. Jūsų valia tai padaryti. (*Balsai salėje*) Gerbiamas P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Jūs turėjote numatyti ministrui suskirstytą laiką, kiek jis kalba ir atsako į raštu išdėstytus klausimus, kiek jis atsakinėja į gyvai pateiktus klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausimą...

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Aš net ir gerbiau A. Širinskienei pritarčiau, kad situacija keičiasi, pasirodo naujos informacijos. Ministrui kalbant, vėlgi atsiranda naujų klausimų. Daug aktualesiau yra sudaryti galimybę Seimo nariams paklausti.

PIRMININKĖ. Ačiū.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Prašau tai padaryti.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Pauliau, paskaitykite Statutą ir nereikės piktintis. Nėra Statute tos normos, yra skiriama 20 minučių. Šiuo atveju kolega ministras sprendžia, kaip atsakinėti į Seimo narių raštu užduotus klausimus, kuriuos jūs patys ir parašėte.

Seimo valia priimti sprendimą pratęsti atsakymus į klausimus. Balsuojame. Kas už tai, kad pratęstume dešimčiai minučių, balsuokite už, kas manote, kad reikia apsiriboti ministro atsakymais, balsuokite prieš. (*Šurmuly salėje*) Balsuojantys už siūlo pratęsti dešimčiai minučių tam, kad ministras galėtų atsakyti į Seimo narių bent kelis klausimus, nes jau 26 minutes ministras yra tribūnoje.

Balsavo 84 Seimo nariai: už tai, kad pratęstume, – 32, prieš – 36, susilaikė 16. Ačiū, ministre. Šį klausimą baigėme.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Gaila. Esu pasiruošęs atsakyti.

PIRMININKĖ. Kitas darbotvarkės klausimas...

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Manau, bus dar progų mums tikrai.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ministras kalbėjo 26 minutes ir dar kelias sekundes. G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiama... Prie nuotolinio pripratęs, tai nežinau, ar girdite. Gerbiama pirmininke, noriu priminti, kad buvo pratęsta dešimčiai minučių, praėjo septynios, iš kurių dar dvi minutes buvo diskutuojama dėl posėdžio vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Nebuvo pratęsta dešimčiai minučių. Tiesiog sudarėme galimybę ministrui atsakyti į visus klausimus.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ne, buvo. Bendru sutarimu. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Nebuvo, nes nebalsavome.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Buvo. Tai buvo bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Bendru sutarimu buvo leista tik atsakyti jam į klausimus.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ne, buvo sutarta dėl dešimties minučių dar.

PIRMININKĖ. Nesiginčykime, kolegos. Dirbame toliau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, jūs akivaizdžiai stojate į gynybą vieno žmogaus.

PIRMININKĖ. Na, trys minutės, aš manau, neišsprendžia... Ministras atsakė į klausimus, mes jį netgi sustabdėme. (*Šurmuly salėje*)

12.13 val.

Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4469(2)ES (priėmimas)

Mieli kolegos, tęsiame darbą toliau. Darbotvarkės 1-11 klausimas – Konsulinio mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4469. Priėmimas.

Gerbiamieji kolegos, pasiūlymų nebuvo gauta. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnį sudaro dešimt straipsnių. Galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4469) priimtas. (*Gongas*)

12.15 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 1, 6, 6¹, 8 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4470(2) (priėmimas)

Rinkliavų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4470(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Pasiūlymų nėra gauta. 1, 2, 3, 4, 5 straipsniai. Galime priimti? Galime. O dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė, – redakcinio pobūdžio, dėl įsigaliojimo laiko suderinimo. Galime pritarti? Pritariame. 6 straipsnį galime priimti. Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: vienbalsiai 85 pritarė įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-4470), jį kėlė tik priėmėme. (*Gongas*)

12.16 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 30, 62¹, 67 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4640(2) (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-12 klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4640(2). Priėmimas. Pasiūlymų nėra gauta. Pastraipsniui. 1, 2, 3, 4, 5, 6 straipsnius galime priimti? Priimame. Dėl viso įstatymo projekto prašome balsuoti, nes norinčių kalbėti nėra.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: 84 Seimo nariai vienbalsiai pritarė. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4640) priimtas. (*Gongas*)

12.17 val.

Gyventojų registro įstatymo Nr. I-2237 9, 10, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4421(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Gyventojų registro įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4421(2). Priėmimas. Pastraipsniui. Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Priimame. Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: vienbalsiai pritarėme. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4421) priimtas. (*Gongas*)

12.18 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 8, 28, 38 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4262(2)ES (priėmimas)

Baudžiamojo proceso kodekso 8, 28, 38 ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4262(2). Priėmimas. Pastraipsniui. 1 straipsnį galime priimti? Galime. 2, 3, 4 straipsnius galime priimti? Galime. 5 straipsnis. Dėl jo yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto pritarimas jam yra, redakcinio pobūdžio. Mes galime tam pritarti, kad 5 straipsnį galime priimti? Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: vienbalsiai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4262) priimtas. (*Gongas*)

12.19 val.

Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4263(2)ES (priėmimas)

Baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymo Nr. I-1202 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4263(2).

Priėmimas pastraipsniui. Du straipsniai. 1 straipsnį galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Galime.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai, vienbalsiai 87 priėmė įstatymą (projektas Nr. XIIIIP-4263(2)). (*Gongas*)

12.21 val.

Įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ Nr. IX-1997 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4436(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-15 klausimas. Dar trijų įstatymų ratifikavimas. O dabar pirmasis – įstatymo „Dėl Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose antrojo papildomo protokolo ratifikavimo“ 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4436(2). Yra naujoji redakcija šio įstatymo projekto. Naująją redakciją sudaro trys straipsniai, dėl jų pasiūlymų nebuvo gauta. Gerbiami kolegos, mano minėtą 1 straipsnį galime priimti? Galime. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai, įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-4436(2)) vienbalsiai priimtas. (*Gongas*)

12.22 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl perdavimo tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir Islandijos bei Norvegijos ratifikavimo“ Nr. X-1526 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4397(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl perdavimo tvarkos tarp Europos Sąjungos valstybių narių ir Islandijos bei Norvegijos ratifikavimo“ 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4397(2). Šį įstatymą sudaro vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti šį straipsnį? Galime.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto – K. Glaveckas. Maloniai prašome.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, iš tikro tai reikalingas Lietuvai įstatymas. Man tik pačiam įdomu pasidare, kodėl šalia tokių šalių kaip Islandija ir Norvegija, kurios turi specialųjį santykių su Europos Sąjunga statusą, dabar nėra Didžiosios Britanijos, nes ji irgi iš esmės yra išstojusi iš Europos Sąjungos. O šiaip, manau, reikėtų palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti nėra. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4397(2) priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai, vienbalsiai 92 pritarė įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-4397(2)). Priimta. (*Gongas*)

12.24 val.

Įstatymo „Dėl Susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas 2004 m. vasario 11 d. Danijos Karalystės, Estijos Respublikos, Islandijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Norvegijos Karalystės, Suomijos Respublikos ir Švedijos Karalystės susitarimo dėl Šiaurės investicijų banko priede esančio Šiaurės investicijų banko statuto 14 skirsnis, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-4720(2) (priėmimas)

Ir paskutinis įstatymo projektas, kurį mums reikia šiame rytiniame plenariniame posėdyje priimti, – įstatymo „Dėl Susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas 2004 m. vasario 11 d. Danijos Karalystės, Estijos Respublikos, Islandijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos,

Norvegijos Karalystės, Suomijos Respublikos ir Švedijos Karalystės susitarimo dėl Šiaurės investicijų banko priede esančio Šiaurės investicijų banko statuto 14 skirsnis, ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-4720(2).

Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Šį straipsnį galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, liko Vyriausybės valanda rytinio posėdžio darbotvarkėje. Noriu informuoti, kad nuotoliniu būdu dalyvauja nemažai ministrų. Salėje dalyvaus ministrai K. Mažeika, J. Narkevičius, kurių taip pat galėsite paklausti tie, kurie nespėjote, R. Tamašunienė, A. Veryga. Jei-gu prisidės kiti ministrai čia, salėje, būsimė už tai dėkingi. Vyriausybės valandą, pusvalandį pradėsime 12 val. 30 min. ir klaus mažuma. Kelios minutės atokvėpio.

12.30 val.

Vyriausybės valanda

Gerbiami kolegos, pradėdame Vyriausybės pusvalandį. Kaip ir sutarėme, klausinėja mažuma. Dėkojame Vyriausybės nariams, ačiū, kad esate. Pirmasis tradiciškai ir kaip numato Statutas – opozicijos lyderis G. Landsbergis. Prašom.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas premjerui.

Prieš kelias savaites, kai pradėjome kalbėti apie biudžeto pakeitimus, matėme, kad Teisės departamentas buvo pateikęs neigiamą išvadą dėl įvairių išlaidų, skolų, kurios būtų teikiamos Seimui be biudžeto pakeitimų. Dabar prie Teisės departamento prisijungė ir Lietuvos bankas, ne taip seniai ir Valstybės kontrolė.

Premjere, tiesą sakant, aš net nelabai suprantu, gal jūs galite žmogiškai paaiškinti, ko jūs baiminatės, kodėl jūs nepristatote biudžeto? Ar jūs bijote, kad pristačius biudžeto pakeitimus mes, visuomenė, nežinau kas, išsigąs to, kas ten gali būti parašyta?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Gerbiamas kolega, ačiū už klausimą. Tikrai nei Vyriausybė, nei aš nebijome. Reikia tiesiog tikrai turėti pagrindus, teisinius pagrindus, niekas nieko neturi baimintis. Bet kokiu atveju, kai mes turėsime ir matysime, kad yra būtinybė ir reikalingumas tuos pokyčius daryti, kaip aš jau ne kartą minėjau, jeigu taip bus, tai bus reikalinga, bus ir į šią salę ateita. Kol kas tokio poreikio nėra, visos išlaidos, kurios yra, yra apskaitomos, bet kokiu atveju tam pačiam Seimui bus teikiamos ir ataskaitos. Jeigu reikės daryti intervenciją į šių metų biudžetą, kalbant apie ilgalaikius įsipareigojimus ir panašiai, tai ir bus padaryta. Nesijaudinkime, viskam yra pasirengta, jeigu tik bus teisinės prielaidos, tas bus ir padaryta.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Antras opozicijos lyderio G. Landsbergio klausimas.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Aš tik labai trumpą techninę pastabą. Kolegos, kadangi Vyriausybė jungiasi nuotoliniu būdu, labai sunku yra girdėti, ką atsako. Jeigu būtų galima šiek tiek tylos.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Aš pasistengsiu garsiau kalbėti.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ne, aš čia... Jeigu galima, pratęsiu klausimą.

PIRMININKĖ. Taip, prašom, antras jūsų klausimas.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano antras klausimas yra dėl karantino ir jūs tą klausimą gaunate ne pirmą dieną. Labai aktualu, kad jūs kuo skubiau pristatytumėte karantino nutraukimo sąlygas, kada, kokiomis aplinkybėmis karantinas bus nutrauktas. Mes turime žinoti objektyvius kriterijus, pagal ką jūs vertinate, na, saugumo situaciją valstybėje, ar galima tikėtis to artimiausiu metu, šią, kitą savaitę?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Aš manau, be abejo, bet vėlgi tenka kartoti ne kartą, tai nėra, matyt, nei mano, nei mūsų, nei jūsų politiniai sprendimai. Jeigu tai nuo mūsų priklausytų, mes galėtume sutarti, nuspręsti, kad jau galima jį nutraukti dabar, galbūt buvo galima visai jo neskelbti arba

skelbti vėliau ar nenutraukti dar kurį laiką. Kai bus gydytojų epidemiologų įvardyti aiškūs kriterijai, kuriems esant galima sakyti, kad tos teisinės priemonės, teisinio režimo priemonės, ar tai yra susiję su ligos plitimu ir kontrole, bus pateiktos, tą mes iš karto ir padarysime.

Vyriausybė planuoja kitą savaitę spręsti dėl karantino pratęsimo, galbūt tas kriterijus ir galėtų būti taip pat ir Vyriausybės nutarime įdėtas, jeigu būtų pateikta labai aiški, tikėsimės, kad taip ir bus, išvada tų specialistų, kurie galėtų tiesiog patarti, ką daryti. Nes mes galime priimti bet kokią politinį sprendimą, kai po to nuo jo priklauso pasekmės, pasekmės mūsų visuomenės sveikatai, žmonių sveikatai ir gyvybei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Gedvilienė. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen. Prašom kalbėti.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF.) Premjere, šios Vyriausybės nariai turi polinkį iškiliusias reputacines grėsmes dangstyti vyresniais savo tėvais. Tą darė buvęs žemės ūkio ministras dėl savavališkai apartos svetimos žemės istorijos, panašiai elgiasi ir susisiekimo ministras, teigiantis, kad namą renovavo už savo pinigų jo mama.

Praeitą savaitę jūs emociškai pasakomis vadinote LRT atliktą žurnalistinį tyrimą apie galimus *atkatus*, tačiau panašu, kad pasakas pasakoja susisiekimo ministras, iš pradžių melavęs, kad nepažįsta pono A. Ribnikovo, nors vėliau paaiškėjo, kad jis buvo artimas šeimos draugas, o ministras yra netgi jo dukros krikšto tėtis. Ar vien ministro melavimo fakto jums neužtenka, kad jis prarastų jūsų pasitikėjimą? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama kolege. Ministras man labai aiškiai paaiškino, kad jis niekuomet nemelavo. Net ir duodamas interviu nacionalinei televizijai atsakė į tuos klausimus, tiesiog buvo parodyta tai, kas, matyt, nepateko į klausimus, jis niekada to neneigė. Kalbant apie pasakas, istorijas, kurias mes matome kiekvieną dieną kryptant viena ar kita linkme, tai aš galiu tikrai pakartoti tai, ką kartoju – visus šituos pasakojimus ir faktus turi įvertinti teisėsąuga. Tai turi padaryti kiek įmanoma greičiau, nedelsiant. Tikrai nėra tokios apimtys ir sudėtingumo byla, kad reikėtų formuoti kažkokias tyrėjų grupes ir panašiai, ir tada bus labai aiškiai atsakyta, ir mes žinosime, kas seka pasakas ar neseika pasakų, kokie tie yra faktai, ne faktai, kokie tikslai yra, kas už to stovi ar nestovi. Tiesiog reikia tų atsakymų, manau, kad mes tikrai bendrai visi turėtume jų, aš tikiuosi, labai greitai sulaukti, ir tada bus vertinimas, ir teisinis, ir politinis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Čmilytė-Nielsen. Ruošiasi A. Sysas.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš norėčiau ministro J. Narkevičiaus paklausti. Pirmiausia pareplikuoti dėl to, ką sakėte iš tribūnos. Antradienį opozicija jus kvietė pasisakyti dėl susisiekimo sektoriaus ir skaidrumo, problemų. Toks buvo kvietimo tekstas. Todėl negalima sakyti, kad jame nebuvo nurodytas būtent susitikimo tikslas. Jūs minėjote, kad viešojoje erdvėje sakėte tik tiesą, nors sutikite, kad ne kartą atrodo, kad jūs painiojote savo pasisakymus ir iki galo neaiškus jūsų atsakymas. Galbūt galėtumėte pakomentuoti ir tiesiai atsakyti į klausimą, kodėl iš pradžių sakėte, kad nežinote, iš kokių pinigų jūsų tėvai renovavo namą?

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Vėlgi kvietimas (aš pasistengsiu pacituoti) į opozicinių frakcijų susitikimą buvo iš tiesų papasakoti apie susisiekimo sektoriaus problemas ir skaidrumą. Aš suprantu, kad susisiekimo sektoriuje yra ar nėra skaidrumo, ir apie tą temą buvo pasiruošę du viceministrai papasakoti. Jau nekalbėsiu, bet pakartosiu tai, kad kvietimą gavome po pietų, o jau buvo suplanuotas tuo pačiu metu ministerijos susitikimas su kitais sektoriaus atstovais. Bet kodėl jums nebuvo įdomu, netgi jeigu aš ir neatėjau dėl rimtų priežasčių, išklaudyti, paklausti, pakalbėti apie susisiekimo sektoriaus problemas, tai jau tegul sprendžia žmonės.

Aš nežinau, apie kokį klaidinimą ar neklaidinimą jūs sakėte. Aš kalbu taip, kad atsiminti, prieš 12 metų kas, kaip, kur, reikėjo iš tiesų prisiminti. Minėjau, kad didesnę dalį lėšų sumos, daug didesnę dalį, mokėjo tėvai iš savo santaupų. Aš, kiek galėjau, prisidėjau. Be abejo, organizacine prasme ir finansine prasme tas prisidėjimas nebuvo didelis. Taigi jokių čia klaidinančių informacijų pateikimo nėra. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Skardžius.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mano klausimas būtų Ministrui Pirmininkui. Aš žinau, kad jūs esate futbolo gerbėjas. Šiandien nuskambėjo signalas, kad nacionalinio stadiono statybos vėl įšaldomos ir neaišku, kada jis atsiras.

Mano klausimas būtų – kaip mes gelbėsime Lietuvos prestižą? Aš manau, kad pandemija baigsis, futbolas gyvuos. Kada mes turėsime normalų stadioną? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega. Tiesiog tikrai šiandien matėme nuskambėjusius gerbiamo Vilniaus mero (net nežinau, kaip įvardinti švelniuotu būdu) neadekvačius pareiškimus dėl sprendimų Viešųjų pirkimų tarnybos, kuri nėra pavaldi Vyriausybei ir niekada nebuvo. Bandyti dabar daryti savo, matyt, Seimo rinkimų rudens kampanijos metu tokius pareiškimus yra labai keista ir apgailėtina, bet ne čia esmė. Matyt, esmė ta, kad Vyriausybė savo įsipareigojimams, kurie yra numatyti net ir dėl šito projekto, dėl kurio suabejojo Viešųjų pirkimų tarnyba, yra numaciusi beveik 56 mln. eurų. Ko gero, visgi vertinant pačią epopėją šio stadiono arba daugiafunkcio centro statybų ir negebėjimą arba norą savo negebėjimą pridengti kitų klaidomis, tai, ko gero, visgi reikia priimti sprendimus ir tiesiog pavesti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, matyt, kartu su Futbolo federacija padaryti šią projektą valstybės investiciniu projektu ir pastatyti Vilniuje futbolo stadioną, jeigu nesugeba to padaryti savivaldybė. Tenka tikrai apgailestauti, kad tokie pareiškimai yra daromi. Šiuo metu, matyt, turėtų būti reakcija ir Viešųjų pirkimų tarnybos, kuri yra apkaltinta, kad, aš suprantu, vykdo kažkokius Vyriausybės nurodymus.

Taip, mes irgi ne kartą turėjome įvairiausių projektų stabdymų, skundimų, kas susiję su nacionaliniais projektais. Tam yra teisinis kelias ir jis visą laiką pasirenkamas. Taigi, gaila, bet, manau, tų diskusijų palikti, perkelti kur nors negalime, turi valstybė priimti sprendimą, kad toks objektas, futbolo objektas, būtų pastatytas.

PIRMINKĖ. Ačiū. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi J. Razma.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas premjere, prieš metus laiko, praėjusią vasarą, kreipiausi į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl „Lietuvos geležinkelių“ vykdomų viešųjų pirkimų, nes „Geležinkeliai“ nesilaikė viešųjų pirkimų procedūros. Viešųjų pirkimų tarnyba atliko tyrimą ir įpareigojo „Lietuvos geležinkelių“ pirkti vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymais. „Lietuvos geležinkeliai“ apskundė Viešųjų pirkimų tarnybos nurodymus teismui.

Iki šiol vyksta bylinėjimosi procesai. „Lietuvos geležinkeliai“ daro, ką nori. Su kolega V. Simuliku kreipėmės į prokuratūrą šių metų vasario mėnesį. Prokuratūra kas mėnesį atsiunčia laišką, kad „Lietuvos geležinkeliai“ jiems nepateikia duomenų. Duomenų negavo ir ministro atliekamo audito auditoriai. Tai kas ten darosi tuose „Geležinkeliuose“, kodėl jie gyvena pagal savo tvarkas ir nesilaiko Lietuvos Respublikos įstatymų? Ir kada gausime išviešintą audito ataskaitą, apie kurią kalbame daug ir...

PIRMINKĖ. Dėkoju. Laikas!

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū. Dėl valstybės įmonių turbūt tas sprendimas, kuris kažkada buvo priimtas, yra teisingas, valstybės įmonių valdymas yra depolitizuotas ir nepriklausomas nuo valdžių, daugumą sudaro nepriklausomi valdybos nariai. Svarbu, kad jie būtų atrinkti griežtai laikantis procedūrų ir įstatymų, ir gerosios (...) rekomenduojamos praktikos. Jeigu informacijos nesugeba išsireikalausiti prokuratūra, tai jie turi kitus metodus ir būdus, kaip tą informaciją gauti.

Kalbant apie audito išvadas dėl geležinkelio elektrifikavimo, taip, aš kalbėjau su ministru ir galiu tik dar pakartoti – privalomą, nežinia dėl ko atsiradusią konfidencialumo žymą nuimti, jeigu yra kokių nors detalių, faktų ar pavadinimų, kurie gali kenkti komerciniams interesams, juos galima uždengti, bet šita ataskaita turi būti prieinama ir Seimo nariams, ir visuomenei, ir, tikiuosi, įvertins. Kiek žinau, susisiekimui ministras kreipėsi ir į prokuratūrą, nes tikrai klausimai ten yra keliami ir labai aštrūs, o atsakymai turėtų būtų pateikti, nes tai yra susiję su mums labai svarbiu projektu – elektrifikavimu ir to projekto suma yra įspūdinga. Tai yra pats didžiausias viešųjų pirkimų sandoris, kuris buvo padarytas praeitais metais.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Klausia J. Razma. Ruošiasi S. Gentvilas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Premjere, tikiuosi, neneigsite, kad jūsų viešai išsakytas požiūris ir kovos su pandemija strategijos pristatymas nemažai lėmė dabartinį požiūrį į senjorus, nes ten buvo suskirstyti žmonės į rizikos grupes. Matome, į ką tai išvirto. Skelbiama, kad senjorai negalės dirbti tiesiogiai su vaikais mokyklose ir vaikų darželiuose, atsiranda įskaudinantys užrašai ant paruoštųjų durų ir kitų įstaigų. Apskritai žmonės pasijunta, kad jie yra lyg visuomeninio gyvenimo

užribyje. Ar vis dėlto jūs nemanote kaip nors pakoreguoti savo poziciją ir pareikalauti, kad minėtų diskriminacinių užrašų neliktų? Aš manau, kad senjorai yra pakankamai sąmoningi ir išgirdo tuos perspėjimus apie šito viruso pavojingumą, bet jeigu jau norite jiems padėti, tai gal tiesiog...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

J. RAZMA (*TS-LKDF*). ...kitaip.

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai nebuvo priimta jokių diskriminacinių nuostatų rizikos grupių atžvilgiu. Išties mes vertiname... Pirmiausia, ką turėjome daryti, vertinti, tai yra pasaulinė ir europinė praktika, dėl atitinkamų rizikos grupių, tai yra naujas virusas. Mes buvome (...), tai vadovaujamės ir Pasaulio sveikatos organizacijos, ir kitų organizacijų rekomendacijomis, kas patenka į tą rizikos grupę. Dabar mes jau turime savo skaičius. Deja, iš tikrųjų jie yra pakoreguoti, tai yra susiję ir su amžiumi, ir nebūtinai tai liečia tik senjorus, mes galime svarstyti, nuo kada šis terminas, nuo kokio amžiaus prasideda. Tikrai čia liečia ne tik senjorus, tai taip pat liečia ir žmones, turinčius kitų susirgimų ir ligų.

Niekur jokie diskriminaciniai nurodymai nebuvo niekada įvesti, buvo rekomendacijos, siekiant apsaugoti tuos žmones nuo galimos rizikos. Iš tikrųjų matome, kad kai kuriais atvejais tos rekomendacijos yra išdėstomos taip, kad gal ir sudaro nepatogumą ir tam tikrą pojūtį, ką jūs minėjote, todėl sveikatos ministro ir kabineto diskusijų buvo tuo klausimu.

Dabar, matyt, reikia keisti, kaip sakote, ne tai retoriką, bet rekomendacijas. Nors tai yra tik siekis apsaugoti tuos žmones, padaryti išpėjimus. Tiesiog išpėti žmones, esančius rizikos grupėje, kad jiems pavojus susirgti, o susirgus turėti komplikacijų ir sunkesnių pasekmių, yra didesnis. Bet visiškai sutinku su jumis, kad žmonės yra sąmoningi. Jie tą riziką privalo vertinti patys. Dar daugiau – apie diskriminavimą dėl amžiaus arba rizikos grupėje esančių asmenų, kalbant apie darbo santykius ir panašius dalykus, net kalbos negali būti. Tai tikrai nepriimtina ir netoleruotina.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi D. Šakalienė.

S. GENTVILAS (*LSF*). Klausimas, kaip suprantu, geriausiai per Lietuvos nepriklausomybės istoriją dirbančiam susisiekiama ministru. Kaip tik tą momentą, kai Liberalų sąjūdis kvietė jus į frakciją, buvote susitikęs su „Linava“. Jums pradėjus kadenciją eiti pareigas, nežinau, atsitiktinumas ar ne, Lietuvos vežėjai masiškai persiregistruoja į Lenkiją, ne į Lietuvą. Kaip pavyzdys, vien sausį prarasta 3 tūkst. 200 darbo vietų vien šiame sektoriuje.

Ministre, trys konkretūs klausimai. Kodėl Lietuvos vežėjai negauna savo lizingo palūkanų kompensacijos iš „Invegos“? Du mėnesius jos neateina. Ką žadate dėl minimalaus atlyginimo koeficiento, dėl kurio Lietuvos vežėjai persiregistruoja į Rumuniją ir Lenkiją? Ką žadate Lietuvos vežėjams dėl muitinės, kuri pusantrų metų neturi savo vadovo, o pasienis su Baltarusija tiek užkimštas, kad į Vakarus važiuojantys vežėjai renkasi Lenkijos ir Baltarusijos pasienį? Ačiū.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Taip, esu, matyt, labai kaltas, kad dalis vežėjų pasirinko Lenkiją, o ne Rumuniją ar Vokietiją, Didžiąją Britaniją, o gal ir Jungtinę Karalystę. Kodėl negauna palūkanų? Būtent apie tai mes kalbėjome. Tai yra iš dalies tiesa, tačiau daliai vežėjų palūkanos yra atidedamos. Ir būtent jie signalizavo, kad yra maloniai nustebinti, kad Vyriausybė labai greitai reagavo, kai bankai neskubėjo atidėti palūkanas. Sako, per dvi dienas bankų požiūris labai pasikeitė ir jie tikrai pradėjo atidėti tas palūkanas, kurias turėjo mokėti, kitaip kalbant – lizingines. Tai yra vienas dalykas.

Antras dalykas – dėl koeficiento. Koeficientai iš tiesų pradžioje pandemijos, karantino metu... Vyriausybėje nagrinėjome, nes tai yra platesnis klausimas. Ir buvo prieita prie pozicijos, kad pažvelgsime, kaip veiks parengtas kompensavimo planas būtent ir vežėjams. Ir pamatysime, kaip bus išlaikomos vietos, kokia jų socialinė pakraipa. Jeigu bus kritinė situacija, prie šio klausimo dar bus grįžta.

Trečias – dėl muitinės. Matyt, dėl muitinės... Jūs nelabai žinote, kad muitinė yra ne Susisiekimo ministerijos jurisdikcija. Tai nežinau, gal ne man tas klausimas būtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia D. Šakalienė. Ruošiasi A. Armonaitė.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Nesu tikra, ar yra švietimo ministras. Gal jis nuotoliniu būdu yra prisijungęs? Jeigu ne, tai tada...

PIRMININKĖ. Yra. Taip, nuotoliniu būdu.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Tai labai gerai. Gerbiamas ministre, tikrai norėčiau pasitikslinti, kaip jūs vertinate, kad elektroniniuose dienynuose, ypač nuotoliniu būdu vykstant mokslams, kai dabar vaikai labai daug laiko praleidžia elektroninėse sistemose, rodomos seksualaus apatinio trikotažo reklamos? Tada kyla klausimas, sulaukus tėvų skundų ir prašymų, ar tikrai neturėjo valstybė, leisdama privatizuoti elektroninių dienynų paslaugą, įdėti saugiklį, kad apskritai vaikams nebūtų rodoma reklama? Tikrai vaikai reklamai yra labai jautrūs. Turint omenyje, kad Lietuvoje turime ir valgymo sutrikimų labai aukštą lygį, mergaitėms žiūrėti į lieknus, seksualiais apatiniais aprengtus kūnus tokiose reklamose... net nesu tikra, kaip tai veikia vaikus ar atitinka jų interesus.

PIRMININKĖ. Dėkojame.

A. MONKEVIČIUS. Ačiū už pastebėjimą. Manau, kad tikrai atkreipsime dėmesį ir pažiūrėsime, kokia reklama, ar ji yra tinkama mokyklinio amžiaus vaikams. Galėsime pasitelkti Ryšių reguliavimo tarnybą ir kartu su tų privačių paslaugų teikėjais, kurie šiaip labai lanksčiai prisitaiko, tikrai daug naujovių diegia, tikrai tai daro neblogai... Manau, kad čia tikrai neturėtų būti valstybės monopolis ar bandymas vietoj jų tą daryti. Tikrai privatus sektorius tą daro puikiai ir tobulėja. Bet į šią jūsų pastabą tikrai atkreipsime dėmesį ir pažiūrėsime, kad nebūtų netinkamo turinio. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Ačiū, pirmininke. Premjere, iš tikrųjų jūs ir jūsų valdžia šiandien nužudėte stadioną Vilniuje. Be vadovo ir be stuburo likusi Viešųjų pirkimų tarnyba liepia nutraukti koncesiją, nors prieš tai du kartus, kai turėjo nuolatinį vadovą ir stuburą, pasisakė, jog tai ne jos kompetencija. Ir nereikia sekti pasakų, kad yra negebėjimas įgyvendinti projektą ar kad projektas yra blogas, nes jūsų Finansų ministerija jau jį buvo patvirtinusi, jau jį buvo patvirtinusi Centrinė projektų valdymo agentūra ir Europos investicijų bankas. Jūs jau nubraukėte 47 mln. eurų Vilniaus investiciniams projektams, jūs šiandien sužlugdėte didelį Lietuvai svarbų infrastruktūros projektą Vilniuje. Aš tikiuosi, kad jūs net negalvojate siekti Seimo nario mandato Vilniuje.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už tokį emocinį pareiškimą. Prisiminkime dar kartą istoriją, nuo ko prasidėjo visa tai. Aš kalbu apie negebėjimą laiku padaryti projektus, kad būtų eliminuota rizika dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų įsisavinimo. Dėl dabar jūsų žeriamų priekaištų Vyriausybei ir šiai valdžiai niekaip aš nerandu jokios loginės prasmės. Jūs norite pasakyti, kad Vyriausybė darė įtaką arba liepė Viešųjų pirkimų tarnybai pareikšti vieną ar kitą nuomonę? Apie ką jūs kalbate, miela kolege? Tai yra visiškas nusišnekėjimas ir nesąmonė. Niekada ir nebuvo pavaldi ši tarnyba, ji turėjo ir tebeturi stuburą visais atvejais. Kaip minėjau, neretai yra ir dėl vyriausybinių projektų savo nuomonę arba abejones išreiškusi per teisines procedūras ir visa kita. Jūs šiuo atveju kaltinate Vyriausybę darius poveikį Viešųjų pirkimų tarnybai, kad ji priimtų tokį sprendimą? Tai yra visiškas absurdas, melas ir negarbingas elgesys. Dar kartą pabrėžiu, ką jūs ir paminėjote, visi įsipareigojimai, kuriuos numato Vyriausybė, niekur nėra dingę, tiesiog reikia gebėti pasirašyti sutartį ir tie įsipareigojimai bus vykdomi.

Jeigu kilo abejonių dėl modelio pasirinkimo, dėl jo tvarumo, dėl rizikų, tai klausimai yra Viešųjų pirkimų tarnybai. Jeigu yra ginčas, galima spręsti teisiniu arba teisminiu keliu. Kur aš kandidatuosiu, kaip aš kandidatuosiu, tai yra mano apsisprendimo reikalas, nesisavinkite jūs Vilniaus miesto gyventojų balsų savo partijos naudai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia Ž. Pavilionis. Ruošiasi J. Baublys.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš norėčiau užduoti klausimą premjerui užsienio politikos klausimais, nes negauname tų atsakymų iš ministro L. A. Linkevičiaus. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, gal jūs galėtumėte tuo klausimu su Prezidentu pasikalbėti. Birželio 18 dieną įvyks Europos Sąjungos Rytų partnerystės susitikimas. Ministras L. A. Linkevičius ten rengia iš esmės kapituliaciją Baltarusijos klausimu, nes susieja Baltarusijos Rytų partnerystės prioritetų patvirtinimą su vadinamaisiais streso testais, ir tai tik kai kuriais streso testais. Reikia suprasti, kad šitų streso testų įgyvendinimas neišspręs saugumo problemų, nes tai yra vietos klausimas, kuris nepasikeičia, apie tai šnekėjo ir Espo. Ministras L. Linkevičius iki šiol neiškėlė nė pirkimo klausimo visos Europos Sąjungos mastu, nors Seimas net du kartus jį įpareigojo. Mes nesusikalbame su ministru

L. Linkevičiumi, ir jeigu jis tos sąlygos neišskels, tai mes pralaimėsime ir faktiškai įteisinsime Astravą...

PIRMININKĖ. Dėkoju, laikas.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). ...jau 18 dieną. Atsakomybę prisiimsite jūs, premjere. Aš norėčiau, kad to būtų išvengta.

PIRMININKĖ. Jūs norite paklausti premjero.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Taip.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Kaip jūs pasakėte, mes pasikalbėsime su Prezidentu tuo klausimu, kadangi kalbamės nuolatos, taip pat ir šiuo klausimu. O galbūt detales iš tikrųjų galėtų pasakyti ministras, kuriam jūs nuolatos tokius propagandinius kaltinimus reiškiate. Gerbiamas kolega, pagal Seimo statutą aš galiu paprašyti, kad jūs į šitą klausimą atsakytumėte. Linai!

PIRMININKĖ. Ar norite, kad atsakytų ministras?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Be abejo.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Aš esu daug kartų išsakęs tuos atsakymus ir Ž. Pavilioniui asmeniškai, ir kolektyviai, ypatingų savybių negirdėti, tai daugiau ir ateityje turbūt neišgirs. Labai detalai buvo paaiškinta, visos pastangos buvo papasakotos. Žinoma, kad pralaimėta, tai čia jūsų tikrai yra pralaimėta, kad ta elektrinė jau pastatyta. Deja, tai yra visos Lietuvos pralaimėjimas tam tikra prasme, tačiau mes darome viską, kas įmanoma, kad sumažintume galimą žalą. Jūs apie tai puikiai žinote. Taigi čia, manau, interpretacijos šitais klausimais visiškai neturi jokios prasmės, jokios naudos, bet jūs tą temą pasirinkę, čia jūsų pasirinkimas, tai tęskite toliau.

PIRMININKĖ. Klausia J. Baublys. Prašom, kolega.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas premjere, Vyriausybė per artimiausią dešimtmetį į klimato kaitos ir taršos mažinimą ketina investuoti 14 mlrd. eurų, tačiau kai tai realiai nori daryti gyventojai arba įstaigos, aš turiu omeny Dzūkijos nacionalinio parko teritoriją, kuri užima 58 tūkst. hektarų, tai negali saulės kolektorių statyti nei ant pastatų, nei ant žemės. Dzūkijos nacionalinio parko nuostatus tvirtina Vyriausybė. Prašom pasakyti, ar neketinate pagaliau pakeisti nuostatų, kad galėtų įstaigos pasinaudoti numatoma parama ir įrengti saulės kolektorius taip prisidėdamos prie taršos ir klimato kaitos mažinimo? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū. Kaip suprantu iš jūsų klausimo, tai susiję su teisiniu gamtos sauginiu apsaugos režimu toje saugomoje teritorijoje. Tai yra, matyt, teisinis dalykas. Ne dėl to negalima arba neleidžiama statyti saulės kolektorių, kurie tikrai labai išpopuliarėjo, mes turime milžinišką šuolį gaminančių vartotojų, kalbant ypač apie gyventojus, bet tai yra susiję su tuo, kad yra toks teisinis apsaugos režimas. Tai galbūt pagelbėtų man tą klausimą detalizuoti aplinkos apsaugos ministras.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū, premjere, ačiū, kolega, už klausimą. Iš tiesų galiu tik pasakyti, kad mes kalbame apie gerbiamą Liškiavos kleboną Joną, kuris iš tiesų kreipėsi į mus, ir mes deriname tą situaciją, ir ieškome teisinių būdų išspręsti susidariusią situaciją. Kaip žinome, tikrai 2 tūkst. kv. metrų turinti oras-vanduo sistema, kurią taip pat įsigijo klebonija... Tokią teritoriją apšiltinti reikia didelių elektros pajėgumų. Jie yra laimėję konkursą, gavę paramą įsirengti saulės elektrinę. Tikrai surasime būdą, ar reikės poįstatyminių teisės aktų, ar Vyriausybės nutarimo keitimo, manau, kad tai tikrai išspręsime, ir tai yra vienas iš prioritetų, kad būtų atsisakyta iškastinio kuro. Tai tiek. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Butkevičius, matau, dar minutė laiko, suteiksime galimybę paklausti.

A. BUTKEVIČIUS (MSNG). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gal šį kartą aš jau žemišką klausimą užduosiu premjerui. Iš Suvalkijos ūkininkai nuolatos skambina ir klausia, kada jie sulauks tam tikrų išmokų kompensuojant jiems pieno kainų sumažėjimą, mėsos produktų, galvijų supirkimo kainų sumažėjimą. Ar galėtumėte atsakyti į šitą klausimą, nes faktiškai kiekvieną savaitę ūkininkai nuolat skambina Seimo nariams?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū. Gaila, man neskambina ūkininkai iš Suvalkijos, iš kitų kraštų skambina, nors galėtų. Jeigu labai rimtai, tai trečiadienį žemės ūkio ministras Vyriausybės posėdyje pateiks tą finansinį paketą, planą, skirtą žemės ūkio sektoriui, ir jis bus patvirtintas. Trečiadienį.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Gal galėčiau dar papildyti?

S. SKVERNELIS (*LVŽSF*). Galėtų ministras papildyti.

PIRMININKĖ. Ministras. Prašau, ministre.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Noriu tikrai pasakyti, kad kitos šalys, pavyzdžiui, Latvija savo pagalbos priemonių planą yra patvirtinusi ir notifikavusi balandžio mėnesį, bet pinigų žemės ūkis nėra sulaukęs. Latvijos planas yra balandžiui, gegužei ir birželiui. Tai Latvija tikrai liepos mėnesį pradės rinkti paraiškas ir rugpjūčio mėnesį pasieks Latvijos ūkininkus tie pinigai. Mūsų dabar planas yra tvirtinamas tas, kuris už balandžio ir gegužės mėnesius, ir notifikuojamas Europos Komisijoje. Mes jau birželio 8 dieną pradėsime rinkti paraiškas iš Lietuvos ūkininkų. Ministerija planuoja dvi savaites. Dabar yra derybos su savivaldybėmis, nes tos paraiškos bus renkamos savivaldybėse. Savivaldybės nori ilgesnio laiko, bet tas laiko ilginimas realiai nutemps ir pinigų išmokėjimą. Ministerija bandys susitarti, kad savivaldybės tą darbą atliktų per dvi savaites, ir liepos mėnesį išmokėsime pinigus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. 13 val. 2 min. Vyriausybės valandą baigėme. Dėkojame Vyriausybės nariams. Sėkmės, premjere, ministrai, jūsų darbuose.

Registruojamės. (*Balsas salėje*) Dalyvavo patys ištvermingiausi. Stenogramoje jūsų pavardės aukso raidėmis įrašytos.

Užsiregistravo net 20 Seimo narių.

Rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 407 STENOGRAMA

2020 m. gegužės 21 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
I. DEGUTIENĖ ir J. LIESYS*

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradedame 2020 m. gegužės 21 d. vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 55 Seimo nariai.

Šiandieną popietinėje darbotvarkėje opozicinių – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų ir Lietuvos socialdemokratų partijos – frakcijų darbotvarkė.

Opozicinių Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos darbotvarkė

14.02 val.

Diskusija „Kokias švietimo problemas atvėrė pandemijos krizė?“

Pirmasis popietinės darbotvarkės klausimas – diskusija „Kokias švietimo problemas atvėrė pandemijos krizė?“ Tam skirta viena valanda – nuo 14 valandos iki 15 valandos. Taigi dėkoju atvykusiems pranešėjams.

Pirmiausia į tribūną kviečiu pranešėją – profesorę, habilituotą daktarę V. Targamadžę, Vilniaus universiteto Ugdymo mokslų instituto atstovę.

Vilniaus universiteto Ugdymo mokslų instituto profesorės habilituotos daktarės Vilijos Targamadžės kalba

V. TARGAMADŽĖ. Laba diena. Mano kalbėjimas bus apie bendrojo ugdymo mokyklos problemas, nes mes sutarėme tam tikromis kryptimis kalbėti apie problemas, kurios išryškėjo pandemijos metu, bet tai nereiškia, kad nėra padaryta daug gerų ir prasmingų darbų. Tiesiog tema yra kita.

Apskritai mes galime kalbėti savitai apie įvairius įvykius, dėl pandemijos poveikio kilusias problemas. Tai priklauso nuo mūsų pozicijos, žiūros kampo. Galų gale tai galima vertinti kaip klaidas ar pamokas, kurias reikia išmokti, be jokios abejonės, pasiruošti naujai bangai ir tai, kas yra pažangu, panaudoti veiklai kryptingai tobulinti.

Tiesa, tai nėra lengvas uždavinys, nes ir pats Lietuvos Respublikos Seimas kartais ignoruoja savo nutarimus. Štai 2017 metais buvo priimtos Bendrojo ugdymo mokyklos kaitos gairės ir tuometinė Švietimo ir mokslo ministerija buvo įpareigota iki gruodžio 1 dienos parengti priemonių planą. Deja, jo nėra iki šiol. Taigi pasigendu parlamentinės kontrolės.

Tai išryškėjo ir pandemijos metu. Nėra aiškių orientyrų ir švietimo politikos. Tad aiškėja negebėjimas formuluoti aiškius siekinius ir modeliuoti jų įgyvendinimą, vertinant sisteminiu, procesiniu ir situaciniu požiūriais. Matome to vaisių – kažkokį neaiškų biurokratinį suktinį ar apsuktinį, o kartais suktukus apie kokį nors numatytą objektą.

Ne vieną švietimo žmogų šokiravo 2020 m. gegužės 6 d. Vyriausybės nutarimas Nr. 458 „Dėl pasiskolintų lėšų skyrimo“. Tai aiškus Lietuvos Respublikos Vyriausybės pozicijos demonstravimas *švietimiečių* požiūriu. Tai yra akivaizdus ir nepamirštamas dūris karantino metu ariantiems švietimo ir mokslo žmonėms.

Kokios išryškėjo problemos pandemijos metu? Sakyčiau, jų yra nemažai. Keletą jų įvardinsiu, bet man svarbiau, kad šios išryškėjusios problemos taptų uždaviniais, kurie turi alternatyvius sprendimus, ir ieškotume optimalių variantų. Ir čia noriu persergėti, ne visada vienai ar kitai problemai spręsti sudarytos grupės buvo profesionalios, o tai privalo būti.

Pavyzdžiui, valstybinių brandos egzaminų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje sudarytoje grupėje vienas grupės narys balsavo prieš. Išsiaiškinau, tai buvo Mokyklų vadovų asociacijos atstovas. O kas geriau žino, jeigu ne jie, kaip yra organizuojami valstybiniai brandos egzaminai. Bet nugalėjo dauguma. Tai tikrai parodo mąstymo ir spaudimo būdą, bet nebūtinai kokybę.

Galbūt būtų pavykę išvengti ir tokių nesusipratimų, kurie lįste lenda į švietimo, mokslo ir sporto ministro gegužės 11 dienos įsakymą „Dėl ugdymo organizavimo 2019–2020 mokslo metais“. Cituoju: „Tiesiogiai su kandidatais dirbti neturėtų būti skiriami asmenys, priklausantys rizikos grupėms.“ O iš kur atsirado noras dar valstybinių brandos egzaminų administratoriams, vyriausiesiems vykdytojams deklaruoti apie sveikatos būklę? Juk jie nėra garantuoti ir nežino, ar nėra viruso nešiotojai, ir jiems tikrai yra didelė moralinė atsakomybė. To paties reikalaujama ir iš abiturientų.

Bet man dar keisčiau, kad kai kurios savivaldybės sugalvojo prašyti, švelniai tariant, rizikos grupės atstovų rašyti sutikimą dalyvauti organizuojant egzaminus. Ar jie bent įsivaizduoja, kokios laukia administratoriaus ir vyriausiojo vykdytojo funkcijos ir procedūros. Tai yra įstatymų ignoravimas ir žmonių nukreipimas į pavojų. Taigi ryškėjo įstatymų, įsakymų rengimo ir vykdymo sumaištis ir iš to kylantys nesusipratimai.

Dar vienas pavyzdys. Buvo nurodoma mokslo metų trukmė iki birželio 1 dienos. Šis neapsisprendimas sumaišė bendrojo ugdymo mokykloje planus, nes mokytojai pakoregavo, o paskui jau buvo atšauktas šis sprendimas ir pasakyta, kad mokyklos turi pačios apsispręsti. Reikia žinoti ir gebėti veikti, o nepavėluotai atsibusti ar sukti suktukus.

Nepamirškime, kad mokykloms buvo duotos dvi savaitės pereiti prie nuotolinio mokymo. Jos geriau ar blogiau susitvarkė. O visgi Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir jai pavaldžių institucijų tam tikri įsakymai, nutarimai, reglamentai atsilieka. Jeigu to nebūtų, perspektyvoje to ir neturėtų būti, nebūtų lūžę nei tinklai, nei strigę serveriai ir klasėse mokytojai tikrai nebūtų naudoję skirtingų e. priemonių. Todėl reikia laiku parengti rekomendacijas ir numatyti jų įgyvendinimą.

Dar apie ypač padidėjusius mokytojų ir vadovų darbo krūvius. Ar numatytas jiems papildomas mokestis, ar neverta investuoti papildomų pinigų ne į statybas, o būtent į ugdymo, ugdymosi turinio rengimą, mokymo, mokymosi priemonių kūrimą ir mokymo priemonių išsigijimą ir mokytojų aprūpinimą ne tik kompiuteriais, kameromis, gal ir spausdintuvais, skeneriais ir panašiai. Mokytojai, dirbdami iš namų, patiria nuostolius, o juos padengti įpareigoja Darbo kodeksas. Cituoju 52 straipsnį: „Jeigu dirbdamas nuotoliniu būdu darbuotojas patiria papildomų išlaidų, susijusių su jo darbu, darbo priemonių išsigijimu, iširengimu ir naudojimu, jos privalo būti kompensuotos. Kompensacijos dydį ir jos mokėjimo sąlygas darbo sutarties šalys nustato susitarimu.“ Citatos pabaiga. Iš tiesų tai yra labai sudėtingas klausimas, bet yra labai svarbus, nes mokytojai turi seną įrangą ir negalės rudenį kokybiškai dirbti, o mokyklų vadovai tikrai negali to padaryti, tai nacionalinis ir savivaldybių lygmens rūpestis.

Galų gale ar pervirtas tas modifikuotas ir labai labai saldus MEDUS kontaktinių ir nekontaktinių valandų santykio požiūriu. Juk nekontaktinių valandų ženkliai padaugėjo. Darau išvadą – mokytojas ir vadovai šioje sistemoje yra tik vykdytojai ir aptarnaujantys sistemą. Dar kartą primenu, kad sistema turi tarnauti žmogui, o ne žmogus tarnauti sistemai.

Išryškėjo ir švietimo žmonių paklusnumo ir nuolankumo problema, sudarant galimybes nuolaidžiauti keistiems ir neadekvatiems situacijų sprendimams. Man tai suprantama, nes vadovų kadencijų konkurso reforma padidino mokyklų direktorių priklausomybę nuo savivaldybių, ypač merų. Dera pergaltoti mokyklų direktorių apsaugos galimybes, galbūt pakviečiant dalyvauti įvairiuose konkursuose ir jų vertinimuose edukologus, švietimo vadybos specialistus. Be abejo, yra sumaištis su kadencijomis, neapmąstant galimų pasekmių. Dabar trūksta virš 200 mokyklų vadovų. Tada reikėtų turbūt kai kam pergaltoti ir pažiūrėti, ar neverta, kai yra akistata antros bangos,

tiesiog pratęsti metams ar dvejiems jų kadenciją, aišku, įvertinant jų galimybes vadovauti. Taip pat reikėtų padirbėti su ugdymo turiniu: skaitmenizavimas, pritaikymas nuotoliniam mokymui ir mokymuisi, netolygi jo pateiktis ir neretai abejotina vertė. Parodyta mokslininkų ir mokytojų iniciatyva kuriant pamokas, padedant abiturientams ir panašiai taip pat turėtų būti koordinuota ir gražiai nugulti, kad tai taptų pagalba tiek mokiniams, tiek mokytojams.

Be abejo, yra visos prielaidos dabar keistis ir mokyklą nukreipti geros mokyklos įgyvendinimo linkme, kad ji nebūtų įstrigusi praeityje, o atlieptų XXI amžiaus iššūkius. Taigi pasigendama ir atsakingos už ugdymo turinio...

PIRMININKĖ. Gerbiama profesore, prašyčiau trumpinti, nes jūsų laikas baigėsi.

V. TARGAMADZĖ. ...vertinimą Nacionalinės švietimo agentūros konstruktyvios veiklos. Be abejo, yra specialiųjų poreikių vaikai, tautinės mažumos ir kitos problemos. Galbūt kiti kolegos kalbės, o aš tiesiog noriu palinkėti, kad būtų sambūris, kuris taptų santalka, ir mes tikrai bendradarbiaudami, susitelkę judėtume geros mokyklos link ir išmoktume bendrauti ir bendradarbiauti. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju, profesore. (*Plojimai*)

Gerbiami kolegos, dar yra likę trys pranešėjai. Kaip ir profesorei V. Targamadzei 10 minučių, ir kitiems pranešėjams po 10 minučių, būtų malonu, jeigu išlaikytume reglamentą. Toliau bus klausimai, į kuriuos galės atsakyti visi buvę pranešėjai.

Dabar kviečiu M. Nefą, mokytojas, Vytauto Didžiojo universitetas. Daktaras M. Nefas.

Vytauto Didžiojo universiteto daktaro Mindaugo Nefo kalba

M. NEFAS. Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiama posėdžio pirmininke, tikrai dėkoju už galimybę pasisakyti čia, Lietuvos Respublikos Seime. Noriu pabrėžti, kad šiandien čia kalbėdamas aš neatstovauju jokiai konkrečiai mokytojų organizacijai, jokiai konkrečiai profsajungai. Aš kalbu savo vardu, savo kaip mokytojo, kaip dėstytojo, kaip švietimo bendruomenės nario vardu. Vis dėlto manyčiau, kad tai, ką aš šiandien pasakysiu, ta mano pozicija yra nulemta ne šiaip kažkokio stebėjimo iš šono, bet dešimties metų darbo įvairiose Lietuvos mokyklose ir universitete. Ir manau, kad per tą laiką pakankamai gerai sugebėjau pajusti ypač mokytojų bendruomenės pulsą, nors nėra jokios abejonės, kad yra daugybė išskirtinių atvejų, daugybė išskirtinių gyvenimų, kurie neįeis į mano kalbą.

Taigi, šiandien mokykla susiduria su dviem esminiais iššūkiais: pirmas – itin skubus nuotolinio ugdymo įdiegimas ir nuolatinis tobulinimas, kuris vyksta dabar; antras – pasirengimas naujoms bendrosioms programoms, kurios dar tik atkeliaus. Šie du iššūkiai yra analizuotini atsižvelgus į esamą švietimo bendruomenės nuotaikų foną. Tenka konstatuoti, kad nemenka dalis švietimo bendruomenės yra nusivylusi, pikta arba dar blogiau – abejinga, nes prarado viltį, kad pagaliau bus geriau. Tai reikia šią situaciją imti ir keisti.

Didžioji dalis mokytojų ėmėsi uoliai užgriuvusio pirmojo iššūkio. Vieni per savaitę, kiti kiek ilgiau užtruko, bet vis dėlto pradėjo vykdyti nuotolinį ugdymą. Žinoma, yra mokyklų ir mokytojų, kuriems šis perėjimas sekėsi gerokai sunkiau, bet manyčiau, kad didžioji dalis mokyklų ir mokytojų sėkmingai prisitaikė ir vis dar dirba nuotoliniu būdu. Pastaruosius du mėnesius tapo įprasta iš kolegų gauti laiškus pirmą, antrą, trečią valandą nakties, o ir mokiniai kartais klausia: mokytojau, o kada jūs einate miegoti, jei mano darbą ištaisėte pusę keturių nakties? Toks gyvenimas šiandien yra tūkstančių Lietuvos mokytojų, juk dirbama ir stengiamasi dėl mokinių. Todėl manau, kad mokytojų bendruomenė su šiuo iššūkiu dorojasi labai neblogai.

O ko trūksta? Pirma. Daug kalbėta apie poreikį suteikti kompiuterizuotas darbo vietas mokiniams, bet labai tyliai arba visai nekalbėta apie technologijų suteikimą mokytojams. Juk tikrai yra ir buvo ne vienas, kuris tokių galimybių savo namuose neturėjo. Žinoma, tai yra mokyklų steigėjų prerogatyva, bet Seimo ir vykdomosios valdžios didesnis dėmesys šiuo klausimu tikrai labai praverstų. Dar ne vėlu, juk nuotolinį ugdymą gali prireikti atnaujinti, tad verta ruoštis. Kompiuteriai, programų licencijos, papildoma technika – visa tai yra ir dar bus tikrai reikalinga mokytojams.

Antra. Mokyklos naudoja daugybę skirtingų nuotolinio mokymo platformų. Tai iš esmės nėra joks blogis, nes mes turime galimybę atsirinkti tai, kas mums yra patogiu. Bet vis dėlto kyla pavojus, kad dalis šiandien naudojamos medžiagos gali būti prarasta, o juk viską galima tobulinti ir naudoti vėliau, keistis savo patirtimi. Todėl reikia skatinti mokyklas ir universitetus kurti dalinimosi tokia medžiaga platformas.

Trečia. Nuotolinis ugdymas buvo įvestas žaibo greičiu. Mokytojai daug mokėsi ir vis dar mokosi. Todėl būtina ateityje švietimo darbuotojų informacinių technologijų žinių ir gebėjimų tobulinimui skirti daug daugiau dėmesio kuriant nacionalines programas ir pritraukiant geriausius šios srities mokytojus bei specialistus.

Ketvirta – komunikacinių žinučių tikslingumas. Daug sumaišties sukėlė nuolat besikeičianti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir jos ministro komunikacija apie mokslo metų trukmę, egzaminų organizavimo tvarką ir panašiai. Tokioje sudėtingoje situacijoje reikia nekelti nereikalingų emocijų ir leisti susikonsoliduoti į esmines veiklos užduotis.

Ar nuotolinis mokymas yra panacėja, leisianti išspręsti mūsų sistemos sunkumus? Tikrai ne. Ne dėl to jis buvo įvestas, todėl tam jis ir nepadės. Šis mokymosi būdas papildė mums įprastą tradicinį ugdymą ir, kas yra labai svarbu, sudarė mums galimybę nenutraukti ugdymo proceso pandemijų, blogo oro ir kitų kylančių problemų metu. Taigi turime tobulinti tai, ką esame pradėję, ir naudoti, kuomet tradicinis ugdymas yra sunkus arba net ir neįmanomas.

Darbas nuotoliniu būdu dar kartą patvirtino, jog etatinio darbo užmokesčio apmokėjimo tvarka yra netinkama mūsų mokykloms, mokytojai įrodė, kad jie gali dirbti tada, kada reikia, o ne imituoti to darbo paieškas siekdami užsitikrinti etatui reikiamų valandų skaičių.

Žinoma, lieka nepamiršta frazė, jog mokytojai nori nieko nedirbti, bet uždirbti 1 tūkst. eurų. Manau, jog įrodėme, kad tai nėra tiesa. Nuo 2018 metų rugpjūčio viskas mokykloje prasideda nuo planavimo ir skaičiavimo. Aš, kaip mokytojas, turiu apskaičiuoti, kiek aš norėčiau turėti kontaktinių valandų, kiek valandų aš ketinu skirti renginių organizavimui, o gal dar skirsiu projektinei veiklai, būreliams ir panašiai. Šią procedūrą kiekvienas mokytojas yra priverstas kartoti keletą kartų, nes reikia atsižvelgti ir į kolegų bei į administracijos norus, ir, dar svarbiau, į mokyklos finansines galimybes.

Tad pirminius skaičiavimus kiekvienas mokytojas keičia ne kartą, būna ir taip, kad mokytojas lyg paklaikęs galvoja, ką daryti per dešimt valandų, nes jų kaip tik trūksta iki išsvajoto etato. Vėliau reikia nuolatos atsiskaityti už valandas, ar tikrai, tamsta mokytojau, Vasario 16-osios švenčiai organizuoti sugaišai tris, o gal iš tiesų tik dvi valandas? Taigi dėl MEDUS – taip vadinama mokytojo etatinio darbo užmokesčio tvarka, mokytojai pavirto etatais, mokyklų vadovai – apskaitininkais. O kuo gi pavirto mūsų mokiniai?

Antrasis iššūkis. Mums jau reikia pradėti galvoti apie naujas bendrąsias programas, kurias pradėjo kurti geriausi Lietuvos mokytojai bei mokslininkai. Programos turės remtis kompetencijų ugdymu, na, tikriausiai ugdymas neapvirs aukštyn kojomis, tačiau kiekviena naujovė mokyklose sukelia daug nerimo ir pykčio. Tad reikia stengtis tai neutralizuoti. Ar gali nelaimingas mokytojas išugdyti laimingą ir sėkmingą jauną žmogų? Kaip jums atrodo, ar su tokiomis nuotaiomis, kurias aš patariau, mokytojai pozityviai ir džiaugsmingai pasitiks tas naujas bendrąsias programas? Matyt, ne. Todėl privalu skubiai imtis veiksmų pagerinti visos švietimo bendruomenės mikroklimatą. Orais atlyginimo klausimas yra vienas iš būdų tai padaryti. Jei nebus imtasi priemonių, mokytojų ir mokslininkų bendras darbas kuriant naujas programas ir jas diegiant gali būti bergždzias.

Tikriausiai yra įprasta, kad į šiuos rūmus atėję piliečiai jums pateikia savo norus. Aš taip pat norėčiau vieną iš jų pateikti. Savo norą. Pamėginkite prisiminti nors vieną savo mokytoją ar mokytojus, o jų tikrai turėjote daug, bet prisiminkite tuos geruosius. Jei yra galimybė, paklauskite, kaip jis tapo geru mokytoju ir kaip jis dirbo su savo mokiniais. Ir jis tikriausiai jums patars, ne pasakys, ne lieps, o patars, ką daryti, kad jūsų vaikai ir anūkai turėtų gerus mokytojus ir gerą mokyklą. Juk to savo artimiesiems norime visi. Laukiame daug iššūkių ir darbo, todėl reikia mūsų visų judėjimo viena linkme, o ta linkmė yra geresnė Lietuvos mokykla. Ačiū visiems už dėmesį.
(*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū jums. Kviečiu daktarą A. Lašą, Kauno technologijos universitetas.

Kauno technologijos universiteto daktaro Ainiaus Lašo kalba

A. LAŠAS. Laba diena, mieli Seimo nariai, gerbiama posėdžio pirmininke. Žinote, XI amžiaus vienas iš žymiausių metraštininkų Adomas iš Brėmeno apie kryžiaus žygius į Lietuvą, ne tik į Lietuvą, į Baltijos šalis, sakė, jog tiems kryžiuočiams rūpėjo kailiai lygiai tiek pat, kiek žmonių sielos, žvėrių kailiai, aš turiu omeny. Man šiandien susidaro įspūdis, kad švietimas, tai yra mūsų visuomenės siela, sielos jaunimas, ateitis, mums rūpi daug mažiau, bent jau dabartinei Vyriausybei rūpi daug mažiau, nei kailiai, nei kokie nors statybų užsakymai, nei tos pačios pensijos, dėl kurių net ir kai kurie opozicijos nariai nesugebėjo pasipriešinti. Man asmeniškai tai kelia didelį nerimą. Kodėl? Todėl, kad jeigu mes pasižiūrime į dabartinius švietimo iššūkius, dabartinius didžiausius iššūkius, išryškintus pandemijos, tai yra skaitmeninė infrastruktūra, jos mes vargiai turime. Fizinės infrastruktūros turime tiek. Ir mes dar į ją dedame pinigų. O skaitmeninė infrastruktūra yra skylėta, dalinė, iki galo neišbaigta, nenuosekli.

Keletas pavyzdžių, kad būtų aiškiau. Pradėkime nuo mokyklų. 200 mokyklų iš 1 tūkst. (grubiai, imkime 1 tūkst. mokyklų) dabar naudoja mokymo aplinką „Moodle“. Ją naudoja beveik visi universitetai. Tai nemokama mokymo aplinka. 200, penktadalis. Kodėl? Pirmas atsakymas yra: todėl, kad pačios mokyklos neturi kompetencijų naudotis „Moodle“ aplinka, mokytojai nėra apmokyti. Tai yra gana sudėtinga aplinka, po to nešanti dideles pridėtines vertes.

Antra priežastis. Visa „Moodle“ sistema mokykloms yra *pakabinta ant* universitetų informacinių technologijų infrastruktūros. Tai yra mes palaikome mokyklų „Moodle“ sistemas ir mūsų tie resursai taip pat yra labai riboti. Mes jų neturime. Nėra tam skirta finansų. Mes iš savų finansų nusiurbinėjame nuo aukštojo mokslo ir skiriame palaikyti mokyklas, mokyklų infrastruktūrą, nes dabar, pavyzdžiui, duomenys, keliame per „Moodle“ sistemą į mūsų serverius, žvėriškai išaugo. Mokiniai fotografuoja telefonais ir kelia tuos duomenis. Mums reikia palaikyti visą tą infrastruktūrą. Aš jau nekalbu apie vystymą. Tai yra didelė problema.

Toliau. Nuotolinis mokymas. Dabar nuotolinis mokymas, jeigu jūs pažiūrėsite ir nueisite į nuotolinio mokymo pamokas, kurios yra, ir jų yra, vienokios, kitokios iniciatyvos... Mes patys KTU startavome su „Mokykla plus“ iniciatyva ir dabar jau turime apie 200 pamokų. Bandėme tai padaryti nuosekliai, bet labai daug ten yra tų pamokų. Ten yra tiesiog sąvartynas pamokų. Ten nėra jokios sistemos, nėra jokio nuoseklumo. Tiesiog kažkas kažką kūrė, kažkas kažką darė. Ir tai yra dabar. Štai tokie padriki reikalai. Mes į tai neinvestuojame, nors puikiai suprantame, kad rudenį vėl galbūt reikės naudotis ta pačia sistema. Ir vėl nėra investicijų, o investuojame į betoną. Aš to nesuprantu. Suprantu, kad mes turime dabar lėšų pasiskolinei, bet investuokime adekvačiai, kur yra tie poreikiai dabar. Mokytojams dabar reikia to turinio.

Žinote, kiek kainuoja? Aš paskaičiavau, nes aš tą projektą „Mokykla plus“ inicijavau KTU. Vieną pamoką parengti kainuoja 100 eurų. Aš jums galiu parengti visą mokyklos nuotolinį turinį už 1 mln. Bet to milijono niekas neranda, o leidžia 94 mln. dievai žino kam. Tai labai skaudu matyti.

Toliau. Sinchroninis mokymas. Žinote, yra asinchroninis mokymas, kai tu tiesiog gali sukelti duomenis, ir sinchroninis, kai tu gyvai dėstai. Jeigu jūs pažiūrėsite į mokyklų tvarkaraščius, pamatysite, kad vienos mokyklos tikrai neblogai susitvarko su sinchroniniu mokymu, tačiau pamatysite labai ženklią dalį mokyklų, kurios nesusitvarko su tuo, kurios turi vieną, dvi pamokas daugiausiai mokiniams per dieną sinchroniškai. Aš turiu omeny, vienai atskirai klasei. Tai yra didelė problema. Jiems tiesiog siunčiamos kažkokios užduotys, jie tiesiog užpildo, gauna tas užduotis, įkelia, įvertinama tai, ką padarė, ką tėvai patarė, ir viskas. Ar tai yra problema? Taip, mano nuomone, tai yra didelė problema. Labai didelė problema, nes dabar tas mokymas vyksta. Ir mes kalbame apie investiciją, kuri... Iš esmės mes kalbame apie savo šalies ateitį.

Aš jau nekalbu apie visų informacinių technologijų kompetencijas mokytojams, elektroninius resursus, kurių reikia, vadovėlius. Dabar viskas yra tiesiog taip padirka. Nėra tos sistemos, nėra sukurta. Nėra net vizijos tai sukurti ar kur nors link to judėti. Man asmeniškai dėl to labai neramu.

Mokyklos – tai vienas klausimas. Antras klausimas – aukštosios mokyklos, universitetai, kolegijos. Čia irgi problemų yra labai daug su skaitmenine infrastruktūra. Aš jau minėjau, kad mūsų infrastruktūra yra ribota, į ją neinvestuojama pakankamai, bet yra, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų infrastruktūra, aš esu Socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakulteto dekanas, man aktualu socialiniai, humanitariniai mokslai. Duomenų bazės, kuriomis mes remiamės, kurias auginame, mes turime mokslinių tyrimų infrastruktūroje, šioje srityje turime dvi pamatines duomenų bazes, kur kaupiami duomenys: kalbos, humanitarinių, (...) ir socialinių duomenų – visokios apklausos ir visi kiti dalykai yra LiDA, mano fakultete irgi tai yra, mes tai vystome.

Už kokius pinigus mes tai vystome? Mes tai vystome už tuos, kuriuos aš gaunu bendrai. Ar ką nors prideda valstybė? *Baronkos* skylę prideda, nieko negauname. Absoliučiai, nė cento. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad aš paimu pinigus iš kažko, kas skirta vienam tikslui, ir bandau išlaikyti tą infrastruktūrą, kuri yra, nes jina yra svarbi, nes aš tikiu jos ateitimi, bet turiu paimti iš kažkur dabar ir surasti 60 tūkst., kad užtikrinčiau tų duomenų saugumą, nes reikia pereiti iš vienos informacinės sistemos į kitą. Iš kur aš juos paimu? Šiaip ne taip kažkur dedi, dedi, iš kažko atimi, nes pinigų skaičius ribotas. Bet mes turime labai daug pinigų visam kitam, pasirodo.

Programinės įrangos, nuotolinis mokymas. Taip, mes savo laboratorijose turėjome tos įrangos, studentai galėjo ja pasinaudoti. Dabar reikia visiems studentams naudotis. Dabar yra problema, nes mums reikia papildomos programinės įrangos. Reikia nupirkti licenciją studentams – ar tai būtų vertėjai, ar tai būtų muzikos technologijos, aš čia vertinu iš savo programų, ką aš matau kiekvieną dieną, ar tai būtų duomenų analizei, kuri reikalinga, kad mokytume tuos įgūdžius vystyti. Ir tai yra realūs kiekvieną dieną dalykai, į kuriuos reikia investuoti, įdėti ir atrasti tuos finansus. Iš kur? Kaip? Kai žiūri, kai taip atsainiai leidžiami pinigai švietimui, o realiai nesuprasi kam, tai dūšią skauda, suprantate, nes aš tenai, toje fronto linijoje. Tu nori padėti, realiai nori pagelbėti, nori pakelti Lietuvos kompetencijas į tam tikrą Lietuvos ateitį, Lietuvos jaunimo kompetencijas į tam tikrą lygį ir ką, ką mes matome? Mes matome, kaip milijonai taškomi kažkam kitam, nesuprasi kam, tiesa, suprasi, bet čia jau atskira tema, nesileisiu.

Akivaizdu, banalu pasakyti, kad skaitmeninė infrastruktūra yra XXI amžiaus mūsų pagrindas, mūsų ateities, ekonomikos pagrindas. Tai investuokime ne tik į šiandieną, investuokime į ateitį, į rytojų, nes tai yra, ant ko mes stovėsime. Švietimo srityje pandemija rodo, kad galbūt rudenį reikės prie to sugrįžti, o mes neturime prie to sugrįžti. Prie šitos suskilusios geldos? Dabar ir reikia į tai investuoti, todėl aš labai prašyčiau, kad į tai būtų atsižvelgta ir būtų suprata, kad tie poreikiai yra dabar ir jie realūs ir kad mūsų skaitmeninė infrastruktūra reikalauja atitinkamų investicijų, kurios atsipirks ilginiui.

PIRMINKĖ. Labai atsiprašau, jūsų laikas baigėsi.

A. LAŠAS. Tiek trumpalaikėje, tiek ir ilgalaikėje perspektyvoje. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMINKĖ. Ačiū jums.

Kviečiu į tribūną daktarę N. Putinaitę, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas. (*Šurmuly salėje*) Gerbiamas kolega Juozai Bernatoni, jūs labai garsiai kalbate.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Nemoku tyliai...

PIRMINKĖ. Tam yra tribūna. (*Šurmuly salėje*)

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto daktarės Nerijos Putinaitės kalba

N. PUTINAITĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai, atsiprašau už balsą, čia nuo nuotolinio dėstymo, kadangi labai daug pastangų reikia. (*Balsai salėje*) Taip. Aš manau, kad Seimas yra ta vieta, kur iš tikrųjų tie baziniai politiniai sprendimai priimami arba turėtų būti priimami.

Dabar klausimas apie karantiną, klausimas, kokia čia yra patirtis, gera patirtis ar bloga patirtis? Aš manau, ir tas, ir tas. Aišku, mes galime matyti labai daug blogybių (aš jas kai kurias irgi įvardinsiu) ar trūkumų, kurie išryškėjo. Bet yra ir gerų dalykų, kurių mes negalime pražiūrėti. Vienas iš gerų dalykų – aš manau, pamatėme, kiek daug švietime yra lyderių, ir negalime to kaip nors

pražiūrėti, kiek mokyklose mokytojų buvo priimta inovatyvių sprendimų. Žinoma, jeigu tie sprendimai būtų labiau koordinuoti (čia į Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos daržą mesčiau akmenį, nes koordinavimas buvo menkas), tų pastangų reikėtų daug mažiau. Iš tikrųjų mokytojų, mokyklų vadovų pastangų buvo įdėta turbūt be galo daug, ir mes čia negalėtume pervertinti, kad ir kaip jas įvertintume. Aš manau, kad tai buvo tie žmonės, kurie išvežė visą tą netikėtą krizę, kuri įvyko. Tai skatina kelti klausimą apskritai apie švietimo permastymą. Galbūt švietimas turėtų būti labiau decentralizuotas, negu jis yra dabar, ar jį vis dėlto labiau centralizuoti, nes mes matome, kai Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos lyderystės buvo mažiau, tą lyderystę vis dėlto perėmė labai daug švietimo sistemos veikėjų. Vadinasi, potencialo yra be galo daug. Aš manau, kad tai yra vienas tų klausimų, kuriuos reikia svarstyti.

Bet kitas dalykas, kuris man kelia didesnę nerimą, yra tai, kad dabar įsisukdami į tuos klausimus apie švietimą, kokias blogybes išryškino karantinas, mes nepradėtume imti spęsti dalinių problemų, labai fragmentiškų, ir praleistume pro akis tuos dalykus, kurie yra struktūriniai ir rimti. Man didžiausią nerimą kelia tai, kad struktūrinių reformų poreikis gali būti nustumtas į antrą planą, sprendžiant karantino klausimus.

Viena iš tokių struktūrinių problemų – tai, pavyzdžiui, bendrojo ugdymo programų turinio atnaujinimas. Jis vyksta toliau, ir vyksta pagal seną koncepciją, tarsi nebūtų karantino, tarsi nebūtų buvę nuotolinio mokymo, tarsi nebūtų buvusios dabartinės patirties. Man tai kelia didelį nerimą, nes jeigu jos bus rengiamos tokios, kokios buvo numatytos rengti... Jos jau dabar yra pasenusios. A. Lašas kalbėjo apie infrastruktūros neparengimą ir visa kita. Man atrodo, bendrosios programos dabar yra tas raktas, kuriuo turėtume atrakinti ateities mokymą, net keldami klausimą, kiek nuotolinis mokymas galėtų būti integruotas į tiesioginį mokymą. Kol kas aš net negirdėjau jokių ženklų nei iš ministerijos, nei iš kitur, kad būtų apskritai peržiūrima koncepcija. Mes iš tiesų gyvename kitoje epochoje.

Kitas dalykas, kuris man irgi kelia nerimą, yra didžiuliai mokymosi skirtumai, kurie dauge liu atvejų yra susiję su socialine atskirtimi, bet dažnai ir su nesutvarkytu mokyklų tinklu. Man kelia nerimą, kad vaikai bus aprūpinti kompiuteriais, planšetėmis, bet nebus sprendžiami esminiai klausimai, vadinasi, ir toliau gyvuos mokyklos, kurios duoda prastus rezultatus, kaip jos iki šiol gyvavo, gal jas truputį paremontavus, davus, kaip sakiau, planšečių. Bet esmė, ką šis nuotolinis mokymas išryškino, kad iš tiesų švietimas yra ta vieta, kuri gali ir turi tuos socialinius arba mokymosi skirtumus sušvelninti ir sumažinti.

Kitas dalykas, ką, man atrodo, dar išryškins šita krizė, tai mokymosi visą gyvenimą labai prasta sistema Lietuvoje. Kvalifikacijų pripažinimas neišvystytas. Man atrodo, kai dabar padidės bedarbių, o jų neišvengiamai padidės, šita sistema pasirodys visiškai nepajėgi spęsti problemas, kurias reikia spęsti. Mokytojų kvalifikacijos tobulinimas taip pat įeina į mokymosi visą gyvenimą sistemą. Man atrodo, kad čia yra... Dabar mes galėtume kelti klausimą: kodėl mokytojai nebuvo parengti? Ko jie buvo mokomi per kvalifikacijos tobulinimo kursus, kurie buvo nuolatiniai, kad taip silpnai buvo pasirengę priimti šį iššūkį? Bet apskritai kvalifikacijų sistema, perkvalifikavimo sistema yra, manau, labai didelis švietimo, kuriam reikia visiškai kitos koncepcijos ir reikia gebėjimų reaguoti į tokias krizes, Achilo kulnas.

Norėčiau kalbėti dar daugiau apie aukštąjį mokslą, bet jau nėra daug laiko. Bet aš iškelsiu dar vieną problemą, kuri yra labai opi, tai pedagogų rengimas. Man taip pat kelia nerimą, kad ta krizės situacija papildė pedagogų rengimo iššūkius arba būtinybę apskritai iš principo keisti mokymo programas, pedagogų rengimo studijų programas, skirti finansavimą pedagogų rengimo programoms, kad ji vėl bus nustumta į antrą planą, nes jau dabar aš apie tai politiniu lygiu beveik negirdžiu nieko kalbant. Daugiau yra kalbama apie tai, kaip mokytojus mokyti dirbti įvairiomis sistemomis, bet pats pedagogų rengimas yra tarsi jau nebetekęs reikšmės. Nors man atrodo, kad šios Vyriausybės pačioje pradžioje tai buvo tiesiog centrinis klausimas. Iš tiesų jis kėlė labai daug vilčių daug kam, nes visi supranta, kad pedagogų rengimo problema yra esminė. Jeigu ten nesimokys geriausi abiturientai ir programos nebus pačios geriausios, mes ir pedagogus ateityje turėsime silpnus.

Manau, mokytojų rengimas turi ateiti į politinę darbotvarkę ir šiandien. O problema yra dar ir ta, kaip profesorė V. Targamadzė sakė man, kad net edukologijos doktorantūros vietų beveik nėra skiriama. Mes iš tikrųjų esame tokioje situacijoje, kokioje buvome prieš trejus, ketverius, penkerius metus, ir ji nepagerėjo. Ir iš tų investicijų, kurios yra skirtos ir apie kurias čia turbūt visi kalbėjo, į tą cementą, į statybas, tarkime, na, nesakau, užtektų tikrai milijono. Mes dabar visi prašome milijono. Užtektų milijono, kad būtų skiriama mokytojų rengimo programoms atnaujinti. Pakviesti ir kitus modulius sukurti. Manau, pokytis jau būtų padarytas gana nemažas šioje srityje.

Ir dar vienas dalykas. Labai trumpai noriu dar paminėti tokią vieną, kaip galima sakyti, paminėtinukę, ji yra moksliniai tyrimai. Šis karantinas ir virusas labai gerai parodė mokslinių tyrimų vertę. Kad moksliniai tyrimai turi būti kokybiški ir tik kokybiški jie gali būti, nes kitokių nereikia. Kad tik moksliniai tyrimai gali atsakyti į tas krizes, kurios užtinka netikėtai. Ir ką mes matome? Moksliniai tyrimai irgi pastaraisiais... nežinau, net dešimtmetį, galima sakyti, jų kokybė, jų poreikiai taip pat atsидūrė labai tolimame politinių prioritetų taške. Aš taip pat norėčiau atkreipti į tai dėmesį, nes mes, kaip valstybė, turime turėti aukšto lygio tyrimus, kad galėtume spręsti daugelį problemų. Ši krizė parodė, kad problemos išryškėja labai netikėtai ir greitai.

Ačiū už dėmesį visiems. Tikiuosi, kad mano pasisakymas bent kiek prasmingas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Dabar, gerbiami kolegos, daug užsirašė norinčiųjų klausti. Pasaky-siu pavardę ir tada sakykite, kurio prelegento norite klausti. Pirmoji klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš pirmiausia norėčiau padėkoti prelegentams – visiems bendrai ir kiekvienam atskirai – ir turiu tokį pastebėjimą ir klausimą.

Štai sveikatos sistemos problemos, na, paties COVID-19, buvo labai aiškiai išryškintos ir dabar visą laiką mes kalbame: sveikata, sveikata, sveikata, investicijos į sveikatą, reikia stiprinti sveikatos sistemas ir taip toliau, ir panašiai. Akivaizdu, kad kiti mūsų gyvenimo laukai, įskaitant ir švietimą, liko dabar šio dėmesio toks našlaitis, kai atrodo, kad sveikata paėmė visą dėmesį. Kaip teisingai paminėjo Nerija, yra labai daug lyderių, kurie išryškėjo vietose ir tokiose netikėtose situacijose tiek visuomenėje, tiek pat ir švietime. Ar jūs galite pasakyti, turbūt profesorės V. Targamadzės paklausu, ar jūs matote galimybę, kad šitie lyderiai bus dabar pakviesti dėl sprendimų, kad rudenį mes vėl nebūtume toje pačioje situacijoje, kokioje buvome šiuos du mėnesius?

V. TARGAMADZĖ. Ačiū už klausimą. Aš norėčiau taip pasakyti. Iš tikrųjų aš pasigendu ir tą pranešime bandžiau pasakyti, kad būtų kviečiami žmonės, tikrai išmanantys. Ne parankūs, ne formaliai atstovaujantys kažkokioms organizacijoms, bet tą dalyką suprantantys. Mes supraskime, profesionalumas yra labai svarbu ir šitie išryškėję lyderiai labai dažnai yra profesionalai savo srities, realiomis sąlygomis jų nepastebi. Dabar nepasinaudoti tuo potencialu, švietime iš tikrųjų yra labai daug potencialo, tai būtų labai, sakyčiau, neprotingas žingsnis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau klausti M. Nefo. Iš tikrųjų man pačiam teko dirbti pedagoginį darbą ir įsivaizduoju, kokia našta krito dabar, kai reikėjo pereiti visas informacines technologijas ir tą procesą kažkokiu būdu paleisti iš nieko. Čia jau buvo kalbėta, kad istorijos gali pasikartoti. Kaip jūs įsivaizduojate tą visą mokymo procesą? Ar jis turi būti kažkoks procikliškas, įtraukti informacines technologijas, visai pakeisti tuos darbo metodus ir kaip tai galėtų būti išdėstyta? Ar būtų protinga tam tikrais ciklais nuolat grįžti, nes iš tiesų ta programa, kaip buvo kalbėta, reikalauja tam tikro palaikymo? Tai vėl investicijos. Investicijas daryti tam, kad kažką turėtum, bet nenaudotum, būtų neprotinga. Kaip jūs įsivaizduojate tą procesą? Ačiū.

M. NEFAS. Ačiū už klausimą. Aš manyčiau, vienas dalykas yra toks praktiškas. Šalčių Lietuvoje jau nebeturime, gal dar kada nors sugrįš, bet turime karščio problemą. Ji keletą metų kama vo Lietuvos mokyklas ir ji buvo neišspręsta. Buvo pradėta kalbėti apie kondicionierių įrengimą, bet tada kyla daug sveikatos klausimų. Tai vienas iš būdų tą nuotolinio ugdymo sistemą naudoti tada, kai yra nepalankios aplinkos sąlygos dirbti klasėse. Aš manyčiau, kad tos investicijos, jeigu jas mes palygintume, tas, kurias mes investuotume į nuotolinio ugdymo platformas, ir tas investicijas, kurių reikėtų įvairioms vėdinimo sistemoms, būtų gerokai mažesnės pirmosios naudai, suprantate. Tai čia yra vienareikšmiškai tokia nauda.

Kitas dalykas, jau daugelis mokyklų, taip pat ir ta, kurioje aš dirbu, kalba, kad bent jau kas keli mėnesiai būtų galima organizuoti arba atskiras dienas, arba netgi savaitę, kurių metu būtų galima dirbti tokiu būdu. Vienas dalykas, praktikuotis mokytojams, nes tai yra labai svarbu, antras dalykas, pajvairinti tą mokymo procesą, nes vaikams tai yra įdomu, bet kai eina antras mėnuo, tai, žinote, tie vaikai irgi pavargę nuo šitų dalykų.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas. Nematau. Tada gerbiamas V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Tikrai nuoširdus ačiū jums visiems už jūsų pasidalintą patirtį, įžvalgas. Svarbiausia, aš labai tikiuosi, kad tie, kurių šiandien nėra salėje, stebi ar bent jau įrašą paklausys, aš turiu omeny žmones, nuo kurių šiandien priklauso sprendimų priėmimas. Iš tikrųjų turbūt sudėtinga būtų mąstyti kitaip, negu šiandien jūs visi čia pasakėte. Na, tie, kurie ar neturi patirties, ar gal tyčia daro kitaip, galėtų atsakyti už tuos savo veiksmus. Švietimo ir mokslo komitete prieš pora dienų, vakar, dėl to 100 mln. paskirstymo aš ministro paklausiau tiesiai, ar bent vienas euras bus pedagogams ar mokytojams arba kokioms nors čia šiandien paminėtoms kad ir skaitmeninėms infrastruktūroms. Ministras paaiškino, kad dabar svarbiausia yra išlaikyti darbo vietas statybos sektoriuje, nes kitaip iš tikrųjų bus blogai Lietuvoje. Aš noriu paklausti gerbiamos profesorės V. Targamadzės, kuri visada nenuilstamai iš tikrųjų generuoja įvairiausių susitarimus ir pasikalbėjimus. Ji buvo viena iš iniciatorių to nacionalinio susitarimo, kuris paskui perbėgo arba pateko į Prezidento, o paskui buvo permestas į premjero komandą, kuris lyg ir organizavo. Gal jūs girdėjote, kur šiandien yra tas nacionalinis susitarimas ir su kuo premjeras ir jo komanda tarėsi, kaip valdyti Lietuvos švietimo sistemą? Kiek aš žinau, bent jau iš mūsų pusės ten niekas nedalyvauja, ne todėl, kad nenorėtų, o todėl, kad niekas nekalba apie jokių susitarimą. Kalbama tik apie tai, kad jūs turite paklusti ir daryti taip, kaip mes liepiame. Gal jūs žinote, gal su jumis kas tarėsi?

V. TARGAMADZĖ. Ačiū už klausimą. Tikrai nesitarė ir nežinau, o iš tikrųjų tai labai reikalingas dalykas. Aš manau, gal kaip nors būtų galima susitelkti, nes mes nepamirškime, kad su Estija kartu pradėjome, o estai turi savo siekinius ir sistemingai jų siekia, nors priemonės būna skirtingos. Tikrai švietimo srityje yra dalykų, dėl kurių galime susitarti, ir profesorius dalyvavo rengiant tą susitarimą. Iš tikrųjų yra tokių punktų, kur mes radome bendrą kalbą iš esmės su visomis partijomis, tik oficialiai nedalyvavo Valstiečių ir žaliųjų partija.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Pirmiausia frakcijos vardu noriu padėkoti jums visiems, kad šiandieną pasidalinote savo įžvalgomis. Gaila, kad susirgo Švietimo tarybos vadovė gerbiama S. Žvinienė, bet ji taip pat pažadėjo pasidalinti viešumoje savo įžvalgomis.

Aišku, gaila, kad ta saujelė iš valdančiųjų pusės yra labai maža, tų, kurie šiandieną dalyvauja ir, tikiuosi, domisi švietimo klausimais. Matyt (čia taip pironizuosiu), kai kitą kartą bus kalbama apie švietimą kaip prioritetą, tai bus galima atsisukti į salės pusę ir pamatyti pustuštes vietas.

Šiandieną jūs įvardijote daug tikslų dalykų. Mes Švietimo ir mokslo komitete turime tokią rubriką „Kas geresnio, ministre?“ Ministras visą laiką sako, kad viskas eina tikrai geryn, tačiau iš jūsų pasisakymų ir iš švietimo bendruomenės pasisakymo akivaizdu, kad yra visiškai kitaip. Anaiptol, yra netgi ir skandalinga tai, ką gerbiamas A. Lašas minėjo apie finansavimo stygių, kaip būtų galima investuoti pinigų ir kaip jie yra paleidžiami nežinia kur. Savo ruožtu mes nuo Tėvynės sąjungos frakcijos ketinsime kviesti kolegas parengti rezoliuciją pagal jūsų pasisakymus, pagal jūsų...

PIRMININKĖ. Kolege, klauskite.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). ...siūlymus. Aš savo klausimą perleisiu kitiems kolegoms. Tiesiog noriu pasakyti, kad mes šitos temos čia, Seime, nepaleisime.

PIRMININKĖ. Klausia M. Adomėnas. Gerbiama kolegoms, klausti – minutė, atsakyti – dvi.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti A. Lašo ir N. Putinaitės. Kembridžo universitetas štai paskelbė, kad jau ir visus ateinančius mokslo metus dirbs nuotoliniu būdu, studentai į Kembridžą nebegriš. Tai vienas stipriausių pasaulio universitetų. Jie, turėdami ir epidemiologų, galų gale numato tokį gyvenimo ritmą, kuris artimiausius metus kitus, ko gero, nebebus normalus.

Kokius matote uždavinius Lietuvos universitetams, galvojant apie tai, kad gali būti ir antra pandemijos banga? Kaip jie turėtų pasiruošti tai netikrai ateičiai ir ko reikėtų iš Vyriausybės, iš biudžeto, iš ministerijos, kad tai pandeminei ateičiai Lietuvos universitetai galėtų pasiruošti?

N. PUTINAITĖ. Na, universitetai yra autonomiški. Mano čia galbūt dviprasmiškas toks kalbėjimas, nes aš, kaip dėstytoja, vis dėlto mačiau, kaip administraciškai silpnai veikia universitetai, palyginti ir su užsienio universitetais. Dėstytojas, kaip tas mokytojas, irgi yra įmestas, ir labai mažai pagalbos buvo – visokios pagalbos, bet kokios. Toks truputį jautiesi kaip varžtelis toje sistemoje, kad tave pastūmė ir tu atsidūrei, ir kapstykis, kaip nori.

Bet aš kitą dalyką norėčiau išryškinti apie studentų situaciją. Man atrodo, kad šita krizė parodė, kad studentai (iš socialiai silpnos aplinkos), kurie dirbdavo kavinėse, kitur, užsidirbdavo, prarado pajamas. Ta situacija dabar yra tokia, kad dalis studentų fiziškai negali studijuoti, nes jie neturi darbo, neturi kur gyventi, nes neturi iš ko nuomą mokėti. Aš manau, kad dėl šios situacijos gresia ir tokia socialinė atskirtis studentų atžvilgiu. Labai svarbu galvoti apie socialines stipendijas tiems, kurie realiai negali studijuoti, nes realiai nebegali užsidirbti papildomų pajamų. Tai man atrodo šita, o visa kita, jeigu mes kalbame apie infrastruktūrą ir visa kita, tai, ką Ainius minėjo savo pranešime, aš manau, yra esminiai dalykai, nes strigo sistemos, kaip ir visur kitur, ir kiti dalykai.

Žinoma, labai reikėtų stiprių pajėgumų, stiprių aukšto lygio, pasaulinio lygio specialistų, kurie suteiktų konsultacijas. Lietuvoje mes čia tokie truputį savamoksliai buvome ir dabar tebesame. Labai reikėtų... Kas Kembridžą konsultuoja, gal galėtų Vyriausybė pakviesti, kad pakonsultuotų mūsų universitetus dėl nuotolinių mokymų. Dėkui.

PIRMININKĖ. Klausia A. Papirtienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Kas yra? (*Balsai salėje*) Prašom, tegul atsako.

M. NEFAS. Taip, ką Nerija sakė, yra aktualu, kitas dalykas, žinote, kas yra aktualu, apie ką mes irgi dabar diskutuojame universitete, jeigu išliks kokie nors karantino apribojimai arba bendri apribojimai, kaip mes vykdysime tą studijų procesą, pavyzdžiui, laboratorijose? Tarkime, chemijos laboratorijoje gali sutilpti tam tikras skaičius žmonių, ten reikia kažkokių kvadratinų metrų. Ką tai reiškia? Jeigu mes galime ten... Eilinę dieną, tarkime, ten gali būti dešimt studentų ar 15, dabar su apribojimais galės būti septyni. Vadinas, dvigubas krūvis žmonėms, kurie turės tenai būti, dalyvauti tame procese, jį vykdyti, ir iš kur tos lėšos, aš nežinau. Ir apie tai tarsi nemąstoma, tarsi kažkaip nubrukama ir tikimasi geriausio. Mes apie tai mąstome, planuojame, bet labai sunku planuoti ir galvoti apie tai, kai apskritai nėra vizijos. Ministerija turėtų mąstyti apie tai ir strategiškai vesti kažkur aukštąjį mokslą, ir matyti tas silpnas puses, ir kaip nors bandyti sustiprinti, o to visiškai nėra, yra kažkoks bendrinis kalbėjimas, ir tiek. To labai pasigendame, aišku, visa skaitmeninė infrastruktūra, kurią mes patys tarsi susikūrėme per tas kelias savaites, kada reikėjo, ji tokia truputį sulipdyta, kaip aš jau ir minėjau, tai irgi yra iššūkis ir į tai reikia investuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Papirtienė.

A. PAPIRTIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami mokslininkai, pranešėjai, aš turiu porą klausimų. Vieną klausimą – konkrečiai profesorei V. Targamadzei, o jeigu į kitą klausimą kas pageidautų atsakyti, būtų labai įdomu išgirsti.

Taigi pradėsiu nuo pirmo klausimo. Šiuo metu švietimo politinėje darbotvarkėje vyksta diskusijos apie mažas mokyklas, gerai jos ar blogai ugdymo ir mokinių pasiekimų kokybės požiūriu, reikia jas uždaryti, jungti, prijungti ar palikti saugoti, stiprinti? Man bus labai įdomi jūsų nuomonė.

Ir kitas klausimas, pranešėjai, jūs kritikuojate tai, kad Vyriausybė skiria pinigų užbaigti pradėtus švietimo įstaigų rekonstrukcijos, renovacijos projektus. Sakote, kad tai yra investicija į betoną, taip, aš sutinku, taip ir yra. Tik norėčiau paklausti, ar geriau reikėjo iš viso niekam švietimo srityje neskirti, tada šios diskusijos nebūtų – jeigu blogai vienai sričiai, tegul būna blogai ir visoms sritims? Ir dar trumpai dėl to paties: kai mes analizuojame bet kurią situaciją, mes vis tiek susidėliojame plusus, minusus. Vis tiek randame ką nors ir gero pasakyti. Norėčiau iš jūsų išgirsti, gerbiami mokslininkai edukologai, ar galėtumėte įvardinti bent po vieną plusą dėl dabartinės švietimo situacijos, ar jau už nieką neįmanoma pagirti ir viskas taip blogai? Ačiū.

V. TARGAMADZĖ. Aš turbūt turiu į pirmą klausimą atsakyti dėl mažųjų mokyklų. Iš tikrųjų reikia labai gerai pagalvoti, pagalvoti ką, kodėl ir tada – kaip daryti. Pas mus dažniausiai – kaip daryti: uždaryti, atidaryti, perversti ir panašiai. Juk yra ne tik ekonominis požiūris, tam tikri mokymosi rezultatai, yra dar ir kitų aspektų, pavyzdžiui, regioninė politika. Galų gale reikia pažiūrėti ir užsienio šalių patirtį, kad toms mokykloms, kurios stringa, reikia teikti pagalbą. O šiandien pas mus yra kontrolė, kontrolė, kontrolė. Negali žmonės atsidūsti.

Be to, galima... XXI amžius. Eutrofikacija, tai yra pelkėjimas. Mes esame įstrigę. Iš tikrųjų pas mus vyksta mimikrija, tik prisitaikymai, jokia mokyklų metamorfozė, pokyčiai nevyksta. Yra tinklaveika, yra mišraus mokymosi galimybė, galima net tą pačią šeštą klasę vienoje mokykloje, kitoje – mokytojų komandą subūrus, daryti. Kitaip tariant, reikia iš viso galvoti apie mokyklos struktūrą, struktūros keitimą, o ne atidaryti ar uždaryti mokyklas. Aš siūlyčiau kurti naujus mokyklos modelius ir nepamiršti, kad yra XXI amžius.

PIRMININKĖ. Gal yra norinčių papildyti atsakymą?

A. LAŠAS. Taip, aš gal sureaguosiu į antrą klausimą. Žinote, pasakysiu kaip dėstytojas, visų pirma, alternatyva tarp nieko ir to, kas jums patiko, nebūtinai yra vienintelės dvi alternatyvos. Yra ir kitų alternatyvų: galima pasirinkti investuoti tam tikras lėšas pagal kažkokius prioritetus, nustatyti, nes jos yra ribotos, jos yra skolinčios ir ribotos, jas reikės gražinti. Investuokime ten, kur yra didžiausios pridėtinės vertės. Aš sutinku, investicija iš principo yra geriau negu nieko. Taip, bet yra n kitų variantų, kuriuos galima pasirinkti, kurie yra efektyvesni ir labiau susiję su tais iššūkiais, kuriuos mes dabar turime. Skaitmeninė infrastruktūra yra dabar, jos reikia dabar, ji ugdo įgūdžius tiek mokytojų, tiek moksleivių į ateitį. To reikės ekonomikai, mūsų ekonomikai. Ten kažkokio katilo kažkokiai mokyklai su 50 moksleivių galbūt irgi reikia. Bet supraskime adekvačiai, į ką ir kiek investuojame. Tai čia yra esmė. Dėl to kritikuojame.

O pagirti. Nežinau, dėl ko pagirti. Galima ir pagirti dėl kažko. Pavyzdžiui, jeigu mes bendrai kalbame apie investavimą į atlyginimus, doktorantų stipendijos paaugo tikrai labai ženkliai, taip galima pritraukti doktorantų iš užsienio. Bendrai akademinių darbuotojų priedai buvo pakelti. Bet, žinote, jūs nepakeliate, pavyzdžiui, neakademiniams darbuotojams, nieko nepadarote. Tai ką aš darau? Mes nusprendžiame, palaukite, mes paimsime nuo tų priedų ir duosime neakademiniams, nes tie žmonės pas mus irgi dirba laboratorijose, administracijoje ir taip toliau. Kaip mes juos galime paremti? Negali taip būti, kad profesorius gauna kažkokią fantastinę sumą, o tas gauna labai žemą. Mes kažkaip deriname – atimame iš vieno, atiduodame kitiems. Bet tai nerimta. Ačiū.

PIRMININKĖ. Labai ačiū pranešėjams. Gerbiami kolegos, baigėsi laikas šios diskusijos. Dar kartą, gerbiami pranešėjai, labai labai ačiū, kad atvykote, už įdomius pasisakymus ir atsakymus į klausimus. (*Plojimai*)

15.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo narei Irinai Rozovai pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XIII-4450 (svarstymas)

Popietinės darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo narei Irinai Rozovai pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ projektas Nr. XIII-4450. Svarstymas. Kviečiu į tribūną L. Kasčiūną. Gerbiami kolegos, jau svarstymo stadijoje diskusija. Tai kviečiu E. Gentvilą. Gerbiami kolegos, prašau dėmesio! Labai triukšminga salėje.

E. GENTVILAS (LSF). Atrodo, esame beprecedentėje situacijoje, dėl kurios aš pareikšiu savo nuomonę. Galite persekioti, galite nepersekioti dėl tos nuomonės. Kai buvo suformuota D. Gaižausko vadovaujama tyrimo komisija NSGK komiteto pagrindu, man jau tada atrodė, galite žiū-

rėti mano citatas praėjusių metų rugsėjo 12 ir 19 dienos, kad yra bandoma spręsti ne Kremliaus agentūros įtakas, šį klausimą bandant apeiti ar nuslėpti, o ieškoti būdų geriausiu atveju, kaip uždelsti procesą, o geriausiu atveju valdantiejiems, kaip dar įvelti opozicijos atstovus – tuo metu iš valdančiosios frakcijos pasitraukusį Seimo Pirmininką V. Pranckietį, V. Baką, V. Alekną, A. Anušauską, ką ten?, L. Kasčiūną, G. Landsbergį, paieškoti galimybių, kaip juos apkaltinti.

Šiandien galėčiau pasakyti, kad antras variantas, atrodo, nepavyko, tai yra apkaltinti ką nors kitus. Pirmas variantas iš dalies pavyko, tai yra komisija sugebėjo padaryti taip, kad iki nurodyto termino, iki gegužės 1 dienos, tyrimas nebuvo pabaigtas. Tada griebtasi kito varianto – padidinti komisijos narių skaičių valstiečių sąskaita, kad turėtų persvarą apsaugant komiteto pirmininką D. Gaižauską nuo galimo išmetimo iš pareigų, na ir visus kitus dalykus padaryti. Tačiau vakarykštis NSGK posėdis parodė, kad net ir padidinus valdančiųjų valstiečių narių skaičių komitete, jie vis tiek sugebėjo pasiekti taip, kad komiteto išvados nėra, ką šiandien svarstėme rytiniame posėdyje. Tai yra pasiekė tai, ką reikėjo pasiekti – I. Rozovos ir Kremliaus santykių klausimas nebetiriamas. Aš atsiprašau kolegės Irinos. Man svarbu, kaip veikia Kremlius, kokios grėsmės nacionaliniam saugumui. Taip, jūs šiame kontekste atsidūrėte. Man irgi yra tekę atsidurti bloguose kontekstuose, kartais neturint jokios kaltės, ir tą teko įrodinėti per teismus. Manau, kad jūs savo tiesas taip pat galėsite įrodinėti. Bet, mano įsitikinimu, nacionalinis nepriklausomos valstybės parlamentas turi tirti grėsmes nacionaliniam saugumui ir jų netyrė. Tačiau pakeliui tam, kad būtų suvaidinta, aš dar kartą kartoju, tai yra mano nuomonė, kad būtų suvaidinta, kaip rūpi ištirti Kremliaus grėsmes, prieš keletą mėnesių D. Gaižauskas, R. Karbauskis ir kiti pasirašė iniciatyvą pradėti apkaltos procesą I. Rozovai. Na kas gi juos dabar galėtų apkaltinti, kad jie vengė apkaltos I. Rozovai? Tiesa, pakeliui žlugdė visą NSGK darbą, tyrimus, veiklą, galutinai sužlugdė ir vakar.

Aš dar pakeliui siūliau šiame papildomai prašomame pratęsti tyrime išbraukti ketvirtą ir penktą klausimus – netirti V. Pranckiečio, V. Aleknos, V. Bako, G. Landsbergio, L. Kasčiūno ir kitų. Susikoncentruokime į grėsmes nacionaliniam saugumui iš Kremliaus pusės. Tas pats komitetas, jau turėdamas didelę persvarą su papildomu atsiradusiu valstiečių frakcijos nariu, atmetė ir šitą. Kitaip sakant, einama buvo ta linkme, kad ir vėl niekas neįvyktų, kad ir vėl nieko neatsitiktų. Tai dabar yra tas gelbėjimosi šiaudas, kurį pasiūlė L. Kasčiūnas ir kiti kolegos, o, beje, primenu, pasirašę ir D. Gaižauskas, ir R. Karbauskis, pradėti apkaltos procedūras, susijusias su I. Rozovos galimais santykiais, galimai neleistiniais santykiais su Kremliaus agentūra. Todėl aš pasisakau už šito tyrimo tęsimą, puikiai suprasdamas, kad ir vėl bus ieškoma pretekstų, kaip užgesinti ir šį tyrimą Seime, kitaip sakant, kad viskas baigtųsi niekuo. Tokia mano nuomonė.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu A. Skardžių.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš taip pat išsakysiu savo nuomonę apie šią situaciją. VSD Seimo Pirmininkui V. Pranckiečiui rekomendavo neišduoti leidimo Seimo narei I. Rozovai, tiksliau sakant, nepratęsti leidimo, ji pretendavo tapti priklausomybių ligų komisijos pirmininko pavaduotoja.

Gerbiamieji kolegos, kurioje demokratinėje valstybėje parlamento nariui privalomas leidimas dirbti su slapta informacija? Aš klausiau pretendentų į Konstitucinio Teismo teisėjus – nė vienas negalėjo į šį klausimą atsakyti. Gal mes pasukome Šiaurės Korėjos keliu? Siūlau atsipeikėti nuo užkeikimų ir bent jau Žmogaus teisių komitete surengti svarstymą, ar tikrai leidimas reikalingas kiekvienam Seimo nariui, kuris nenori žinoti valstybės paslapčių.

Tarptautinės ortodoksų asamblėjos narė I. Rozova dalyvauja asamblėjos veikloje. Lietuvos parlamentas, Lietuva yra viena iš šios tarptautinės asamblėjos įkūrėjų. Tad, gerbiamieji kolegos, aš norėčiau pakalbėti, kodėl dviem politikams Lietuvoje taikomi skirtingi teisės aktų traktavimai. Gerbiamoji I. Rozova – ortodoksė, šios konfesijos atstovė, ir R. Masiulis – „Opus Dei“, uždaro turtingų ir atsakingų žmonių organizacijos, magistras. Jeigu aš klystu, ponas D. Kreivys mane pataisys. (*Balsai salėje*) Gaila, kad prieš 90 metų Madride sukurta organizacija, ar tai atsitiktinumas, bet laimi visus konkursus, kur tik prisisuka R. Masiulis energetikos srityje. Ką tik plius 40 mln. pasinėmė iš „Lietuvos geležinkelių“. Pažiūrėkite, devintąjį bloką, kuris dabar stovi rezerve, už astronominę kainą Elektrėnuose statė būtent „Opus Dei“ galbūt atstovai ispanų kompanija „Iberdrola“.

Gerbiamieji kolegos, aš norėčiau paklausti, kada NSGK ir VSD baigs tuos žaidimus ir pradės užsiimti ekonominio nacionalinio saugumo reikalais? Kodėl „Klaipėdos nafta“, vadovaujama R. Masiulio, sudarė sutartį su rusų „Lukoilo“ kompanija „Litasco“ ir „Litasco“ valdė „Klaipėdos nafta“ trejus metus? Strateginį objektą! Praėjusioje kadencijoje mes išsikvietėme R. Masiulį į NSGK ir Energetikos komisijos posėdį. Pasirodo, R. Masiulis net neturėjo leidimo dirbti su slapta informacija. VSD vadovų paklausėme, kodėl jis neturi leidimo? Sako, jis neprašė. O kur žiūrėjo VSD? Kokį nuostolį padarė „Litasco“ kompanija, kokių strateginių tikslų siekė, kodėl šis pareigūnas dirbo Rusijos kompanijos „Lukoil“ naudai? Nuostolių patyrė „Lietuvos geležinkeliai“, jūrų uostas dėl perkrovų. Šį klausimą, jo tyrimą bandžiau inicijuoti. Ponas A. Anušauskas šio klausimo bijo kaip velnias kryžiaus, kadangi viskas vyko jo kadencijos metu, tai yra 2012 metais vadovaujant ponui A. Kubiliui ši sutartis buvo sudaryta. Keisčiausia, kad ponas R. Masiulis komisijos posėdžio metu pateikė keistą argumentą, sako, jeigu ne rusų kompanijos, tai yra „Lukoilo“ pinigai, aš nepastatyčiau infrastruktūros laivui „Independence“, nes tai yra finansuojama, būtent nepriklausomybės nuo Rusijos įgijimas, rusiškais pinigais. Tai buvo topų topas. Vyriausybė, vadovaujama A. Butkevičiaus, buvo užsakiusi tyrimą, teisinį tos sutarties vertinimą. Gaila, greičiausiai darant įtaką Simono Daukanto aikštės politikams, šis tyrimas taip ir nugulė stalčiuose.

Gerbiamieji, imkimės nacionalinio saugumo tikrų uždavinių. Aš kviečiu VSD ir NSGK komitetą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Į tribūną kviečiu Z. Jedinskį.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Gerbiami kolegos, klausimas, ar Seimo narės I. Rozovos veikla yra grėsmė nacionaliniam saugumui, turbūt visiems, čia sėdintiems, yra aišku, kad neturi jokio pagrindo. Tai patvirtino ir NSGK komiteto pirmininkas atsakydamas į mano klausimą, ar medžiagoje, kurią pateikė VSD, yra nors užuomina apie tai. Nieko ten apie tai, net užuominos nėra.

Gerbiami kolegos, kam kuriamos tos komisijos? Visiems yra aišku, kad čia yra politiniai žaidimai, kad norima pašalinti politinį konkurentą, bet aš noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad apsispręstumėte, kaip balsuoti, kitu kampu – kas yra iniciatoriai ir ko jie siekia.

Vienas iš jų yra mūsų kolega Seimo narys L. Kasčiūnas. Aš dabar pacituosiu jo vieną raštą Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui: „Vakarykštis NSGK pakaitinio nario Z. Jedinskio viešas atsakymas, kad jis niekada neketina kreiptis į VSD dėl leidimo dirbti su įslaptinta informacija, rodo, kad jis greičiausiai bijo, kad toks leidimas bus neišduotas dėl jo veiklos, nesuderinamos su Seimo nario priesaika, bei jį ištiktų analogiškas likimas, kaip ir I. Rozovos.“

Taip, aš buvau padaręs tokį pareiškimą, kai prasidėjo kampanija prieš I. Rozovą, todėl pasakiau, kad nedirbsiu su įslaptinta informacija, nors turėjau leidimą ir tą leidimą turiu. Po tokio pareiškimo šiuo klausimu, aišku, susidomėjo VSD ir turėjau rimtą pokalbį su vienu aukšto rango VSD pareigūnu. Jis manęs paklausė: kas tas asmuo, kuris bendradarbiauja su kitų valstybių slaptosiomis tarnybomis ir su kuriuo aš bendrauju? Aš atsakau: taip, yra toks NSGK komiteto narys Seimo narys L. Kasčiūnas. Labai netikėtas buvo VSD pareigūno komentaras, bet apie tai šiek tiek vėliau.

O dabar aš noriu jums parodyti vaizdo įrašą būtent apie tą informaciją. Prašau paleisti.

Vaizdo įrašas: „Paskelbė didelį pluoštą slaptų Didžiosios Britanijos Vyriausybės dokumentų, kurie rodo, kad Didžiosios Britanijos Vyriausybė užsakė ir skyrė finansavimą, o Anglijos specialiosios tarnybos sukūrė didžiulį nelegalių struktūrų tinklą visoje Europoje. Tinklas jungė įvairių šalių įtakos agentus, kurie pagal anglų užsakymą *įtakoja* savo šalių vidaus politiką. Šitas tinklas vadinasi *Integrity Initiative*.

Štai matote, tie klasteriai yra daugelyje Europos valstybių. Na ir, aišku, smalsumas iš karto suima, ar yra Lietuva tenai. Ieškome ir randame. Kokios gi lietuviškos pavardės čia matosi? Štai, matote tas pavardes. Mes matome ten ir Seimo narių pavardžių. Kaip čia dabar neprisiminus, kad porą Seimo narių Seimas išmetė iš savo tarpo. Vienas ten dėl tokio neįrodyto priekabiavimo pasitraukė, na ir panašūs. Šis atvejis pasvėrus, sakykime, anas apkaltas ir šį atvejį, vienas dalykas, kai žmogus sako savo nuomonę dėl to, kad jam taip šviečia, bet visai kitas reikalas, kai nuomonę išsako žmogus, valstybės pareigūnas, o už tą nuomonę yra sumokėta ir jina užsakyta.“

Tai va, gerbiami kolegos, ta pavardė yra būtent L. Kasčiūnas.

O dabar jums apie keistą ir labai netikėtą VSD pareigūno komentarą. Jis man pasakė: taip, mes apie tai žinome, bet, sako, čia yra mums draugiškos valstybės. Gerai, draugiškos, bet yra vienas „bet“. Ponas L. Kasčiūnas apie tai turėjo deklaruoti anketoje, kai kandidatavo į Seimo narius, bet jis to nepadarė ir ši veikla tikrai nusipelnė apkaltos. Todėl...

PIRMININKĖ. Kolega, jūsų laikas jau baigėsi. (*Balsai salėje*)

Z. JEDINSKIJ (*LLRA-KŠSF*). Septynios minutės – frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Ai, septynios jums, frakcijos vardu. Supratau. Tada liko dar dvi minutės.

Z. JEDINSKIJ (*LLRA-KŠSF*). Visiškai neseniai, kai VSD vadovas D. Jauniškis kandidatavo į savo postą, frakcijos vardu aš turėjau galimybę jam užduoti klausimus. Mes aptarėme ir šią temą. Nežinau, čia galbūt konfidenciali informacija, konfidencialus pokalbis, aš to nekomentuosiu, bet pasakysiu viena, kad direktorius D. Jauniškis pasakė taip, irgi buvo labai nustebęs savo pareigūnų komentaru, bet sako, mes dirbame savo darbą, ir davė suprasti, kad tai, kai Seimo nariai ar kandidatai meluoja arba klastoja savo anketas, tai čia jau Seimo darbas. Šitas atvejis tikrai vertas apkaltos komisijos, o mes užsiimame kažkokiais niekais.

Gerbiami kolegos Seimo nariai, balsuojant už šį sprendimą aš siūlyčiau labai rimtai pagalvoti, ar verta užsiimti, gaišti mūsų laiką, gaišti visų laiką tokiais niekais, o užsiimti rimtais darbais. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkui. P. Gražulis – penkios minutės.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Aš noriu paklausti, kas darosi mūsų valstybėje? Žiūrėkite, koks didelis priekabiavimas vyksta prie visiškų menkniekių. Susitiko I. Rozova su ortodoksų – stačiatikių bendruomene, toje bendruomenėje dalyvavo rusų kažkokie žmonės ir jau keliama apkalta. Gerbiamieji, kas darosi tai valstybei? Koks padarytas nusikaltimas, kokia žala padaryta valstybei? Ogi jokios.

Antras dalykas. Jau minėjo A. Skardžius. Aš noriu paminėti. Štai mes matome, kaip taip pat keliama milžiniška problema, 15 metų istorija aplinkos ministro J. Narkevičiaus. Puola... (*Balsai salėje*) susisiekimo ministrą J. Narkevičių. Visa žiniasklaida puola. Tuo tarpu ką tik atliko A. Širinskienės komisija, ar nedaro verslas politikams įtakos, ir pateikė Seime išvadas. Ten aiškiai įrodo ir sako, kad 1,5 mln. eurų vertės sklypą G. Landsbergis, jo šeima įsigijo už 1 eurą. To nepakanka, kad už tą 1 mln. įsigytų, jis suorganizuoja kreipimąsi į Konstitucinį Teismą dėl privačių fondų įstatymo, pateikia Konstituciniam Teismui, kad Konstitucinis Teismas pasakytų, kad priimtas įstatymas prieštarauja Konstitucijai, nes tas įstatymas nebuvo palankus konservatoriams ir privatiems fondams. Gerbiamieji, tai nusikaltimas, tai akivaizdus nusikaltimas. Ar jūs žinote, ar jūs girdėjote, kad Specialiųjų tyrimų tarnyba, prokuratūra pradėtų tyrimą? Ne, nes tai yra šitas klanas, konservatoriai valdo Lietuvą, valdo Specialiųjų tyrimų tarnybą, valdo Valstybės saugumo departamentą, valdo prokuratūrą ir iš dalies teismus, ir mato Lietuva. Aš priekaištą sakau valstiečiams, ką jūs padarėte per šią savo kadenciją, kad jūs palikote prokuratūrą, Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovą paskyrėte tą patį konservatorių antrai kadencijai, D. Jauniškį paskyrėte ką tik antrai kadencijai? Ką jūs padarėte, kad būtų priedanga šitų konservatorių? Aš nežinau, aš tikėjausi iš jūsų, kad jūs tikrai padarysite permainas ne tik ekonomikoje, bet matote, kad Lietuva užvaldyta specialių struktūrų, ikiteisminio tyrimo institucijų, kiek dabar pavyzdžių, kad jūs imsitės kažkokių reformų, bet nieko nepadarėte. Mes galime ir daugiau minėti pavyzdžių. Jeigu paimtume visą Landsbergių verslą, kaip gali praturtėti iš mokyklų verslo, kai auklėja, moko vaikus? Čia į viską užmerkiame akis, į jų žemes, į jų mokyklų statymą, kaip dalyvauja jų projektuose Lietuvos energetinės įmonės. Tai tik vienas dalykas.

Aš manau, kokių kreivų veidrodžių karalystėje gyvename. Žinote, baisu. Man kaip žmogui darosi baisu. Kitas persekiojamas už nieką, už menkniekį, bandomas pūsti visiškas burbulas, o esminių dalykų... Pažiūrėkite, prokuratūra. Toj pačioj išvadoj A. Širinskienės komisija rašo, prokurorai, kurie tyrė Suskystintų dujų terminalo aferas, nušalinti, liudiję komisijai tie prokurorai, kurie tyrė atominės elektrinės uždarymą, nušalinti, neleidžiama tirti Lietuvos... „Klaipėdos naftos“ aferas – nušalinti ir neleidžia dirbti. Kabinėjasi prie smulkmenų.

Dieve, ar to tikėjomės, kad po 30 metų sukursime tokią valstybę, kurioje baisu gyventi, kurioje žmonės bijo kalbėtis telefonu, bijo susitikti, o šitie, konservatoriai iš dešinės, gali daryti, ką nori, nuo jų viskas, nes jie turi „stogą“ – turėjo prezidentūrą, dabar turi prokuratūrą, visas specialiąsias tarnybas ir VSD. Aš manau, kad atėjo metas atsimerkti, ponai valstiečiai, nors kadencija į pabaigą, ir žiūrėti, kas darosi mūsų valstybėje, imti ir statyti į vietą šitas visas specialiąsias tarnybas, kurios tapo nusikalstamomis struktūromis.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dabar po diskusijos vienas – už, vienas – prieš dėl Seimo nutarimo. L. Kasčiūnas – už.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, ačiū Z. Jedinskiui, kad leidžia man šiandien prisipažinti, kad esu Džeimsas Bondas, agentas 007 M16. Prisipažįstu, prisistatau, sveiki visi. O dabar apie rimtus dalykus.

Gerbiami kolegos, čia dabar pabandėme pamatyti tam tikrą ponios I. Rozovos reabilitacijos programą. Čia iš tikrųjų yra testas valstiečiams ir žaliesiems. Arba jūs nuleisite visa tai juokais ir nepraleisite šito tyrimo toliau, arba jūs, žinodami visą informaciją, kuri yra, ypač NSGK nariai, leisite Seimui toliau judėti apkaltos proceso linkme.

Tai nėra tik leidimo klausimas, jūs puikiai žinote, esmė yra Rusijos įtaka Lietuvos politinei sistemai ir kokį vaidmenį atliko šita politikė šitame kontekste. Tai ir politinių junginių formavimas, tai ir tarpininkavimas, tai ir tam tikrų sprendimų įgyvendinimas, ir panašiai. Jeigu jūs dėl to, kad politinė jėga Lenkų rinkimų akcija čia nėra koalicijoje, ir tik dėl to jūs dabar teisingumo sieki paaukosite vardan šitų siaurų interesų, bus tikrai apgailėtina.

Aš žinau, kaip balsuos mūsų frakcija, aš neabejoju, kaip balsuos liberalai ir socialdemokratai. Šito tyrimo eigą lems valstiečių balsai. Taigi, mielieji, ypač kreipiuosi į NSGK narius, tikrai susikaupkite, nes informacija, kuri yra, yra rimta. Komisija, kuri būtų suburta, galėtų tą informaciją pažiūrėti. Dar daugiau, ji galėtų kreiptis į VSD ir informacija, kuri yra sukaupta, galėtų būti išslaptinta, bent jau tam tikra prasme, kad galėtume pamatyti visą vaizdą, ir tai galėtų pamatyti ir mūsų visuomenė. Taigi, čia rimtas sprendimas, ir aš labai tikiuosi, kad jūs šitą testą išlaikysite. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Po rytinio posėdžio balsavimo mūsų Džeimsas Bondas išdrąsėjo, režė tokią kalbą, kad balsuokite pagal sąžinę. Kolega Laurynai, mes kalbėjome su pačiu ne per seniausią, kad vis dėlto Seime sprendimai priklauso, ar tu turi palaikymą, ar neturi. Čia ieškoti tiesos tai yra kaip adatos šieno vežime.

Aš vis dėlto norėčiau grįžti prie valstybės nacionalinio saugumo reikalų. Dar visai neseniai, dešimties metų laikotarpiu, Valstybės gynybos taryba neformulavo VSD jokių ekonominių užduočių, tarsi ekonominis saugumas Lietuvai būtų nesvarbus. Kodėl taip buvo, kur žiūrėjo NSGK? Kur žiūrėjo parlamentinė kontrolė? Juk atsibudome tada, kai valstybė praskolinta, pagrindiniuose sektoriuose, kur patys galėjome šeiminkauti, šeiminkauja užsienio valstybių valstybinis sektorius ir pumpuoja pinigus į savo biudžetus. Labai matėsi per krizę, kada Lietuvos pinigai buvo išvežti, po to už 10 % mums paskolinti. Kalbu apie 20 mlrd. litų. Tai štai, taip elgiasi partneriai.

Aiškliai matėsi mūsų solidarumas, kada per krizę užsidarė sienos. Net su artimiausiais kaimynais per COVID-19 krizę, per šitą sveikatos problemas sukėlusią pandemiją.

Vis dėlto grįžkime prie ekonominių dalykų, ir čia yra mūsų pirmalaikis ir svarbiausias uždavinys, nežaiskime su visokiais menkaverčiais tyrimais, tokiais kaip gerbiamos kolegės I. Rozovos kaltinimas, kaip A. Paleckio kaltinimas už šnipinėjimą ir taip toliau. Tai juokinga, kai milijardai palieka Lietuvą.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate Seimo nutarimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 49, prieš – 28, susilaikė 26. Nepritarta.

231 straipsnio 2 dalis. Jeigu teikimą pradėti apkaltos procesą pateikia ne mažesnė kaip 1/4 visų Seimo narių grupė, Seimas sudaro (čia yra imperatyvas) specialiąją tyrimo komisiją pateiktų siūlymų pradėti apkaltos proceso pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti. Taigi, kadangi Seimas balsavo prieš šį Seimo nutarimą, mes dabar turime įpareigoti

grąžinti iniciatoriams tobulinti šį nutarimo projektą. (*Balsai salėje*) Atmesti negalima, nes yra imperatyvas. Perskaičiau dabar 231 straipsnio 2 dalį, tai yra mes privalome. Arba grąžiname iniciatoriams tobulinti, o atmetimo šioje procedūroje nėra.

Grąžiname iniciatoriams tobulinti, ar pritariate? (*Balsai salėje*) Aš dar kartą, gerbiami kolegos, nesinervinkite, paklauskite arba atsiverskite Statutą. Čia yra visiškai kitas straipsnis. Ne taip, kaip dėl kitų Seimo nutarimų. Čia yra specialioji 231 straipsnio nuostata apie specialiąsias tyrimo komisijas ir 2 dalyje yra imperatyvus pasakymas, kad Seimas sudaro specialiąją tyrimo komisiją pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą pagrįstumui ištirti ir taip toliau. Kadangi Seimas dėl šio Seimo nutarimo balsavo kitaip, lieka vienintelė galimybė grąžinti iniciatoriams tobulinti šį Seimo nutarimą. Jeigu tai būtų kitoks Seimo nutarimas, ne dėl specialiosios komisijos sudarymo, tada taip, jūs esate teisūs. Tada būna arba grąžinti iniciatoriams tobulinti, arba atmesti. Šiuo atveju mes kitaip elgtis negalime. (*Balsai salėje*) Todėl, kad pagal Statutą yra aiškiai parašyta: yra 1/4 visų Seimo narių grupė, kuri teikia šį Seimo nutarimą. Dar kartą sakau: gerbiami kolegos, mes privalome grąžinti iniciatoriams tobulinti. Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*)

Prašom, gerbiamas J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Atsiprašau, posėdžio pirmininke. Apie Statutą jūs sakote: jeigu imperatyvas yra grąžinti, tai koks tada yra balsavimas? Gerai, imperatyvas – grąžinti, mes nubalsuojame prieš, kas tada? Aš taip suprantu, čia nereikia balsuoti.

PIRMININKĖ. Jūs esate visiškai teisingi, tačiau čia girdžiu pasisakymus, kad balsuojame. Bet aš trečią kartą cituoju Statuto straipsnį, kuris labai aiškiai viską apibrėžia. (*Balsai salėje*) Numerį? Dar kartą kartoju. 231 straipsnis. Specialioji tyrimo komisija. 2 dalis. Gerbiama A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Vienas dalykas, prašau tada, matyt, frakcijos vardu pertraukos, jeigu leis frakcija tą padaryti. O kitas dalykas, tik primenu nesenai kilusį ginčą, kai taip pat buvo diskutuojama, ar Seimas gali balsuoti, ar negali balsuoti. Atsimenu, kai Teisės departamentas išsitraukė vieną Konstitucinio Teismo nutarimą, kuriame buvo labai aiškiai pasakyta, kad Seimas visada gali balsuoti dėl visų klausimų. Na, matyt, reikėtų prašyti Teisės departamento išaiškinimo. Ko čia blaškytis? Jūs pati klausiate, ar balsuoti dėl to. Paskui sakote – nebalsuoti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, nutraukiu diskusijas, pasisakymų nebus. Ir kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją išaiškinti, kaip reikia toliau elgtis, kad nekiltų nesusipratimų. (*Balsai salėje*) Jokių replikų daugiau, išskyrus J. Razmą.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Jeigu jau kreipiatės į Etikos ir procedūrų komisiją, tai papildykite dar vienu aspektu – ar galėjo šiuo klausimu balsuoti I. Rozova? Nenusišalino.

PIRMININKĖ. Gerai, paklausime. (*Balsai salėje*) K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kolegos, šiaip čia lyg ir rimtas svarstymas, bet jis buvo paverstas komedija. Z. Jedinskis bandė įrodyti, kad jis yra toks reikšmingas, jam VSD pareigūnai atsiskaito ir duoda kažkokias ataskaitas apie bendradarbiaujančius Seime su specialiosiomis tarnybomis. P. Gražulis įrodinėjo, kad valstiečiai pradėjo dirbti konservatoriams. Galbūt taip. O A. Skardžius įrodinėjo, kad čia, Seime, tiesos negalima rasti. Galbūt.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Kęstutis Masiuli, čia jokios komedijos nėra, čia yra Lietuvos parlamento tragedija. Mano prieš pusę valandos išsakyta nuomonė, kad vaidintas ilgą laiką, nuo praėjusių metų rugsėjo, spektaklis, kuriame dedami parašai dėl apkaltos I. Rozovai inicijavimo. Tačiau viskas baigėsi taip, kaip baigėsi šiandien. Taigi jūs pasistengėte užtikrinti, kad Kremliaus interesų veikimas Lietuvoje nebūtų tiriamas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Na, aš kartu norėčiau siūlyti gauti ir Teisės departamento išvadą, nes vis dėlto Etikos ir procedūrų komisija nėra teisės...

PIRMININKĖ. Aš labai atsiprašau, žinokite, nieko negirdžiu. Gal jūs galite arčiau mikrofono?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš tiesiog siūlyčiau gauti ir Teisės departamento komentarą dėl šios Statuto normos, kaip paprastai ir yra daroma, ne tik Etikos ir procedūrų komisijos.

PIRMININKĖ. Dar kartą noriu pakomentuoti, kad posėdžio pirmininkas turi teisę kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją dėl išaiškinimo. Etikos ir procedūrų komisija Seime yra kaip Konsti-

tucinis Teismas. Todėl dar kartą kartoju, aš, kaip posėdžio pirmininkė, kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją, kad išaiškintų šį Statuto straipsnį. Teisės ir teisėtvarkos komitetas gali kitais atvejais... Teisės departamentas, jūs turėjote omeny? Šiuo atveju yra Etikos ir procedūrų komisijos išvada. Viskas, šį klausimą baigėme. (*Balsai salėje*) Prašom. Ko dar norite?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Kaip Dž. Bondas turiu teisę turbūt pasisakyti? (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, žiūrėkite, vis dėlto pagalvokite, ką padarėte. Pridengėte savo koalicijos partnerius grubiu būdu, pasityčiojote iš visų Seimo priimtų sprendimų, iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, bet labiausiai apgailėtini yra tie, kurie dėjo parašus dėl apkaltos procedūros pradžios, – ir ponas R. Karbauskis, ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas, ir kiti NSGK nariai. Mielieji, apgailėtina, apgailėtinas farsas, ką jūs čia dabar padarėte! (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Mes norėtume frakcijos vardu vis dėlto Teisės departamento išvados. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. O kokių Statuto straipsnių jūs čia vadovaujatės? Prašom man pacituoti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Seimo frakcijos tokia nuomonė. Mes norėtume tokią...

PIRMININKĖ. Ne, nėra tokio punkto. Frakcija gali prašyti pertraukų, o čia yra Seimo kanceliarijos...

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerai, mes tada kreipsimės raštu ir paprašysime...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, čia yra Seimo kanceliarijos padalinys – Teisės departamentas. (*Balsai salėje*: „...prašau balso...“) Aš labai paprašyčiau pirmiausia aprimti. Kalbėkime ramiai, teisine kalba. Jeigu turite kažkokį Statuto straipsnį, kurį galite cituoti, labai prašom.

Gerbiama R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). 231 straipsnis, kurį jūs pacitavote, kalba apie komisijos sudarymą. Taigi, jeigu kreipiasi 1/4, tai Seimas turi svarstyti ir turi sudaryti komisiją, bet jokių būdu ten nepasakyta apie tai, kas atsitinka, jeigu komisija yra nesudaroma. Todėl, pirmininke, jūs galėjote pasinaudoti 261 straipsniu ir prašyti balsuoti, nes Etikos ir procedūrų komisija ne vieną kartą yra išaiškinusi, kad vis dėlto Seimas priima galutinį sprendimą. Jeigu Statutas nenumato arba kyla diskusija, aišku, geriausia yra balsuoti. Visada Seimo Etikos ir procedūrų komisija įskaitydavo Seimo balsavimą kaip tą balsavimą, kokia ir buvo daugumos Seimo narių nuomonė. Aš galvoju, čia nepasakyta apie alternatyvų balsavimą, ar jo reikia, ar nereikia, jeigu dauguma Seimo narių vis dėlto prašo balsuoti, tai balsuokime ir pažiūrėkime, ar tobulinti, ar netobulinti tą nuostabią ne tik kad Bondo, bet eilinio Džeimso netraukiančio Seimo nario iniciatyvą.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, pati pacitavote... (*Šurmuly salėje*) Dėmesio! 261 straipsnį, aš taip ir pasiėgiau: visus Seimo veiklos procedūrinius klausimus, kurie nenumatyti šiame Statute ir Lietuvos Respublikos įstatymuose siūlo spręsti Seimo posėdžio pirmininkui, o aš priėmiau sprendimą kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją. Todėl dėl šio klausimo daugiau nediskutuosime. Kol negausime Etikos ir procedūrų komisijos išvados, prie šio klausimo negrįšime. Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas paskutinis. Viskas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mes tą pavedimą gavome, mes jį įvykdysime. Kadangi patarėjai dirba nuotoliniu būdu, tai tas pavedimas bus įvykdytas trečiadienį. Būtinai, visada kviečiame ir dabar pasikviesime, ir gausime Teisės departamento išvadą dėl šio klausimo, todėl labai prašau nekelti įtampų. Nėra čia kažkoks ypatingai skubus klausimas.

Gerbiamai ministrei noriu atsakyti. Taip, žiūrint nuosekliai, mes turime žiūrėti, kokie sprendimai buvo priimti anksčiau, bet, deja, dabar Etikos ir procedūrų komisija dirba šiek tiek kitaip. Pavyzdys. Kai svarstėme Seimo Pirmininko klausimą, ar jis pažeidė etiką ir viešuosius ir privačius interesus, kada balsavo už darbotvarkę, kurioje buvo jo klausimas dėl jo pasitikėjimo, komisija nubalsavo, kad pažeidė. Jis padavė į teismą. Teismas paliko galioti mūsų sprendimą. Bet kai balsavome dėl kolegos D. Gaižausko, tai Etikos ir procedūrų komisijos daugumos atstovai visi nubalsavo, kad jis nepažeidė. Nesvarstėme to klausimo, nes jis nematė jokio pažeidimo. Kaip dabar elgtis dėl kolegės I. Rozovos, aš nežinau. Vakar buvo parašytas skundas dėl manęs. Aš nebalsavau už save ir mano balsas nenulėmė, kad būtų pradėtas tyrimas ar nepradėtas dėl tam tikrų įdomių dalykų.

Taigi labai prašau daugumos atstovų Etikos ir procedūrų komisijoje dirbti pagal sąžinę, nes jus delegavo, jumis pasitikėjo opozicija ir atvirkščiai – dauguma pasitikėjote opozicijos atstovais. Paskutiniai sprendimai Etikos ir procedūrų komisijoje yra visiškai nelogiški ir neetiški, ir sunkiai suvokiami. Taigi mes...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, Etikos ir procedūrų komisijos pirmininke, dar kartą kaip posėdžio pirmininkė prašau sukviesti Etikos ir procedūrų komisiją ir duoti atsakymą Seimui, o ne Seimo salėje vienam aiškinti, kaip kas čia turi daryti.

Paskutinis repliką po balsavimo – R. Karbauskis. Viskas.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kolegos, aš jaunajam savo kolegai, kuris drįso daryti pareiškimus, pasakysiu, kad jeigu būtumėte balsavę už NSGK išvadą, mes tikrai būtume balsavę (ir ne vienas mūsų) už šitą sprendimą. Ir sprendimas būtų buvęs visai kitoks. Jūs prieštaraunate patys sau. Jūs atmetėte komiteto išvadą, kurioje kalbėjote apie šitą klausimą, ir dabar aiškinate, kad mes neteisingai balsuojame. Jūs paklauskite patys savęs, ką jūs darote? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dirbame toliau.

15.45 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 49 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4444 (*pateikimas*)

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 49 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Kviečiu L. Balsį į tribūną.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš jaučiuosi truputį nepatogiai, nes mano klausimas nėra toks aistras keliantis ir tiek ginčų Seime reikalaujantis, bet aš tikiuosi, kad jis nesukels jokių ginčų, yra reikalingas, ne mažiau svarbus negu prieš tai buvęs klausimas, nes jis kalba apie aplinkosaugą. Džiaugiuosi, kad pandemijos situacija leidžia mums grįžti prie aplinkosaugos klausimų, kurie prieš pandemiją buvo vieni svarbiausių.

Mano siūlymas yra susijęs su Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo dviejų straipsnių pataisymu. Jie yra paprasti ir aiškūs, siekiantys suteikti daugiau teisių neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriams. Kaip žinote, aplinkos apsaugos sistemoje etatinių pareigūnų trūksta, nepanašu, kad jų kaip nors čia labai padaugėtų, nes ir algos jų mažos. Bet yra gera naujiena ta, kad mes turime labai daug, didelį būrį visuomenės žmonių, kurie negaili savo laiko, kurie dažnai negaili savo jėgų, išmanymo ir profesinių žinių, kad taptų neetatiniais aplinkos apsaugos inspektoriais ir padėtų užkardyti aplinkosaugos nusikaltimus.

Prieš keletą metų tokių žmonių, kurie turėjo pažymėjimus, buvo apie 700, bet paskui, man rodos, jau šios kadencijos pradžioje, įvykus pakeitimams, kai aplinkos apsaugos neetatinių inspektorių galios buvo suvaržytos, apkarpytos, jie tapo tiesiog etatinių inspektorių savotiškais palydovais ir priedais, tokių žmonių sumažėjo, nes jie nebematė prasmės dirbti. Dabar jų yra galbūt apie 300 belikę, bet visuomenės noras prisidėti yra didžiulis. Mes matome, kiek yra pranešimų žiniasklaidoje, kai žmonės, pamatę pažeidimus darančius pažeidėjus, nufilmuoja, nufotografuoja. Deja, tie žmonės patys nukenčia, nes už filmavimą ir fotografavimą dažnai patys yra apskundžiami ir paduodami į teismus, kad pažeidė privatumą ar dar ką nors, nes tie žmonės yra tiesiog aktyvūs piliečiai, bet neturintys įgaliojimų.

Štai neetatiniai aplinkos apsaugos inspektorai tokius įgaliojimus turi, o pagal mano siūlymus dar būtų išplėsta. Pagal mano siūlymus aplinkos apsaugos neetatiniai inspektorai galėtų be etatinio pareigūno atlikti reidus, vienas ar su grupe, prieš tai informavę etatinius pareigūnus, be abejo, ne savavališkai, galėtų patikrinti pažeidėjo dokumentus, galėtų netgi atlikti poėmį, tarkim, neteisėtai sumedžiotų, sužve jotų gyvūnų, galėtų surašyti protokolą. Dažnai sako, kad ne visi neetatiniai inspektorai nori tuos protokolus rašyti. Yra tokia nuomonė, bet aš žinau ir kitų nuomonių, kad tarp neetatinių inspektorių yra, pavyzdžiui, buvusių pareigūnų, kurie turi kvalifikaciją, reikalingą protokolui raštingai surašyti, ir jie galėtų būti tose grupėse, kurios tokius reidus darytų. Būtų didelis efektas.

Faktiškai turbūt tiek galėčiau pasakyti. Seniai reikalingos pataisos, seniai reikalingas aktyvesnis visuomenės įtraukimas ir seniai reikia neetatiniams inspektoriams grąžinti ir suteikti daugiau galių. Kviečiu pritarti po pateikimo.

Žinau, darbotvarkėje yra ir mano kolegės Aistės labai panašus įstatymas, siūlau ir jį paremti, mes komitete svarstymo metu turbūt tikrai sujungsime, patobulinsime, ką reikia. Yra Teisės departamento kai kurios pastabos, atsižvelgsime, pataisysime, bet tikrai skubiai reikia suteikti daugiau galių visuomenei užkardant aplinkosaugos nusikaltimus ir nusižengimus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Linai, aš suprantu geras intencijas betvarkę valstybės Aplinkos apsaugos departamente sutvarkyti su nevyriausybininkų pagalba, tačiau eikime prie praktinio pavyzdžio.

Štai praeitą kadenciją A. Salamakinas buvo komiteto pirmininkas. Jis, kaip komiteto pirmininkas, neišleisdavo savo bendrapartiečio socialdemokrato viceministro į komiteto posėdžius, nes matydavo totalią betvarkę pačioje ministerijoje. Per metus 13 kartų vienais metais buvo keičiamos žvejybos taisyklės. Dabar neetatinis inspektorius, kuris turi žinoti teisės aktus, turi sekti 13 kartų per metus pasikeitimus. Čia kalbame tik apie žvejybos taisykles.

O dabar žiūrėkime, kokius įgaliojimus jūs žadate suteikti neetatiniams inspektoriams 50 straisnyje. Pavyzdžiui, tikrinti net pareigūnų dokumentus, surašyti administracinių teisių pažeidimo protokolus ir (pabrėžiu) konfiskuoti privačia nuosavybe turimus įrankius.

Ar mes neprivelsime iš tikrųjų chaoso, nes chaosas Aplinkos ministerijoje yra tokio lygio, kad iš tikrųjų nevyriausybininkai, kad ir geriausiais norais, bet dėl kompetencijos stokos iš tikrųjų pridarys didelių teisminių ginčų, kompromituos visą valstybinę aplinkos apsaugos kontrolės sistemą. Ar nematote čia pavojaus, matydamas, kas buvo praeitoje kadencijoje su viceministru? Ačiū.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimus. Aš manau, kad nuo jūsų, kur jūs sėdite, iki A. Salamakino yra kur kas arčiau negu nuo jūsų iki manęs, kur dabar aš stoviu. Siūlyčiau tiesiai Algimanto ir paklausti, kas ten jums nepatiko praeitoje kadencijoje. Bet aš galiu paliudyti, kad praeitą kadenciją Aplinkos apsaugos komitetas dirbo daug sklandžiau negu šią kadenciją, nes ir praeitą kadenciją buvau Aplinkos apsaugos komitete.

O kad Aplinkos ministerijoje netrūksta chaoso, tai taip. Bet čia jūsų klausimas suponuoja būtinybę reformuoti pačią aplinkos apsaugos profesionaliąją sistemą. Ir tai yra planuose, taip, tai reikia daryti – reformuoti pačią sistemą. Bet aš kalbu apie tą dalį ir šios pataisos skirtos tik tai daliai, kuri padėtų lengviau, greičiau ir su didesnėmis galiomis įtraukti visuomenę. Ji jau yra aktyvi, ji jau nori prisidėti, bet, deja, kol kas taip reikšmingai, kaip galėtų, negali.

Ten dėl jūsų pastabų, kad dėl tam tikrų teisių konfiskuoti ir taip toliau, galima diskutuoti, galima taisyti, galima koreguoti. Bet jeigu neetatinis inspektorius turėtų teisę konfiskuoti įrankius ir sugautas žuvis, būtų gerai, nes taip būtų išsaugoti įkalčiai galimai paskui prasidėsiančiam ikiteisminiam tyrimui. Dabar tik gali pasakyti, tiesiog pamatyti, užfiksuoti, bet negali tų įkalčių išsaugoti. Aš manau, kad tai būtų visai neblogai. Ir tų pavojų, kuriuos jūs įžvelgiate, nebūtų.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų turbūt visiems svarbu, kad gamta būtų saugoma, kad daugiau žmonių įsitrauktų į tą procesą, tačiau visi žmonės turi turėti tam tikras ribas pagal savo pareigas. Kai suteikiame per dideles pareigas, tai į viską išvirsta. Tarkim, kai tie patys gelbėtojai tampa tam tikru priedangos elementu. Turbūt reikėtų elgtis atsargiai. Dar vienas dalykas, kad, tarkim, yra tam tikros garantijos, nes žmonės, kuriems suteiktos teisės, tampa tam tikrais rizikos objektais. Iš tikrųjų visko būna, ypač kai susiduria su brakonieriais, pažeidėjais.

Tai ar nemanote, kad lygia greta turėtų būti ne tik teisės, bet ir tam tikros garantijos, nes mes iš tikrųjų stumiame žmones į tam tikrą pavojų. Norėdami gero, galime pridirbti nemažai problemų. Ką jūs manote apie tai, kad vis dėlto galėtų būti ir tam tikros garantijos, ir apsaugos priemonės, ir kiti dalykai? Jie irgi gali būti numatyti įstatymu.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega. Taip, sutinku, kad reikėtų garantijų, ir teigiu, kad tų garantijų yra, jų esama, nes tapti neetatiniumi aplinkos apsaugos inspektoriumi nėra taip papras-

ta. Neužtenka pasakyti, parašyti pareiškimą internetu, ir jau tapai. Reikia išlaikyti egzaminą, gana nelengvą. Čia yra viena iš garantijų, kad tai darys žmonės, jau įgiję tam tikrą kvalifikaciją.

Iš kitos pusės, jūs paminėjote – stumiame žmones. Mes žmonių niekur nestumiame, tai yra visiškai savanorystės pagrindu grįsta veikla, ir žmonės eina patys. Kaip aš minėjau, jų sumažėjo nuo 700 iki maždaug 300, daugiau negu du kartus ne dėl to, kad jiems praėjo noras. Jų yra ir noras yra, bet jie neturi tų galių, jie nemato prasmės veikti, jei jų veikla neduoda apčiuopiamo rezultato, yra neefektyvi. Aš sutinku dėl garantijų, sutinku, kad reikia žiūrėti, kad jie nepasinaudotų neetatinių inspektorius pažymėjimu patys būdami brakonieriais. Yra tokių priekaištų. Galbūt yra net ir tokių atvejų buvę, bet tie atvejai yra išaiškinti, tokie žmonės tų pažymėjimų netekę. Aš manau, kiekvienoje sistemoje būna pažeidimų, būna nesklandumų, galbūt galima ir griežtinti tą kontrolę, bet tikrai reikia skatinti žmones aktyviau dalyvauti ir suteikti jiems galimybę ir motyvaciją, kad jeigu jie bus aktyvūs, sąžiningi ir veiks, tai jų veikla turės rezultatą ir efektą. Efektas – tai nusikaltėlis, pažeidėjas bus sulaikytas, nubaustas ir veikla užkardyta.

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū. Gerbiamas Linai, o kas kontroliuos kontrolierius? Aš jums pasakysiu paprastą pavyzdį. Aukštadvario regioninis parkas, prie vieno gražaus ežero prieš keliolika metų, kada tie kontrolieriai visuomenininkai inspektorai turėjo didelius įgaliojimus, užėmė pas kaimyną, kaip tik jie ten – elektrinės meškerės, iš tinklų išlupinėja žuvį, prigėrę. Tuokart surinkau jų pažymėjimus, atidaviau atvežęs aplinkos ministrui. Tai kas juos kontroliuos? Koks mechanizmas? Yra sąžiningų, yra ir tokių, kurie naudojami ta padėtimi ir patys daugiau brakonieriauja negu tie brakonieriai, nuo kurių jie ir turėtų saugoti.

L. BALSYS (*LSDPF*). Ačiū, kolega. Štai vienas iš atsakymų. A. Skardžius ir toliau, tikiuosi, liks aktyvus kontrolierius, vaikščios paežerėmis ir surinkinės tuos pažymėjimus. Irgi aktyvus pilietis ir tai sveikintina. Bet, sutinku, tokių, ką tik atsakinėdamas į kolegos E. Pupinio klausimą tą minėjau, tokių atvejų gali būti ir būta. Todėl mano dabartiniuose siūlyimuose yra įvestas tam tikras saugiklis, kad tie neetatiniai aplinkos apsaugos inspektorai su savo didesnėmis galiomis turi ir didesnę atsakomybę, tai yra jie, prieš vykdydami reidą, eidami į paežerę, turės pranešti, aš toks ir toks arba mes tokie ir tokie, mūsų grupė šiandien einame į tokią ir tokią paežerę atlikti reido, Aplinkos apsaugos departamento pranešimų priėmimo skyriui ir aplinkos apsaugos etatiniai pareigūnai visada galės patikrinti, kas tokie ten buvo, ką jie ten veikė ir jeigu jie bus patys prisidirbę, tai juos bus nesunku nustatyti. Taip, sutinku.

O dar papildant mintį, ką ir Simonas sakė, taip, čia dar yra ir sistemos problemos. Taip, tie, kurie kontroliuoja, jūs turėjote omenyje turbūt etatinius Aplinkos apsaugos departamento pareigūnus, taip, šiai sistemai reikia reformų, taip, tokios reformos yra planuojamos ir, ko gero, taip, čia jau rinkimų kampanijos dalis, kai ta kampanija prasidės, mes visi turėsime puikių siūlyimų, kaip tą reformą padaryti dar geresnę.

PIRMININKĖ. Klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, be abejo, visuomenės dalyvavimas, aktyvių piliečių ir neetatinių aplinkosaugininkų prisidėjimas prie aplinkosaugos kontrolės yra tikrai labai svarbus ir reikalingas aspektas. Jūs jau paminėjote čia ir dėl kompetencijos, ir dėl kvalifikacijų, ir taip pat dėl galimos kontrolės saugiklių.

Bet, kita vertus, ar nepakaktų to paties pilietiškumo, tarkime, sprendžiant klausimą? Kitas aspektas, o kaip mes pažiūrėtume, pavyzdžiui, į tai, kad ne baudimu, o pirmiausia tuo visuomenės konsultavimu, patarimais, visa kita kontrole, per tą prizmę eitume? Ne vien tik, kad mes žiūrime į kontrolierių kaip į protokolų rašytoją, kas ir rašoma, bet ne į problemos sprendėją. Gal problemą spręsti galima būtent pilietine kontrole ir tuo prisidėjimu?

L. BALSYS (*LSDPF*). Pilietine kontrole spręsti galima ir tokių žmonių, kaip aš jau minėjau, Lietuvoje yra labai daug. Jie tiesiog vaikšto vakare paupiais, paežeriais, po parkus, pamiškėmis, vedžioja šuniukus arba patys vaikšto. Pamato pažeidimus ir apie juos nori pranešti, praneša, fotografuoja, fiksuoja, tačiau, kaip minėjau, labai dažnai sulaukia didelio kirčio sau atgal į kaktą, kad jie elgiasi neteisėtai, neteisingai, nes fotografuoti ir fiksuoti kitų žmonių negalima be jų sutikimo,

nes tai tiesiog pilietis prieš pilietį. Tampa labai sunku tą faktą įrodyti, pavyzdžiui, arba eiti į teismus, arba kažkur, ta pilietinė kontrolė tampa tiesiog labai apsunkinta ir neefektyvi.

Sutinku dėl švietimo, taip, šviesti reikia, reikia pasakoti savo vaikams, vaikščioti į vaikų mokyklas ir kalbėti, kad nešiukšlintų, nebrakonieriautų, aiškinti, kodėl tai yra blogai, bet įstatymas yra ne apie tai. Įstatymas apie tai, kaip padėti užkardyti aplinkosauginius nusižengimus ir nusi Kaltimus. Tai yra esminė problema, kuriai trūksta dėmesio šiuo metu. Iš visuomenės pusės yra didelė paklausa ir noras prisidėti, bet visuomenei trūksta instrumentų. Tai iš tų pilietiško žmonių, kaip jūs sakote, iš pilietinės kontrolės turbūt atsirastų nemažai norinčių tapti kvalifikuotais pilietinės visuomenės atstovais, turinčiais teises, pareigas ir atsakomybę, be abejo.

PIRMININKĖ. Laikas.

L. BALSYS (LSDPF). Žinoma, tie žmonės turi suprasti, kad jiems gali tekti ir į teismus eiti, ir atsakyti už savo veiksmus, bet tie žmonės sutiktų, tokių yra ir jų daugėja. Tik jiems reikia sukurti parengimo sistemą, kaip minėjau, yra egzaminai, na, viskas veikia.

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, jau seniai laikas baigėsi.

Po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. A. Gedvilienė – už.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF.) Gerbiami kolegos, labai ačiū, Linai, už jūsų pristatymą ir reakciją į tai, ko nori gamtos mylėtojai ir entuziastai. Pati irgi esu įregistravusi labai panašų projektą ir pateiksiu jį kiek vėliau. Aš manau, kad tikrai verta palaikyti šitą projektą, nepaisant to, kad kai kurioms smulkioms jo detalėms nepritariu. Konsultuodamasi su visuomene išgirdau nenorą patiems surašyti protokolus, kadangi dėl klaidingai surašomų protokolų vėliau apskritai prarandama galimybė pažeidėją nubausti, o, kaip Linas ir minėjo, galiausiai visa sistema, kuri šiuo metu veikia, atsisuka prieš patį gamtos aktyvistą.

Aš skatinčiau tikrai palaikyti gerbiamo Lino teikiamą projektą ir tikiu, kad mes komitete išdiskutuosime ir jį parengsime taip, kad atitiktų visus teisės aktus ir visuomenės lūkesčius.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas – prieš. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, I. Šimonytės ir A. Gedvilienės dėka buvo inicijuotas neeilinis valstybinis auditas, kurio ataskaitą turime po „Grigeo“ skandalo gegužės mėnesį. Ką ji atskleidžia? Totalų *bardaką* ir betvarkę Valstybiniame gamtos apsaugos departamente, Aplinkos apsaugos agentūroje ir Aplinkos ministerijoje.

Vienas iš nurodytų faktų yra 70 neužpildytų etatų inspektorių, kurie turi atlikti tiesioginį savo darbą. Kai šitie dalykai paskelbiami viešai po Valstybės kontrolės ataskaitos, aplinkos ministras įdarbina tris patarėjus, kurių atlyginimai yra beveik ministro algos dydžio, pats departamentas vis dar neturi tiesioginio vadovo, ir konkursas dar nepasibaigęs, ir du tris mėnesius vis neturime vadovo. Šitas vakuumas dabar užpildomas nevyriausybininkais, jų kontrole. Visoje Lietuvoje trūksta 70 inspektorių.

Jeigu mes lyginsime valstybinį aplinkos apsaugos inspektorių, tai jam yra privalomas aukštasis išsilavinimas, teisė į ginklą, laivavedžio teisės ir taip toliau, ir taip toliau. Jis privalo ir užregistruoti įvykį, žinoti visą cheminių elementų lentelę, Administracinį kodeksą, turėti žinių apie gyvūniją ir, palyginti su policininku, kuris po devynių mėnesių akademijos gauna 1 tūkst. eurų bazinį atlyginimą į rankas, kuriam net nereikia aukštojo išsilavinimo, yra stipriai nuvertintas. Šita atsakomybės reikalaujanti profesija yra stipriai nuvertinta.

Mes čia neturime painioti policininkų rėmėjų su valstybiniais neetatiniiais aplinkosaugos padėjėjais, nes aplinkosaugos inspektoriai tikrai turi milžiniškus įgaliojimus. Šitas projektas, man atrodo, nukreipia dėmesį nuo tikrųjų problemų, kurios išaiškėjo po „Grigeo“, po stumbro problemų. Mes negalime kompensuoti kariuomenės Šaulių sąjungą.

PIRMININKĖ. Laikas.

S. GENTVILAS (LSF). Lygiai tas pats yra aplinkosaugoje. Aš kviesčiau nenukreipti dėmesio su nevyriausybininkais nuo tikrųjų sektoriaus problemų.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritaria projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 29, prieš – 7, susilaikė 46. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 36, prieš – 42. Projektas Nr. XIII-P-4444 atmestas.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Liesys.

PIRMININKAS (J. LIESYS, LSF). Laba diena, mieli kolegos. Tęsiame posėdį.

16.07 val.

Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 1 straipsnio pakeitimo, 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo keturioliktuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIII-P-4408 (pateikimas)

Siūlau svarstyti Žvalgybos įstatymo 1 straipsnio pakeitimo, 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo keturioliktuoju skirsniu įstatymo projektą Nr. XIII-P-4408.

Pranešėjas – gerbiamas A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip niekad šiais ir praėjusiais metais daug diskusijų apie žvalgybos veiksmus, apie tai, kad reikėtų turėti nepriklausomą instituciją, kuri tikrintų skundus, kurie atsiranda dėl žvalgybos pareigūnų veiksmų, kuri tikrintų tų skundų pagrįstumą, aiškinčiusi priimamų sprendimų teisėtumą, tai yra atliktų visa tai, ką mes kartais mėginame pakeisti koku nors parlamentiniu tyrimu. Todėl šio projekto uždavinys yra užtikrinti žvalgybos institucijų veiklos kontrolę ir teisėtumą įsteigiant naują nepriklausomą priežiūros instituciją – žvalgybos kontrolierių. Apie tai, turiu pasakyti, kalbama, na, nežinau, 12–15 metų, kalbama labai seniai.

Šio įstatymo esmė yra tokia, kad įsteigus tokią instituciją galėtų atsirasti prielaidos galimam žvalgybos institucijų (gal taip garsiai pasakysiu, bet kabutėse) galbūt atskirų pareigūnų manipuliavimui turimomis galiomis, nes žvalgybos institucijose sutelkta gana didelė galia visada gali sukelti tam tikrus pavojus. Aš suprantu, kad dabartiniame kontekste šis įstatymo projektas yra tikrai tobulintinas, bet mes visi, vykdydami pastaruosius du parlamentinius tyrimus Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, pripažinome ir Valstybės saugumo departamentas, ir kitos žvalgybos institucijos, jų vadovai taip pat pripažino, kad būtų gerai, kad būtų nepriklausoma žvalgybos... būtų nepriklausomas žvalgybos kontrolierius, kuris galbūt ir neleistų politizuoti kai kurių žvalgybos veiksmų, neleistų išpajinioti žvalgyboms į ilgus politinius aiškinimus dėl veiksmų teisėtumo. Tai yra būtų tokia institucija, iš kurios žvalgybos kontrolierius turėtų teisę gauti reikalingą informaciją, paaiškinimus, dokumentus, būtinus savo funkcijoms atlikti, susipažinti su valstybės paslaptį sudarančiais dokumentais, tai yra atlikti realią kontrolę. Įstatymas susilaukė ir Teisės departamento pastabų, dalis jų yra techninės, bet jos visos yra tokios, į kurias būtų galima tikrai atsižvelgti, įstatymo esmės jos nekeistų.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą. Nepabėkite, jūsų nori klausti V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, iš esmės palaikau šį siūlymą ir noriu jūsų paklausti, ar tai, kad toks siūlymas gimsta jau ne pirmą kartą, reiškia, pripažįstama, kad parlamentinės kontrolės įrankiai iki galo Lietuvoje šiuo metu neveikia? Ką, matyt, mes šiandien matome ir šioje salėje labai ryškiai. Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Atsakysiu taip. Parlamentinė kontrolė vis dėlto turi savo, saky-sim, galimybių ribą, tam tikrą galimybių ribą, nes šiuo atveju kalbame apie žvalgybos kontrolierių, kuris turėtų galimybę gauti informaciją, susitikti su žvalgybų darbuotojais. Taip, žmogus, einantis tokias pareigas, taip pat turėtų gana didelių galių gauti informaciją. Ko gero, tos informacijos galėtų gauti daugiau, negu politikai gali gauti. Tai yra tas gylis, kiek galėtų įsigilinti į žvalgybos veiksmus žvalgybos kontrolierius, būtų gerokai didesnis. Mes, vykdydami parlamentinę kontrolę, ar tai būtų kriminalinės žvalgybos parlamentinė kontrolė, visada susiduriame su tuo, kad pasiekiame tam tikrą vietą, kurią peržengę jau atsidurtume toje zonoje, kuri, tiesą sakant, politikams nelabai leidžiama, tai yra darytume įtaką konkretiems institucijų veiksams. Todėl aš manau, kad tokia nepriklausoma institucija būtų, ko gero, veiksminga.

PIRMININKAS. Dėkojame. A. Skardžius. Nematau. Klausia D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, tikrai mes visi sutariame dėl būtinybės atsirasti ombudsmenui, tai labai svarbus institutas. Bet jūs puikiai žinote, po Seimo kontrolieriaus, kuris atliko VSD patikrinimą, buvo priimtas sprendimas ir įpareigota Vyriausybė parengti įstatymo projektą. Ir šiuo metu jis rengiamas, sudaryta speciali darbo grupė specialistų profesionalų. Kodėl jūs vis bandote vienaip ar kitaip geras idėjas sužlugdyti su savo dabartiniu projektu, kurį aš pavadinau gerų norų diletantišku kratiniu, absoliučiai nieko gero nepadarysiančiu. Tai iš tikrųjų tikrai diskredituojantys bandymai įkurti ombudsmeno institutą. Kodėl jūs nuolat... Kokia jūsų politinė jėga, kuri yra ne kurti, o destruktvyviai griauti? Aš siūlyčiau jums atsiimti šį prašymą patiems ir nesugadinti dabartinio projekto, kurį kuria Vyriausybė ir tuoj bus profesionaliai pateiktas Seime. Kodėl jūs taip darote?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū už nuomonę. Kodėl taip darome? Todėl, kad jūs nedarote. Aš manau, kad šiuo atveju nereikia ginčytis, kas pirmesnis, kas greitesnis. Tai yra bendras darbas, bendra atsakomybė. Seimo narių pareigų neatima jokios Vyriausybės sudarytos darbo grupės. Jūs galite lygiai taip pat inicijuoti savo projektus, siūlyti bet ką, ką siūlo kokioje nors darbo grupėje Vyriausybė. Seimo nario mandatas yra laisvas ir neribojamas kokių nors aplinkybių. Todėl šiuo atveju, jei mes matome problemą, mes siūlome sprendimo būdą. Tai vienas iš siūlomų sprendimo būdų. Jūsų nuomonė, aišku, labai įdomi, bet tai yra tikrai nuomonė. Teisės departamentas pateikė daugiau kaip 20 techninių pastabų. Aš manau, tų pačių pastabų gali būti ir dėl Vyriausybės projekto, tai yra normalios teisinio dokumento tobulinimo procedūros, todėl aš siūlyčiau atsiriboti nuo emocijų, imtis rimtai svarstyti sprendiną problemą.

PIRMININKAS. Klausti nori G. Vasiliauskas.

G. VASILIAUSKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamas kolega, ar galėtumėte plačiau pakomentuoti žvalgybos kontrolieriui reikalingą kvalifikacijos apibrėžtį keičiamame įstatyme, tai yra ne mažesnis kaip magistro kvalifikacinis laipsnis. Kodėl nuspręsta būtent šitai pareigybei galimai, tarkime, apeiti kitiems ombudsmenams taikomus reikalavimus, kai, pavyzdžiui, Seimo kontrolieriui gali būti skiriamas asmuo, turintis teisės bakalauro ir teisės magistro arba vienpakopį teisinį universitetinį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 10 metų teisinio ir teisinio pedagoginio darbo stažą? Tas pats galioja ir akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriui, tie patys reikalavimai. Dėkoju.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad reikalavimai žvalgybos kontrolieriui galėtų būti, tiesą sakant, mano požiūriu, ir aukštesni. Tai iš tikrųjų svarstyti klausimas, kokie tie reikalavimai turėtų būti. Manychiau, kad tobulinant galima ir keisti tuos reikalavimus. Gal reikėtų, kad, pavyzdžiui, žvalgybos kontrolierius būtų įgavęs tam tikros praktikos, praktinių žinių, dirbęs žvalgybos institucijoje, kad žinotų pagaliau vidinę virtuvę, ne iš nuogirdų, bet realiai būtų ją matęs. Pabrėšiu, tuos reikalavimus žvalgybos kontrolieriui, kurie yra surašyti labai bendri, tikrai galima tobulinti.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (*MSNG*). Gerbiamas pranešėjau, štai paskutinis vadinamasis NSGK tyrimas patvirtino, kad Valstybės saugumo departamentas rinko be jokių sankcijų teisinio pagrindo informaciją apie žmones, kurie niekaip nesusiję arba niekaip neįmanoma jų susieti su grėsmėmis iš Rusijos. Tai buvo daroma taip pat kaip... žodiniu pavedimu, tai tas pats, kaip paprašyti administratorės kavos išvirti, taip buvo prašoma pažymų apie žmones ir jos nežinia, kam buvo teikiamos. Aišku, NSGK sankcionavo tokį elgesį, pasakė, kad viskas gerai, teisėta. Kaip manote, ar kas nors pasikeis, jeigu yra tokia politinė valia, kad NSGK, kuris turi kontroliuoti, kaip žvalgybos laikosi įstatymų, skatina žmonių sekimą, neteisėtą informacijos rinkimą? Tai toks pirmas klausimas.

PIRMININKAS. Laikas. Ačiū.

V. BAKAS (*MSNG*). Jeigu galima, labai trumpai.

PIRMININKAS. Duodame minutę laiko. Prašom atsakyti į klausimą, gerbiamas Anušauskai.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Deja, negirdėjau antro klausimo.

PIRMININKAS. Atsakykite į pirmą.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėl pirmo klausimo. Aš tik patikslinsiu, ne be sankcijų rinko, o tikrino informaciją savo duomenų bazėse. Mes tai aiškinomės, sakyčiau, pakankamai detalai. Gal-

būt pirmą kartą susitikdami su tais pareigūnais, kurie tiesiogiai dirba toje žvalgybos virtuvėje, mes turėjome visas galimybes įvertinti, kokie tikrinimai tos informacijos, koku būdu ir koku pagrįstumu buvo atliekami. Šiuo atveju žvalgybos kontrolierius – taip, jis atliktų tam tikrą amortizuojančią funkciją, kad nereikėtų įsitraukti jau *post factum*, kai jau atlikti pažeidimai, institucijai į kokius nors politinius aiškinimusis.

Manau, kad žvalgybos kontrolierius turėtų galimybę gerokai anksčiau gauti iš darbuotojų skundus dėl, jų įtarimu, galbūt neteisėtų veiksmų, patikrinti tuos skundus, patikrinti pagrįstumą, gauti, išreikalauti reikalingus dokumentus. Įrankis ganėtinai aštrus. Turiu pasakyti, kad įgaliojimai, kurie surašyti, tikrai nėra maži. Atsakomybė yra didelė žmogui, kuris eitų tas pareigas.

Bet aš manau, kad, sprendžiant iš ateinančių skundų į Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisiją, ateina tokių skundų, vis dėlto ta institucija vienaip ar kitaip, vienu ar kitu pavidalu, nebūtinai tokiu, aš nežinau, galbūt vyriausybinių darbo grupė pasiūlytų kokią nors kitą modelį, turės atsirasti. Pabrėšiu vieną dalyką, kad visada iš visų tarpinstitucinių darbo grupių mes tikimės operatyvaus darbo. Jeigu iškelta problema, nesinori, kad ji būtų stumdoma iš vienos institucijos į kitą ir būtų nukelta į kitus ar dar kitus metus.

PIRMININKAS. Dėkojame klausiusiems, dėkojame už pateikimą. Gerbiami kolegos, nepiktnaudžiaukite laiku, klausti – minutė, atsakyti – dvi. Kolega Vytautas dėl ilgų atsakymų liko be pateikto klausimo. S. Gentvilas. Nematau. V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teko pasidomėti tiek valdančiųjų pasisakymais apie žvalgybos ombudsmeno pačią pareigybę ir būtinumą, tiek ir ekspertų, teisės ekspertų. Iš tiesų yra ganėtinai platus sutarimas, kad tokia pareigybė reikalinga, kad yra būtinybė ją steigti Seimui, todėl tiesiog norėčiau paraginti po pateikimo pritarti. Jei yra alternatyvus projektas, tikrai yra galimybė, matyt, jį sujungti ar, atsižvelgus į Teisės departamento pastabas, pakoreguoti. Kviečiu pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. D. Gaižauskas. Prašom nuomonę. Gerbiamas Vinkau...

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, esu taip pat už ombudsmeno instituto atsiradimą, nes mes jo seniai laukėme. Tačiau kartoju: Vyriausybėje yra sudaryta darbo grupė, ji jau beveik baigia darbą ir pateiks profesionalų, tikrai labai gerai parengtą projektą. Todėl prašau šiuo metu susilaikyti arba nebalsuoti, nepalaikyti šio projekto, nes jis parengtas tik vedamas Seimo narių, kurie neturi nieko bendro... arba minimaliai žinių, kas yra žvalgyba. Būtent pagal tas žinias sudarytas įstatymo projektas. Jis tikrai neišsamus, labai daug klaidų ir spragų jame yra, todėl prašau šio projekto nepalaikyti, o laukti, kol pateiks Vyriausybė profesionalų ir kokybišką produktą.

PIRMININKAS. Dėkojame už pareikštas nuomones, jos išsiskyrė. Kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 92, balsavo 92: už – 40, prieš – 9, susilaikė 43. Projektui nepritarta. Alternatyvus balsavimas: jei siūloma tobulinti, – už, kas turi kitą nuomonę – atmesti, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 93, balsavo 93: už – 43, prieš – 50. Projektas yra atmestas.

Replika po balsavimo. Prašom, gerbiamas Anušauskai.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kai kalbama apie kokias nors vyriausybines darbo grupes, visada norėtusi žinoti argumentus, kiek tokių darbo grupių posėdžių buvo, kurioje to įstatymo sudarymo vietoje jos yra atsidūrusios. Mes nematome jokio net pradinio projekto, mums sako, kad yra, pasitikėkite garbės žodžiu. Galbūt ir yra, bet būtų gerai, kad mes visa tai matytume, nes susidaro toks išpūdis, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas dalyvauja toje darbo grupėje, viską žino, bet komiteto nariai apie tai nėra informuojami. Todėl būtų gerai, kad jūs pateiktumėte detalesnę informaciją artimiausiame komiteto posėdyje, tada mes žinotume, ir, aišku, tokių projektų, kurie, kaip jūs įvardijate, kratinys, žmonės nieko neišmano... Aš manau, kad mes išmanome, turime patirtį šioje srityje, tikrai daug domimės ir mūsų atžvilgiu nė vieno tarnybinio patikrinimo dėl mūsų veiklos niekas neatliko.

PIRMININKAS. Prašau. V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų, be abejo, blogai, kad mes atmetėme šį projektą, aš labai neturiu vilčių, kad ką nors padarys Vyriausybė, nes siūlymas steigti ombudsmeną buvo padarytas 2018 metais, kai NSGK užbaigė tyrimą dėl interesų grupių, dabar jau praėjo dveji

metai ir jokių pasiūlymų iš Vyriausybės nėra. Bet kviečiu nenusiminti. Jeigu matote žvalgybos institucijų savivalę arba žmogaus teisių pažeidimus, tam yra Seimo kontrolierių įstaiga, kuri turi gana plačius įgaliojimus, reikia tik aktyviau naudotis ir nebijoti, jeigu tikrai norime nuoširdžiai ginti žmogaus teises. Tam yra priemonių.

PIRMININKAS. Ir gerbiamas D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolegė, tikrai čia ne ta sritis arba ne ta dalis, dėl kurios mes galėtume taip agresyviai arba priešišškai ginčytis. Taip, jis reikalingas, tas ombudsmenas, mes tikrai sutarėme dėl to, jūs puikiai žinote, kad net biuro vadovas dalyvauja toje grupėje. Įstatymo projektas faktiškai jau pabaigoje, jau vyksta paskutiniai tam tikrų štrichų suderinimai, ir būtent Vyriausybė dirba pagal Seimo kontrolieriaus pavedimą po Valsybės saugumo departamento patikrinimo, ko dar taip pat istorijoje nėra buvę.

Todėl sakau, kolegė, nereikia iš tikrųjų dubliuoti tam tikro darbo, pateikti produkto. Aš juos sulyginau. 2018 metais VSD buvo pateikusi įstatymo projektą, aš nežinau, Vytautai, kodėl jis pas jus stalčiuje gulėjo. Toliau tas projektas, kurį dabar jūs pateikėte: jo dalis išimta, sujungta ir panašiai, ir taip toliau. Realiai produktas bus profesionalus ir dėl jo tikrai galėsime bendrai diskutuoti ir sutarti. Ombudsmeno institutas tikrai reikalingas ir, tikiuosi, šioje kadencijoje mes tikrai jį priimsime. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame už pareikštas nuomones. Gerbiama kolegė... (*Balsai salėje*) Nemačiau ko? Atsiprašau. Prašom. R. Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Aš tokį retorinį klausimą norėčiau užduoti valdantiejiems. Kiek tie projektai, kuriuos, jūs sakote, rengs Vyriausybė, kiek jie užtrunka, kiek metų dar užtruks? Aš jums duosiu pavyzdį. Prieš metus pateikiau projektą dėl Želdynų įstatymo, dėl reglamentavimo taisyklių, kaip sutvarkyti viešąsias miesto erdves. Tada man buvo sakoma, kad nereikia jo pateikti, nes Vyriausybė jau parengusi. Praėjo metai – jokio įstatymo nėra. Įdomu, kiek truks jūsų šie planai dėl patobulintų įstatymų ir ar kada nors jie iš viso bus?

PIRMININKAS. Kolegė, kalbėkite arčiau mikrofono, tada geriau girdėsime ir suprasime vienas kitą. Prašau. V. Bakas. Buvo paminėta pavardė.

V. BAKAS (MSNG). Taip. Žiūrėkite, aš noriu paneigti eilinį NSGK vadovo melą. Niekada jokia žvalgybos institucija man nebuvo pateikusi įstatymo projekto dėl ombudsmeno. Rekomendaciją pateikė NSGK Vyriausybei. Vieninteliai, ką man buvo pateikę ir tikrai gulėjo mano stalčiuje, ir ne tik mano iniciatyva, yra pasiūlymai, kad VSD galėtų daryti prevencinius pokalbius su žmonėmis. Mes su tuo nesutikome. Gerbiama Gaižauskai, prašom atnešti man tą projektą, kuris guli mano stalčiuose arba nustokite meluoti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiama kolegė, būtų gerai be pavardžių. Mes ir taip pagal darbo tvarkę vėluojame daugiau negu pusvalandį.

16.30 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 165 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4445 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 165 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4445. Pranešėjas – L. Balsys. Prašom į tribūną.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolegė, gal tiesiog, pirmininke, ką čia su tais pristatymais užsiimti? Gal tiesiog balsuoti ir rezultatas aiškus, kad ir apie mano ankstesnį...

PIRMININKAS. Prašau nors trumpai pristatyti.

L. BALSYS (LSDPF). Gerai, juokauju. Vis tiek pristatysiu, nors ir kalbamės dažnai tik patys su savimi per opozicijos darbotvarkę, bet tikiuosi, kad visuomenė girdi ir išgirs tą grūdą, kurį noriu pasakyti.

Taip pat noriu atsiprašyti tų Seime kolegų, kurie yra teisininkai, teisėsaugininkai arba turi juridinį išsilavinimą ir kuriems galbūt šitos mano pataisos kelia kažkokį dirgulį, nes aš nesu teisininkas ir ne teisės profesionalas, bet kaip politikas aš matau problemą, skaudžią problemą, kurią, manau, reikia kelti, ir bandau tai daryti vėl aplinkosaugos srityje. Siūlau taisyti Baudžiamojo

proceso kodekso 165 straipsnį, kuris reglamentuoja, kas gali atlikti ir pradėti, tiksliau, inicijuoti ikiteisminį tyrimą.

Mano siūlymas labai paprastas. Remiantis tais pačiais pavyzdžiais, kad, pavyzdžiui, ugniagesiai, kurie vyksta į kritines situacijas, vyksta į gaisrus, ten randa tam tikrą susiklosčiusią gaisravietę ir jie vietoje gali nuspręsti, ar čia nėra kažkokio nusikaltimo pobūdis. Jie turi įgaliojimus iš karto apsispręsti. Tarp gaisrininkų yra įgalioti pareigūnai, kurie turi teisę apsispręsti, ar reikėtų pradėti ikiteisminį tyrimą jau ten vietoje, ne paskui kreiptis į prokuratūrą, ne paskui po dviejų savaitių siųsti tyrėją, kai jau galbūt nėra įkalčių.

Štai lygiai tuo pačiu ugniagesių pavyzdžiu aš nematau priežasties, kodėl negalėtų turėti panašių, analogiškų įgaliojimų aplinkosaugos pareigūnai. Aš jau dabar kalbu apie etatinius pareigūnus, nebe apie neetatinius. Apie etatinius Aplinkosaugos departamento pareigūnus, kurie vyksta į ekologinio, aplinkosauginio nusikaltimo vietą. Ten nuvykę viską randa, viską mato. Jiems labai dažnai kyla įtarimas, kad čia gali būti nusikalstama veika ir kad galbūt reikėtų pradėti inicijuoti ikiteisminį tyrimą, bet jie to padaryti negali. Jie turi kreiptis vėliau. Vėliau atvažiuoja, kaip minėjau, teisėsaugos pareigūnai, pradeda tyrimą, įkalčių nėra. Žodžiu, o iš to mes turime situaciją, kai aplinkosauginių nusikaltimų daugėja, o jų ištyrimas ir tyrimo pradėjimas lėtėja, mažėja ir tampa vilkinamas. Štai šitas siūlymas atrištų rankas aplinkosaugininkams profesionalams, įgaliojtiems pareigūnams. Ne visiems – įgaliojtiems pareigūnams, turintiems kvalifikaciją apsispręsti, ar įvykio vietoje reikėtų pradėti ikiteisminį tyrimą.

Čia skaičiau priekaištų, kad galbūt atimamos iš prokuratūros ten kažkokios teisės. Manau, kad niekas čia neatimama, nes ir dabar generalinis prokuroras papildė savo įsakymą, kuris vadinasi „Dėl ikiteisminio tyrimo terminų kontrolės tvarkos ir rekomendacijų patvirtinimo“, ir tame savo įsakyme jis, atsiliepdamas į pataisytą Baudžiamojo proceso kodeksą, įrašo naujus aspektus. Tokiu būdu tiesiog jis pataisytų savo įsakymą, turbūt 7, 8 arba 10 straipsnius ir atsirastų Aplinkosaugos departamente įgalioti pareigūnai, kurie taip pat įvykio vietoje galėtų apsispręsti, ar reikia pradėti ikiteisminį tyrimą. Visos kitos prokuroro teisės – perimti bylą, paskirti kitą čia, mano supratimu, nesikerta ir nėra pažeidžiamos.

Kolegos, siūlyčiau atsižvelgti ir įsiklausyti į esmę, ką aš siūlau, kad greičiau prasidėtų ikiteisminiai tyrimai, kad jie sklandžiau vyktų aplinkosauginių nusikaltimų srityje. Jeigu jūsų profesinis ego leidžia, paskui prisidėti prie taisymo, o ne dabar prie atmetimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Nori klausti gerbiamas kolega S. Šedbaras. Prašau, Stasy.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Kolega Linai, kaip jūs įsivaizduojate kompetencijos tokiam pareigūnui suteikimą? Ar kažkokius kursus, nes mes gi žinome, kad nemažai mūsų ikiteisminių tyrimų žlunga, sakome, kad ikiteisminių tyrimų teisėjai nekompetentingi. Ir mes, kurie atėję iš pedagoginio instituto, anksčiau tikrai turėjome, dabar jau, žinoma, galbūt jau baigę aukštąjį mokslą tyrėjai, nes teisme po to neretai ir tenka išteisinti arba gražinama papildyti. Kaip jūs bandytumėte išspręsti tokių tyrėjų klausimą, kad žmonės irgi dirba, rašo, padaro klaidą, kad neitų į šiukšlių dėžę, kaip tai padaryti?

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Stasy. Esate vienas iš tų mano gerbiamų teisės profesionalų Seime, į jus galėčiau kreiptis šiuo klausimu ir paprašyti atsakymo. Bet, žinote, čia tas pats būtų prašymas, o kaip ugniagesiai tai padarė? Juk jie irgi nėra teisėsaugininkai, yra ugniagesiai ir jie tai padarė. Vadinasi, yra žmonių, kurie yra parengti, kurie priimami į darbą, turi tam tikrą kvalifikaciją, išsilavinimą ir sutinka eiti į gaisrinės sistemą. Tai lygiai tokie būtų aplinkosaugos pareigūnai, kurie būtų parengti, turėtų kvalifikaciją ir eitų dirbti į aplinkosaugos sistemą. Čia nėra vienadienis arba momentinis dalykas, čia galbūt užimtų keletą metų. Kolega S. Gentvilas tuoj sakys: sistema supuvusi, taip, Simonai, sistema supuvusi, kartu taisant sistemą, labai tiktų ir šią sistemos dalį pataisyti, kad sistemoje atsirastų kvalifikuotų žmonių, kurie galėtų ekologinio nusikaltimo vietoje turėti įgaliojimus, teisę, pareigą ir išmanymą pradėti ikiteisminį tyrimą.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamam L. Balsiui už pristatymą ir už atsakymus į klausimus. Dėl motyvų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, kolegos, pritarta. (*Balsai salėje*) Balsuojame? Prašom, balsuojame.

Užsiregistravo 82, balsavo 80: už – 26, prieš – 11, susilaikė 43. Įstatymo projektui nepritarta. Gerbiami kolegos, kas siūlote tobulinti, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 86, balsavo 85: už – 38, prieš – 47. Projektas atmestas.

16.38 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4492 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4492. Pranešėja – gerbiama I. Šimonytė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, įstatymo projektas yra labai trumpas. Šiuo metu Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas nustato, kad universitetinių ligoninių sveikatos priežiūros specialistai, tai yra eiliniai specialistai, slaugytojos ar eiliniai medikai, į darbą yra priimami viešojo konkurso būdu ir terminuotai, tai yra penkeriems metams.

Bendra logika yra tokia, kad terminuotosios sutartys yra pateisinamos turbūt tais atvejais, kai yra tikrai būtinybė sudaryti terminuotąsias sutartis, šiuo atveju mes kalbame apie nuolatinį darbą, apie darbą, kuris niekuo nesiskiria nuo darbo ligoninėse, kurios nėra universitetinės, ir dėl tos priežasties toks reguliavimas atrodo tikrai perteklinis, nes tai yra ne vadovai, kuriems kadencijos yra nustatytos ir yra suprantamos, o tiesiog eiliniai medikai.

Šiame projekte yra siūloma reikalavimo sudaryti terminuotąją sutartį atsisakyti, paliekant reikalavimą, kad medikai yra priimami į darbą viešojo konkurso būdu. Tokia yra siūlymo esmė. Atsakyčiau į klausimus.

PIRMININKAS. Nori klausti A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Visada buvau visokių reguliavimų, ypač kadencijų, priešininkas. Gyvenime šiek tiek žinau istorijų iš Santariškių universitetinės ligoninės, kur geri specialistai buvo priversti išeiti vien dėl to, apie ką jūs kalbate. Todėl mano klausimas būtų, ar visais atvejais balsavote prieš kadencijų įvedimą.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Turbūt ne visais atvejais, bet, mano nuomone, vadovo kadencija, net jeigu ir kelia tam tikrų problemų kadencijos vadovams, mes labai gerai žinome apie tas problemas, sakykime, mokyklų vadovų ar kokių nors kitų įstaigų vadovų, tai, esant kitoms lygioms sąlygoms, kadencija vadovui yra galbūt suprantama. Kai mes kalbame apie eilinio specialisto darbą, juolab kad kiti tokį patį darbą dirbantys specialistai kitokio statuso ligoninėje tų kadencijų neturi, akivaizdu, kad tai yra dar ir diskriminacija. Neprisimenu, kad būčiau balsavusi už tokius atvejus.

PIRMININKAS. Klausia gerbiama V. Ačienė.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, kai perskaičiau jūsų teikiamo teisės akto pataisą, iš pradžių taip pat pagalvojau, kad reikalavimas yra neadekvatus. Bet, kita vertus, visuomenė labiausiai pasitiki būtent tomis medicinos įstaigomis. Ar nemanote, kad šių visuomenėje patikimų medicinos įstaigų specialistai taip pat turi būti profesionalai ir patikimi. Ar nemanote, kad tai buvo priemonė tam įgyvendinti?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tikrai nematau, kaip reikalavimai sudaryti terminuotąją sutartį su slaugytoja ypatingu būdu gerina sveikatos priežiūros paslaugas, kurios yra teikiamos universitetinėse ligoninėse. Vis dėlto eilinis medikas ar slaugytoja ar universitetinėje ligoninėje, ar neuniversitetinėje ligoninėje dirba iš esmės tą patį darbą. Ir man yra visiškai neaišku, jie nėra mokslo žmonės, man yra visiškai neaišku, kodėl sutartis su vienais turi būti terminuotoji, o su kitais ne.

PIRMININKAS. Klausia gerbiamas A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiama kolege, aš turiu keletą klausimų. Tai pirmiausia nesutinku su jumis, kad tai nėra mokslo įstaiga, nes žinote, kad mokslo, studijų ir praktikos vienovė yra tikrai žinomas principas šiose įstaigose. Ir norėčiau pirmiausia paklausti, ar jums žinoma universiteto nuomonė šiuo klausimu?

Antra, ar jums neatrodo, kad tokia pataisa užkirstų kelią jauniems specialistams siekti karjeros, augti, turėti viltį užimti tam tikras pozicijas? Žinome pavyzdžių, kad kai kurie žmonės lieka

tam tikrose pozicijose dešimtmečius ir juos pakeisti be konkurso, be atestacijos yra labai sudėtinga. Jaunas specialistas negali įrodyti, kad jis yra kažkuo geresnis, tiesiog nėra poreikio ir vadovui tai padaryti. Teko pačiam dirbti universitete, ir tai nesukėlė kokių nors problemų. Jeigu jau siekiame kokio nors saugumo, ar nemanote, kad ir politikus reikėtų išrinkti visam laikui ir palikti, kad tiesiog žmonės jaustųsi saugūs?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, jūs galite ironizuoti, kiek norite, bet aš noriu priminti, kad jūsų Vyriausybės teikiamame įstatymo projekte buvo tokia pati nuostata. Tai būtų tokia maža pastaba. Kodėl jūs vėliau jos atsisakėte, aš nežinau, jūs turbūt pats geriau žinote.

Kitas dalykas, su visa pagarba mokslo įstaigoms ir universitetinėms ligoninėms mes kalbame apie tuos žmones, kurie nėra mokslo proceso dalyviai. Kodėl jiems turi būti taikoma terminuotoji sutartis, yra tikrai labai neaišku. Mano nuomonė yra visiškai priešinga situacijai, nes darbuotojai tokiomis sąlygomis yra nesaugūs, jie priklauso nuo vadovo malonės ir nuo kitų procesų, kurie nesukuria geros atmosferos darbe ir atitinkamai nuo to nukenčia ir sveikatos priežiūros paslaugos.

PIRMININKAS. Ir M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pranešėja, ar galėtumėte patikslinti, kokia gali būti universitetinių ligoninių vadovų motyvacija išlaikyti tokią tvarką? Ar tai yra susiję su bandymais taupyti gydytojų sąskaita finansus, tai yra neišmokėti jiems išeitinių, nes terminuotoji sutartis baigiasi ir baigiasi. Arba galbūt kažkaip kitaip laikyti juos priklausomus nuo vadovo sprendimo, nes terminuotoji sutartis baigiasi ir tada jis turi maksimaliai paklusti vadovui, nepaisant to, kokios yra sąlygos, norėdamas gauti naują terminuotąją sutartį. Galbūt analizavote, kokios priežastys?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Sutaupymas čia yra toks su dvigubu dugnu, nes už terminuotąsias darbo sutartis reikia mokėti didesnę nedarbo draudimą ir, vadinasi, įstaiga turi daugiau lėšų skirti nedarbo įmokoms drausti, negu jei sutartys būtų neterminuotos. Finansinė nauda, sakyčiau, yra ne tokia akivaizdi. Turbūt žmonės, kurių sutartys terminuotos, tiesiog yra lengviau valdomi. Čia dar prisiminkime, ką ponas A. Veryga minėjo apie tai, kad politikus išrinkime visam laikui, tai čia turbūt yra politikų, kurie norėtų būti išrinkti visam laikui. Vis dėlto prielaida, kad eiliniai medikai nusipelno kadencijų, bet, pavyzdžiui, valstybės tarnautojai jokių kadencijų nenusipelno, jeigu jie nėra vadovai, mano nuomone, yra labai smarkus pertempimas ir tikrai visiškai nepagrįstas šios žmonių grupės išskyrimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą ir atsakytus klausimus.

Gerbiami kolegos, motyvai. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš manau, visi šiandien gavote gydytojų laišką, kuriame aiškiai išdėstyti argumentai, kad dabar galiojanti terminuotų darbo sutarčių tvarka stipriai mažina jų socialines garantijas ir sukelia kitus neigiamus dalykus. Jiems yra sunkiau gauti kreditus, jie negauna išeitinių išmokų, kai baigiasi kadencija, paprasčiausiai nesaugumo jausmas, kita vertus, ir nereikalingas administracinis krūvis pačiai įstaigai nuolat organizuoti tuos konkursus, jų susidaro nemažai tokiose didelėse įstaigose kaip Santaros klinikos, tai neatitinka pagaliau Europos Sąjungos šalių praktikos. Ištaisysime tą klaidą ir suteikime daugiau garantijų tiems gydytojams, į kuriuos gal su viltimi teks kai kam ir iš mūsų žiūrėti, kai bus sudėtingos situacijos.

PIRMININKAS. Gerbiamas A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiami Seimo nariai, žinoma, kiekvienas konkursas, konkurso organizavimas yra sunkus darbas. Tai viena medalio pusė.

Kita medalio pusė – pačių darbuotojų iš tiesų psichologinė našta, emocinė įtampa. Tačiau tie, kuriems teko dirbti, ir ne vienerius metus, universiteto ligoninėse, žinome, kad tretinio lygio universitetinė ligoninė yra tokia įstaiga, į kurią su paskutine viltimi kartais atvyksta ligoniniai ir tikisi labai daug. Todėl universitetinėse ligoninėse neatsitiktinai gydomi sunkiausiomis, rečiausiomis ligomis sergantys pacientai, atliekamos itin sudėtingos operacijos, praktikoje pritaikomi naujausi medicinos mokslo pasiekimai. Nuostatomis, ribojančiomis tam tikrų pareigų kadencijos trukmę, siekiama užtikrinti, kad sudėtingiausias aukščiausio lygio sveikatos apsaugos paslaugas teiktų tik tie gydytojai, kurie taiko naujausius metodus, nuolat kelia kvalifikaciją. Tai yra aukščiausios kva-

lifikacijos specialistai. Tik tokiu būdu sudaromos prielaidos periodiškai garantuoti, kad į šias pareigas būtų atrenkami tinkamiausi, profesionaliausi darbuotojai. Be to, tokios nuostatos papildomai motyvuoja ir universitetinių ligoninių sveikatos priežiūros specialistus. Jie siekia būti geriausiai savo srities darbuotojais.

Mano nuomone, priėmimas į darbą (dirbau ir Kauno akademinėse klinikose, ir Santaros universitetinėje ligoninėje, Klaipėdos universitetinėje ligoninėje) viešojo konkurso būdu penkeriems metams, esu įsitikinęs, yra proporcinga, efektyvi priemonė, siekiant užtikrinti tinkamiausią rūpinimąsi žmonių sveikata ir aukščiausios kokybės paslaugų suteikimą pacientams. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsuojujame.

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 42, prieš – 9, susilaikė 36. Nepritarta.

Gerbiami kolegos, alternatyvus balsavimas. Kas už tobulinimą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 85, balsavo 84: už – 41, prieš – 43. Projektas yra atmestas.

16.51 val.

Civilinio kodekso 6.353 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4459 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Civilinio kodekso 6.353 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4459. Pranešėja – R. Budbergytė. Prašom. Rasa Budbergyte, prašom į tribūną.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, siūlau pakeisti Civilinio kodekso 6.353 straipsnį dėl tos priežasties, kad Lietuvoje, kaip ir kitose Europos Sąjungos šalyse, vartotojų teisių apsaugos lygis kartais yra nepakankamas, pardavėjai neretai piktnaudžiauja mūsų pirkėjų patiklumu ir nerūpestingumu.

2019 metų pabaigoje Europos Sąjungoje buvo priimta direktyva, kurią mes turėsime perkelti į mūsų nacionalinę teisę 2021 metų lapkričio mėnesį. Ji aiškiai pasako, kad stiprinant vartotojų teisių apsaugą būtina didinti vartotojų informatyvumą. Todėl ir siūlau pakeisti mūsų Civilinį kodeksą ir pasakyti, kad tokiu atveju, kai pardavėjai nori pasinaudoti mūsų pirkėjų patiklumu ir skelbia tam tikras nuolaidų akcijas, jie negalėtų to padaryti neinformavę mūsų pirkėjų labai išsamiu apie tą kainą, kuri buvo mažiausia per 30 dienų laikotarpį. Tuomet viskas aišku. Būna situacijų, kai pardavėjas pakelia, sumažina kainą, o po to atrodo, kad 40 % akcija ar 50 % akcija, ta kaina tiesiog apakina mažiau išsilavinusį ar mažesnes pajamas turintį žmogų, nes jis galvoja, kad gali įsigyti labai patogią formą ir labai gera kaina prekių ar paslaugų.

Šis pakeitimas yra ankstesnis tam tikros nuostatos perkėlimas. Aš manau, kad esant tokiai situacijai, kokia yra dabar, kai dėl pandemijos mažėja žmonių pajamos, šis mano projektas ta prasme iš tiesų įgyja dar didesnę aktualumą. Aš labai prašyčiau jūsų pritarti šiam projektui, nes laukti dar kokius gerus metus, kol vartotojai bus labiau apsaugoti nuo prekybininkų piktnaudžiavimo, mums būtų tiesiog neatsargu.

PIRMININKAS. Jūsų nori klausti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, sakykite, ar tokiu būdu nebus diskriminuojamos parduotuvės, veikiančios Lietuvoje, nes jūs nepritaikysite šio apribojimo „Amazon“ ar „Aliexpress“, ar „Alibaba“, ar kitoms internetinėms parduotuvėms, kurios neturi savo tiesioginių operacijų čia, bet sudaro galimybę Lietuvos vartotojams nusipirkti iš jų? Taigi jie galės taikyti kokią nori kainodarą ir nuolaidas rodyti, kaip jiems patinka, o Lietuvos prekeiviai bus suvaržyti. Ar nemanote, kad tai iškreips konkurenciją Lietuvos verslo subjektų nenaudai?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū, kolega, už klausimą. Jis tikrai yra pakankamai aktualus. Aš, nebūdama labai rimta konkurencijos teisės specialistė, iš pirmo žvilgsnio galėčiau sutikti, kad gal ir būtų galima tai įžvelgti, bet aš matau, kad ir Teisingumo ministerija, ir Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, teikdamas pastabas dėl šito projekto, kaip ir neperspėja mūsų apie tokią riziką. Aš galvoju, kad vis dėlto pirmiausia pasirūpinkime mūsų vartotojų teisių apsauga, jos sustiprinimu toje vietoje, kur iš tiesų žmonės labiausiai ir nukenčia dėl piktnaudžiavimo rinkodaros akcijų nuolaidomis. Galvokime apie žmogų, o ne apie mūsų įmones, lygindami jas su tarptautinėmis kompanijomis.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, iš tiesų gal reikėtų eiti kitu keliu? Gal žmonės reikia daugiau šviesti, kad vis dėlto reklama yra *marketingo* elementas, o kaina yra mokama už prekę, ypač jeigu ji reikalinga, tada iš tikrųjų ją pirkti, o ne dėl to, kad yra nuolaida.

Antras dalykas, kad domėtusi kokybe, nes čia jūsų išdėstyta, kad reikės sekti, kaip svyravo 30 dienų. Turbūt ir administravimas tų prekių pabrangs. Taip pat ar bus įmanoma susekti, jeigu informacija neteisinga? Galbūt tada reikia skelbti kainą, kokia įsigijo pardavėjas? Tada būtų aišku. Tarkim, nueini pažiūrėti pieno, matai, kad tenai 40 % kaina didesnė, negu kaina, kuria prekė pakliuvo į parduotuvę. Iš tikrųjų gal čia būtų tikresnis variantas, nes sekti 30 dienų... Kas tai skaičiuos ir kas tai patikrins? Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Gerbiamas kolega, aš į tokį klausimą būčiau linkusi atsakyti, kad iš tiesų nuogastavimai dėl kokių nors sunkumų yra iš piršto laužti. Kaip sakoma: bijai vilko, neik į mišką. Aš manau, kad Europos Komisija šiuos direktyvinius reikalavimus, kurie bus privalomai perkelti į mūsų nacionalinę teisę, iš tiesų padarė atlikusi visus tyrimus, ar tai sudėtinga, kai brangsta kaštai. Norite ar nenorite, bet mes kitų metų pabaigoje vis tiek turėsime tai padaryti.

Mano siūlymas yra tiesiog ankstėliau tai padaryti apsaugant vartotoją, nes mūsų vartotojų pajamos tikrai yra labai nedidelės, o tie piktnaudžiavimai yra labai dažnai pasitaikantys. Šiuo atveju aš labai norėčiau pasakyti vieną dalyką, kad iš tiesų labai svarbu nustatyti sankciją už pažeidimus, jeigu pardavėjas neteiktų tokios informacijos, vėl piktnaudžiautų, kad, sakykime, galima ir toliau numoti ranka. O juk tiesa, tikriausiai sutinkame, kad vartotojų teisių apsaugos sistema Lietuvoje yra ir administracinių kaštų prasme gana neefektyvi, ir iš tiesų mažai ginanti vartotoją, nes yra užversta nepagrįstais ir vartotojų, ir prekybininkų skundais.

PIRMININKAS. Dėkojame. J. Sabatausko nematau. Klausia R. Šarnickas. Palaukite, dar turite vieną klausimą. Prašau, Robertai.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Dėkoju jums už socialinį teisingumą. Iš tikrųjų pagaliau iš jūsų pusės galime išgirsti kai kuriuos nepopulistinius dalykus. Aš tikrai pritarsiu jūsų šitam pasiūlytam variantui, nes jis yra arti ir mūsų siekio, kai mes norėjome įvesti kainų reguliavimą, kad nenukentėtų mūsų vartotojai ir panašiai.

Aš norėjau jūsų paklausti. Vienas Seimo narys iš jūsų pusės klausė, ar nepabrangs prekės. Norėčiau šituo klausimu išgirsti. Abejoju, ar pabrangs dėl to, ką jūs siūlote, bet pasakykite jūs. Ačiū.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš tikrai negalvoju, kad dėl to turėtų pabrangti prekės, nes nematau, kad susidarys kokie nors labai dideli kaštai. Iš tiesų galvoju, kad tiek, kiek gali būti apgautas pirkėjas, iš tiesų ta kaina, kurią sumoka pirkėjas už tą apgaulę, tikrai daug didesnė, negu kokia nors mažytė dalelytė gali būti kur nors įkalkuliuota tų kaštų, nes verslininkai viską suskaičiuoja. Manau, kad čia net nereikia lyginti, gerbiamas kolega. Tikrai nematau rizikos.

PIRMININKAS. Dėkojame už pateiktą projektą, už atsakytus klausimus.

Motyvai. A. Jankuvienė. Prašom.

A. JANKUVIENĖ (LVŽSF). Aš noriu pasakyti tai, kad reikėtų palaikyti šį įstatymo projektą. Iš tikrųjų manipuliavimo kainomis Lietuvoje yra labai daug. Pirkėjų apgaulių vadinamosiomis nuolaidomis yra daug ir tikrai siūlyčiau kolegoms balsuoti, palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Dėkojame, pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Ir siūloma svarstyti birželio 30 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

17.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-2848 „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudėnaitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas Nr. XIIIIP-4787 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-2848 „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjos Sigitos Rudė-

naitės atleidimo iš šio teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko pareigų“ pripažinimo netekusių galios“ projektas Nr. XIII P-4787. Pranešėjas jau tribūnoje. J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, neseniai mes gana vieningai priėmėme vieną sprendimą šiuo dabar teikiamu klausimu, sutarėme, kad reikia kreiptis į Konstitucinį Teismą, kad būtų išaiškintos tos aplinkybės, kaip čia vyko mūsų balsavimai, sprendžiant kandidatės į Aukščiausiojo Teismo pirmininkus skyrimo momentus. Man atrodo, visi sutarėme, kad įvykęs nesusipratimas atleidžiant S. Rudėnaitę iš Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininkės pareigų yra prieštaraujantis Konstitucijai. Tas atleidimas neatitinka nė vieno pagrindo, kuris nurodytas Konstitucijoje, ir aš manau, kad tokiu atveju mums patiems reikia savo virtuvėje susitvarkyti iki galo, tai yra patiems pripažinti tą nutarimą negaliojančiu nuo jo priėmimo ir tai kartu padėtų išspręsti ir S. Rudėnaitės teisišką sugrįžimą į pareigas, nes aš matau, kad dabar yra tam tikras blaškymasis, kai ji buvo grąžinta į pareigas po to, kai Konstitucinio Teismo pirmininkas padarė pareiškimą, kad gautas mūsų kreipimasis. Aš abejoju, ar galėjo tuo pagrindu ji būti sugrąžinta į buvusias pareigas, nes Konstituciniame Teisme mūsų nutarimas stabdomas nuo to momento, kai kreipėmės, bet nuo buvusio priėmimo iki sustabdymo jis galiojo ir tuo momentu ji buvo atleista iš skyriaus pirmininko pareigų. Aš manau, tik mūsų pačių priimtas sprendimas pripažinti nutarimą negaliojančiu gali teisiškai tvarkingai jį sugrąžinti į pareigas. Dabar, kaip žinote, ji pati yra paskelbusi, kad kreipsis, o gal ir kreipėsi į Konstitucinį Teismą išaiškinimo, ir mes vėl liekame toje teisinėje konstitucinėje painiavoje.

Žodžiu, aš linkiu mums patiems padaryti ryžtingą sprendimą – susitvarkyti tuo klausimu iki galo, nelaukti, kol Konstitucinis Teismas kaip mažiems vaikams pasakys, kad jūs priėmėte nutarimą, prieštaraujantį Konstitucijai, ir tada tikrai turėsime padaryti tai, ką aš siūlau padaryti to nelaukiant.

PIRMININKAS. Dėkojame, bet, gerbiamas Jurgi, jūsų nori klausti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Jurgi, labai simboliška, lygiai mėnuo nuo balandžio 21 dienos praėjo, ir mes vis diskutuojame, atrodo, apie akivaizdžius dalykus. Pavyzdžiui, vyriausioji Lietuvos Seimo teisininkė A. Širinskienė irgi abejoja tokiais paradoksaliais dalykais, komentuodama žiniasklaidai.

Aš priminsiu atvejį, kai Prezidentas kreipėsi į Konstitucinį Teismą dėl Vijūnėlės dvaro statybos legalizavimo, ir tuomet Vyriausybė, susipratusi, kokią niekšybę padarė, pati atšaukė savo nutarimą, kuris buvo kvestionuojamas Prezidento tiesiogiai Konstituciniam Teismui. Tada Konstitucinis Teismas nenuginčijo Vijūnėlės dvaro nutarimo atšaukimo, kurį priėmė Vyriausybė, ir ta pati po to panaikino. Man atrodo, be galo sąmoninga jūsų, konservatorių, iniciatyva šiandien kreiptis ir panaikinti šį nutarimą. Ar negalvojate, kad jūsų teisę kvestionuos valdančioji dauguma, kuri vengia užsirašyti ir kalbėti šiandien?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš nemanau, kad čia yra tas klausimas, kuris politiškai mus turi padalinti į valdančiuosius ir opoziciją. Aš manau, kad tiek mes, tiek valdantieji, jeigu matome, kad padaryta klaida, turime turėti drąsos ir noro susitvarkyti, nelaukdami, kol Konstitucinis Teismas, kaip sakiau, kaip mažus vaikus mus paauklės ir pamokys, ką turime daryti. Aš labai tikiuosi, kad čia nebus žiūrima į mano asmenį, stovintį tribūnoje, politišku žvilgsniu. Tiesiog mes ramiai, kai kreipėmės į Konstitucinį Teismą, kur galbūt mums pačiame kreipimosi tekste ne viskas patiko, kaip buvo motyvuojama, balsavome. Reikia pasiaiškinti – gerai, tai buvo tam tikras žingsnis ta kryptimi, kaip yra šis nutarimas.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Be abejo, mes visi čia įžiūrime, kad padaryta klaida. Bet neieškokime, kas ją padarė, tiesiog bandykime ištaisyti. Bet norėčiau, gerbiamas Jurgi, kreiptis, kol Seimo Pirmininkas yra salėje, ar po balsavimo prašysime ypatingos skubos, nes čia klausimas yra trijų pirštų kombinacija: taip arba ne, ir staigiai ištaisome mūsų suprantamą klaidą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu būtų labai vieningas balsavimas, galbūt Seimo Pirmininkas ir galėtų tai pasiūlyti. Kuri nors frakcija gali paprašyti paprastos skubos, mes negalime prašyti ypatingos

gos skubos, tai žinome. Matysime, aš laikiu to balsavimo, ir bus aiškiau, kaip mes galime sparčiai judėti į priekį.

PIRMININKAS. Gerbiamas Jurgi, dar viena klausimas. E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, ar, užsitęsęs procesui, nepridirbtume problemų, jeigu, tarkime, negrąžintume į darbą, ir po kiek laiko Konstitucinis Teismas ir kiti teismai pasakytų, kad atleidimas buvo neteisėtas. Mes, kaip suprantu, turėtume išmokėti dideles kompensacijas, ir netgi už praleistą laiką, kad žmogus buvo neteisėtai nušalintas nuo darbo. Ar taip suprantu, ar ne? Dėl to ir galvoju, kad vis dėlto geriau būtų dabar pritarti, kad būtų mažesni nuostoliai, kad žmogus galėtų ramiai sau darbuotis, ir po to ateityje neturėtume turėti reikalų dėl didelių išmokų ir kompensacijų. Ačiū.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Žinoma, yra tie momentai, kuriuos jūs minite, dėl konkretaus žmogaus situacijos. Bet, aš manau, mums tikriausiai dar svarbiau turėtų būti sprendimų priėmimas, nepažeidžiant Konstitucijos. Jeigu matome, kad štai yra priimtas sprendimas, aš nežinau, ar salėje bus bent vienas Seimo narys, abejojantis, kad jis neprieštarauja Konstitucijai, manau, kad nebus, mūsų pareiga, kurie prisiekė padėję ranką ant Konstitucijos, tokį nutarimą kuo greičiau panaikinti, kad mes nebūtume įstrigę dėl to pažeidimo.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui už pateiktą projektą ir atsakytus klausimus. Dabar dėl motyvų – S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kaip ir nuogąstavau, kas, atrodo, akivaizdu, bet nėra akivaizdu A. Širinskienei, kuri, matau, užsirašė kalbėti prieš.

Gerbiamą Agnė, dėstydamą motyvus, gal galėtumėte pakomentuoti mano precedentą, kurį aš įvardinsiu, tai yra Vyriausybės nutarimas dėl Vijūnėlės dvaro, kurį ji priėmė, o po to pati atšaukė jau po to, kai Prezidentas buvo kreipęsis į Konstitucinį Teismą dėl šio nutarimo panaikinimo ir jo teisėtumo. Tada pati Vyriausybė, to paties A. Butkevičiaus, atšaukė šį nutarimą, ir Konstitucinis Teismas, pasisakydamas dėl atšaukimo, nepasakė, kad tai negali būti nelegalu. Tai lygiai toks pats precedentas yra ir čia, kai Seimas, priėmęs akivaizdžiai nonsensą, atšaukia šitą. Ir, man atrodo, tai yra atsakinga ir konstituciškai teisinga, ir galų gale garbinga prieš visą Lietuvos teisėjų bendruomenę. Kalbėdamas už akivaizdžiai nonsenso ištaisymą, labai norėčiau išgirsti kitos pusės argumentus, jeigu jie argumentuos priešingai. Ačiū už nuomonę.

PIRMININKAS. A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Jeigu manęs atmintis neapgauna, dalis Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių yra gavę, bent jau aš tikrai esu gavusi, profesorius V. Sinkevičiaus laišką su labai didelėmis abejonėmis, ar Seimui būtų teisėta slapto balsavimo metu priimtą nutarimą atšaukti tokiu būdu, kaip yra bandoma daryti.

Kiek atsimenu, tame laiške profesorius davė pavyzdį, kad tokiu atveju, kai šitaip atšaukiamas nutarimas, kaip kad darote jūs dabar, atrodytų lygiai taip pat panašiai, jeigu Seimo Pirmininko skyrimo į pareigas procedūrą mes bandytume atšaukti ir sakytume, kad ji negalioja nuo paskyrimo pradžios, užuot vykdę tam tikras procedūras, kurios yra numatytos Seimo statute.

Aš, matydama konstitucinės teisės specialistų nuogąstavimus, tikrai nesu tikra, ar, vieną kartą prisibalsavę, kolegos, o tikrai prisibalsavome, mes antrą kartą, paremdami tokį nutarimą, vėl neprisibalsuosime. Šiuo atveju, mano galva, pats geriausias kelias yra sulaukti Konstitucinio Teismo nutarimo ir turėsime aiškumo, kaip tokiu atveju ir šiam Seimui, ir visiems kitiems seimams reikėtų elgtis. Tai tikrai kviečiu nepritarti tokiam nutarimui, kuris daliai teisininkų tikrai žinomas, o Lietuvos visuomenėje kelia tam tikrą abejonį.

PIRMININKAS. Nuomonės išsiskyrė, balsuojame.

Užsiregistravo 86, balsavo 86: už – 39, prieš – 13, susilaikė 34. Projektui nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Gerbiame kolegos, kas siūlote tobulinti, balsuojate... (*Balsai salėje*) Jūs pasakykite per mikrofoną, mes blogai girdime. Prašom.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Pirmininke, čia nėra ką tobulinti, nes arba naikiname nutarimą, arba ne-naikiname. Čia kokio nors vidutinio patobulinto varianto negali būti.

PIRMININKAS. Dėkojame, aš naudojuosi, nes jūs turite teisę irgi. Gerbiame kolegos, mes galime bendru sutarimu atmesti projektą? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Galime. Taip, projektas yra atmestas.

17.12 val.

Seimo savaitės (2020-05-25–2020-05-29) – 2020 m. gegužės 26 d. (antradienio) ir 28 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – kitos savaitės darbotvarkė. Į tribūną kviečiamas gerbiamas Seimo Pirmininkas V. Prancietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, kita savaitė prasidės gegužės 26 dieną, vyks Seniūnų sueigos, kaip ir priklausio. Darbotvarkės buvo ryte pateiktos, pristatytos Seniūnų sueigoje, svarbiausi akcentai būtų, kad antradienį vyks diskusija dėl Vyriausybės 2019 metų veiklos ataskaitos. Po pietų Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkė atsakinės į klausimus. Ir šią dieną tokių išskirtinių pokyčių darbotvarkėje nėra. Gal tik reikėtų pasakyti, kad yra papildyta rezerviniu trečiuoju klausimu, tai Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

Gegužės 28 diena yra papildyta Seimo nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano, valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų patvirtinimo“. Toliau yra Seimo nutarimas „Dėl Gražinos Ramanauskaitės atleidimo iš Žurnalistų etikos inspektoriaus pareigų“ ir Seimo nutarimas „Dėl Gražinos Ramanauskaitės skyrimo Žurnalistų etikos inspektore“. Ir dar papildomai yra įtraukti projektai dėl Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo. Tai tokie būtų skirtumai nuo to, kas buvo ryte.

PIRMININKAS. Pirmininke, jūsų nori klausti M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis Seimo Pirmininke, aš skaitau ir bandau suprasti, ar jūs sąmoningai praleidote, ar galbūt domėjotės ir atsakysite, bet matau, kad yra atgaivinama Biudžeto ir finansų komiteto komisija dėl parlamentinio tyrimo dėl 2009 metų krizės, kuri, atrodo, labai parankiai buvo prisiminta prieš Prezidento ir Europos Parlamento rinkimus, po to buvo metus pamiršta ir dabar vėl grįžta į areną. Sakykite, ar čia sutapimas, ar galbūt vėl ši komisija ir tas tyrimas bus sąmoningai naudojamas rinkimų tikslais.

V. PRANCKIETIS. Sąmoningai pasakysiu, kad aš pasakiau darbotvarkės pasikeitimus, kurie įvyko nuo ryto. Ryte Seniūnų sueigoje jau buvo pristatyta ši darbotvarkė su šios komisijos pristatymu. Jokio pokyčio nėra, jis buvo.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamam Pirmininkui. Galime pritarti, kolegos, bendru sutarimu darbotvarkės klausimus spręsti kitą savaitę? Dėkojame. Pritarta.

Kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIII-4865 – nėra aktualus, kadangi projektas Nr. XIII-4861 galimai prieštarauja Konstitucijai. Pranešėja – R. Budbergytė. Manau, kad mes negalime jo svarstyti. Todėl prašom Teisės ir teisėtvarkos komiteto išnagrinėti projektą Nr. XIII-4861. Galime pritarti bendru sutarimu kreiptis į Teisės ir teisėtvarkos komitetą? Gavę atsakymą, žinosime, ką daryti. Dėkojame.

17.16 val.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo Nr. XIII-2166 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4481 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4481. Pranešėjas – J. Razma. Prašau į tribūną, Jurgi.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš manau, mes beveik visi pasisakome už atsinaujinančios energetikos plėtrą, džiaugiamės, kad vėjų jėgainių parkai pas mus gana sėkmingai plėtojami. Visiškai neseniai mes priėmėme Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą, naują redakciją, kur labai daug svarbių klausimų yra sprendžiama, daug įvairių dydžių, sanitarinės apsaugos zonos, taip pat ir sanitarinės apsaugos zonos vėjų jėgainėms.

Aš manau, kad tuo metu gal dar ir nebuvo gerai žinoma, kokio dydžio vėjo jėgainės gali būti pradėtos statyti Lietuvoje, nes iš esmės iki šiol didžiausios turbūt buvo 2 megavatų vėjo jėgainės. Bet pastaruoju metu, aš tikiuosi, ne tik mane, bet ir kai kuriuos iš jūsų pasiekia žmonių nuogastavimai sužinojus, kad rengiamasi statyti 5 megavatų jėgaines.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad stiebo aukštis – apie 150 metrų, mentės viršutinė dalis siekia 250 metrų. Kai pasižiūri, kokia yra apsaugos zona, ji viso labo yra tik 440 metrų tokioms jėgainėms ir nedaug skiriasi ta zona nuo pačių mažiausių jėgainių. Kaip žinome, jėgainėms iki 300 kilovatų ji yra 300 metrų. Nuo 300 kilovatų iki 2 megavatų – 315 metrų. Čia iš viso juokingas dydis, pridėta 15 metrų, kai tas intervalas gana didelis.

Iš tikrųjų tokios minėtos galingos jėgainės pastatymas galbūt yra džiugus to sklypo savininkui, kuris išnuomoja statytojui, gauna gerus pinigus, bet tikrai nėra džiugus dalykas aplinkinių vietovių gyventojams. Krenta jų būsto vertė, jie vis tiek jaučia diskomfortą dėl tų besisukančių menčių, čia galime kalbėti ir apie tam tikrą infragarsą, šešėliavimą ir taip toliau.

Aš manau, kad reikia vis dėlto šiek tiek padidinti tas sanitarines apsaugos zonas. Aš nesiūlau didinti toms mažoms jėgainėms, siūlau palikti tuos pačius 300 metrų, galbūt ūkininkas savo reikmėms nori pasistatyti, koks nors smulkus verslas gali tokią jėgainę statyti, bet šiek tiek padidinti tuos apsaugos zonų dydžius pačioms galingiausiomis jėgainėms. Ir ne taip jau labai stipriai aš siūlau padidinti – nuo 440 metrų iki 1 tūkst. metrų.

Pažymėsiu, kad kai kuriose šalyse yra gerokai didesni dydžiai. Pavyzdžiui, Lenkijoje yra dešimties stiebo aukščių dydis. Jeigu 150 metrų stiebas, dauginkime iš dešimties, bus 1,5 kilometro. Yra šalių, kuriose yra ir 2 kilometrai, ir net dar daugiau. Taigi mano pasiūlyti dydžiai nebūtų patys didžiausi.

Manau, kad taip mes šiek tiek apgintume interesus žmonių, kurie dabar yra susirūpinę dėl tų atsiradusių naujų jėgainių galimos galingos plėtros. O tokių galingų jėgainių statytojams aš vis dėlto siūlyčiau labiau orientuotis į jūrą, kur tikrai tokios jėgainės niekam netrukdytų. Aš manau, kad ne vienas iš jūsų yra matęs, kaip atrodo tokių galingų jėgainių parkai jūroje. Man teko matyti, pavyzdžiui, Didžiosios Britanijos Braitono miestelyje, kur už 10 mylių 120 jėgainių parkas. Niekam jis netrukdo. Gali net nuplaukti pasižiūrėti kaip į įdomų reiškinį. Bet turėtume vengti tokių jėgainių statymo bet kur arti gyvenviečių, taip mažindami ir mūsų turistinį patrauklumą, ir sudarydami daug nepatogumų arti gyvenantiems žmonėms.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Bet jūsų nori klausti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Jurgi, taip, šį įstatymą reikėjo judinti, bet visiškai į kitą pusę, negu jūs judinate.

Pirmasis klausimas jums gal kaip konservatoriui. Ką jūs atsakėte Ž. Pavilioniui, kuris pasiskundė čia aktyviai prieš Astravą, nes jūs, ribodami atsinaujinančių išteklių ir vietos energijos generavimą, iš esmės priverčiate mus pirkti Astravo anksčiau ar vėliau importuojamą elektrą per tarpininkus.

Antrasis dalykas techniškesnis. Kai sausio 1 dieną įsigaliojo Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, jis galiojo ir atgaline tvarka. Kitaip tariant, jau pastatytos jėgainės turi staiga susiderinti savo SAZ'us net ne ten, kur reikia. Technškai žiūrint, kartais jėgainės galingumas visiškai neatspindi jos poveikio aplinkai. Kartais gali kiniška jėgainė, labai garsiai veikianti, su dideliais propeleriais, daryti gerokai didesnę įtaką negu to paties galingumo moderni europietiška. Sanitarinių apsaugos zonų tokio dalyko kaip reglamentavimo Vakarų Europoje...

PIRMININKAS. Laikas!

S. GENTVILAS (LSF). ...yra atsisakyta. Ar galite patikslinti dėl Astravo jėgainės ir dėl vieno do galingumo...

PIRMININKAS. Simonai, laikas!

S. GENTVILAS (LSF). ...skirtingos įtakos? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Na, čia aš jau įžvelgiu šiek tiek demagogijos, kai dabar išmetamas Astravas. Tikrai mūsų santykiai su Astravu niekaip nesikeis dėl to, ar kur nors Žemaitijoje bus ar nebus pastatyta 5 megavatų jėgainė šalia gyvenvietės. Jeigu mes saugomės Astravo, žinoma, nė iš tolo negali lyginti tų vėjo jėgainių nepatogumų, kurie ten atsiranda žmonėms, bet vis dėlto aš laikau tokį sugretinimą čia visiškai nesąžiningą.

Kaip aš minėjau, siūlau galingas jėgaines vis dėlto projektuoti jūroje. Nežinau, kodėl jau kelios vyriausybės daro studijas po studijų, bet procesų niekaip nepaleidžia. Ten joms būtų tinkama vieta.

Dėl jūsų antros pastabos aš sutinku, kad atsiradę nauji reikalavimai neturėtų galioti toms jėgainėms, kurios jau yra pastatytos ar yra baigiami tvarkyti dokumentai. Be abejo, čia yra ir Teisės departamento pastaba. Tai galiotų tik naujoms statymo iniciatyvoms. Bet, mano žiniomis, dar negirdėjau, kad tų 5 megavatų jėgainių kur nors būtų pastatyta. 2 megavatų turbūt šiek tiek yra, o tų nelabai dar yra.

PIRMININKAS. Dėkojame. A. Skardžiaus nematau. V. Ačienė.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, nesakau, kad problema, kurią jūs čia keliate, nėra aktuali, tik jūsų pristatymo metu aš šiek tiek suabejojau, kai jūs sakote: šiek tiek padidinti. Galbūt yra kokie nors ekspertiniai skaičiavimai, koks atstumas vis dėlto turėtų būti nuo tokio dydžio vėjo malūnų?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš bandžiau ir Aplinkos ministerijoje klausti, kaip jie pagrindė 440 metrų, – jie niekaip argumentuotai irgi negalėjo pagrįsti. Aš remiuosi apibendrinimu tam tikrų Europos Sąjungos šalių pavyzdžių ir patirties. Seimo analizės skyrius surinko informaciją, ir jūs ją galite užsisakyti, kurioje yra daugelio šalių atitinkami dydžiai, jie nevadinami sanitarinės apsaugos zonomis, kitaip vadinami. Aš paimu maždaug vidurkį, nes, kaip minėjau, yra 2 kilometrai, yra, kaip pas mus, apie 500 metrų. Tai, ką aš siūlau, yra europinis vidurkis. Aš taip galėčiau pagrįsti savo dydžius.

PIRMININKAS. Klausia R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Labai ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų 5 megavatų vėjo jėgainių dar kaip ir negirdėti, bet mokslas ir technika nestovi vietoje, labai tikėtina, kad 2,5 megavatų jau artėja prie realybės ir, žinoma, virš 2 kilometrų jau kelia tam tikrų problemų. Galima būtų padidinti tas sanitarines zonas arba apsaugos zonas ir jūsų siūlomais dydžiais, bet reikia atsižvelgti į Lietuvos gyventojų išsidėstymą. Labai sunku rasti, sakykim, vėjo jėgainių parkui teritoriją, kurioje būtų galima išlaikyti naujus jūsų siūlomus atstumus. Mes neturime tokių dykvielių, ne Kazachstaną stepės ir čia jau kaip ir atsiranda papildomas rimtas veiksnys dėl verslo plėtros.

Aš galvoju, ar nesutiktumėte, pavyzdžiui, kad tą dalyką, atstumą reikėtų ne taip smarkiai didinti kartotinais dydžiais, o vis dėlto orientuotis į poveikio aplinkai vertinimą, suteikiant savivaldybėms ir bendruomenėms daugiau teisių ir daugiau įgaliojimų potencialiam vystytojui išlaikyti ne mažesnius atstumus negu?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš tikrai sutinku, kad gali būti ir kiti alternatyvūs teisiniai sprendimų paieškos keliai, aš tiesiog sustojau prie šito. Galbūt ir dėl poveikio aplinkai įvertinimo procedūros mes galime kokių nors papildomų išlygų ieškoti, aš to neatmetu, diskutuokime. Aš tikiuosi, kad mano iniciatyva gali tas diskusijas sukelti ir projektą svarstant pagrindiniame komitete gali būti sugalvota ir geresnių alternatyvų, bet kol kas, deja, niekas nieko nesiūlo. Aš manau, kad ne aš vienas gaunu susirūpinusių žmonių laiškus.

Jūs sakėte, kad negirdėti, kad būtų 5 megavatų jėgainės statomos. Tikrai Žemaitijoje, Kelmės rajone, Plungės rajone, jau yra konkrečių tokių statybų iniciatyvų. Vokietijos viena bendrovė, kiek žinau, nuomojasi sklypus ir būtent tokias jėgaines projektuoja.

PIRMININKAS. Klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Jeigu mes einame atsinaujinančios energetikos keliu, iš tikrųjų čia ribojami atstumai ir abstrakčiu būtent sanitarinių zonų klausimu gal nevertėtų apsiriboti. Aš norėčiau prisidėti prie kitų kolegų siūlymų, gal galėtume labiau padiskutuoti ir, tarkime, arba nuo gyvenamosios vietovės, nuo pastatų – galbūt toks kriterijus galėtų būti. Vokietija diskutuoja apie tai, kad atstumas nuo vėjo jėgainių parkų būtų kilometras nuo kaimo, bet dar neaptarę, ką reiškia kaimas, kaip apibrėžti, ką laikyti kaimu. Bet mes gal galėtume, tarkime, kalbėti, kad būtent nuo gyvenamųjų pastatų, nuo gyvenvietės, o ne sanitarinės zonos, nes kas yra ta sanitarinė zona ir kas turėtų įeiti. Tai yra gana abstraktus aspektas ir iš tikrųjų tai ribotų atsinaujinančių energijos išteklių gamybos plėtrą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kaip minėjau, tikriausiai gali būti kitokių sprendimų, bet šiame įstatyme yra taip viskas sprendžiama – sanitarinėmis apsaugos zonomis. Manau, kad tokiai galingai jėgainei reikia vis dėlto didesnės apsaugos zonos. Taigi aš pasižiūrėjau į šį įstatymą, jame būtent šandien yra tos ribos. Jokiam kitame įstatyme nėra konkrečių ribų, kad, pavyzdžiui, iki gyvenvietės,

kaip jūs sakote, ar kažkas tokio... Tai jau būtų tokios naujos normos, jeigu mes dėtume į kitus įstatymus, ar Elektros energetikos įstatymą, ar kur nors kitur. Tikriausiai tai irgi yra įmanoma.

PIRMININKAS. Klausia J. Jarutis. Atsisakote. Dėkojame gerbiamam Jurgiui už pristatymą ir atsakytus klausimus. Dėl motyvų. V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašom.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, aš manau, kad J. Razma iškėlė labai aktualią problemą. Jo siekis yra, kad ir verslas, ir Lietuvos gyventojų interesai kaip galima mažiau kirstųsi. Asmeniškai man labai patinka lenkiškas variantas – dešimt kartų daugiau negu stiebas. Tikriausiai jie irgi turėjo kokius nors kriterijus, dėl to nustatė tokį. Jurgio siūlymas yra kur kas kuklesnis, ir dėl to jo nereikėtų baimintis. Čia tikrai nereikės Kazachstano stepių. Tačiau aš jau dabar iš klausimų matau, kad kolegos mielai jungiasi į šią diskusiją ir turi savo minčių. Manau, pritardami šiam projektui, mes ir atsižvelgsime į žmonių interesus, ir galbūt atrasime kokių nors geresnių būdų visi kartu. Todėl aš siūlau pritarti.

PIRMININKAS. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kadaise dar būdamas studentas Kopenhagos universitete dalyvavau Kopenhagos klimato kaitos susirinkime. Tada keturi ministrai – Prancūzijos ir skandinavų ministrai – kalbėjo apie energetiką. Prancūzai gyrėsi atominė energetika, danai gyrėsi, sakė, kam ta atominė energetika, jeigu mes turime vėjo energetiką.

Gerbiama Vilija, Danijoje nustatyti tik keturi stiebo atstumai, priešingai negu jūsų vardinamas Lenkijos pavyzdys – dešimt. Bet žvelgiant iš esmės, pagal iki šiol galiojusią praktiką sanitariinės apsaugos zonos buvo nustatomos po poveikio aplinkai vertinimo arba poveikio visuomenės sveikatai vertinimo. Tada buvo nustatomos ir iki statybos leidimo statyti jėgainę buvo įregistruojami sklypai.

Nevykusiai buvo priimtas šis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas. Jis atkūrė automatinį SAZ taikymą. Gerbiamas Jurgis siūlo dar jį plėsti. Gerbiamas Jurgi, Lietuvos vėjo energetika jūroje bus pastatyta tik 2028 metais. Praeitą savaitę mes priėmėme naują įstatymą, D. Kreivys gali paliudyti, tikrai tik 2028 metais. Taigi jūsų SAZ praplėtimo iniciatyva pristabdys atsinaujinančią energetiką. S. Skvernelis praeitą savaitę tribūnoje pristatė Vyriausybės ataskaitą. Vietoj 27 %, šiemet planuotų atsinaujinančių išteklių, „Lietuvos energijos“ gamyboje turime 24. Atsiliekame nuo plano, ir šis pasiūlymas pristabdys. O gyventojų konfliktą reikia spręsti bendruomenių kompensavimo mechanizmu.

Praeitą savaitę Vokietijos energetikos ministras pasiūlė kompensuoti, tiesiogiai bendruomenėms prisidedant po 0,2 euro cento už pagamintą kilovatvalandę. Pas mus į savivaldybių biudžetus, tokios kaip Šilutė, subyra pusė milijono, bet vietos bendruomenei tenka trupiniai. Spręskime kitais dalykais...

PIRMININKAS. Dėkojame, laikas.

S. GENTVILAS (*LSF*). ...bet ne stabdymu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nuomonės išsiskyrė, balsuojame.

Užsiregistravo 76 Seimo nariai. Balsavo 75 Seimo nariai: už – 31, prieš – 6, susilaikė 38. Projektui nepritarta. Alternatyvus balsavimas. Kas siūlo tobulinti, prašom balsuoti už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 74, balsavo 74: už – 54, prieš – 20, projektas siūlomas tobulinti.

17.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-2849 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4864 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIII-4864. Prašom R. Budbergytę į tribūną. Rasa, kas čia šiandien darosi?

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Gerbiami kolegos, moterys socialdemokratės parengė PVM lengvatą numatyti kūdikių maisteliui ir sauskelnėms. Kodėl pasiūlėme tokį žingsnį, kuris, sakykime...

PIRMININKAS. Ne apie projektą, dabar dėl to projekto įtraukimo į darbotvarkę. Gerbiami kolegos, pateikimas dėl šio projekto, galime pritarti bendru sutarimu? Simonas. Prašom, Simonai.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Rasa, aš tik dėl iniciatorių. Kodėl socialdemokratai turi tik moteris, kurios rūpinasi kūdikiais? Dėkui.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Mūsų moterys visada, kaip sakoma, pačios geriausios ir pačios rūpestingiausios, o vyrai rūpinasi tokiais daugiau rimtesniais dalykais.

PIRMININKAS. Geras klausimas, puikus atsakymas. Gerbiami kolegos, dėl motyvų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Svarstymas. Nėra užsirašiusių. Galima pritarti bendru sutarimu? Priėmimas. Balsuojame dėl įtraukimo į darbų programą. Rasa, nepabėkite, bus. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 44, prieš – 3, susilaikė 24. Priimtas. (*Gongas*)

17.38 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-4860 (*pateikimas*)

Gerbiama Rasa, prašom pristatyti Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio papildymo įstatymo projektą Nr. XIII-4860. Jūs jau dalį pristatėte.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, labai ačiū, kad leidote pristatyti mums šį projektą. Kodėl mes jį parengėme? Todėl, kad ištisios senos priežastys, naujos priežastys ir mes jas labai gerai žinome. Tai, kad prasta demografinė situacija, kad labai didelė emigracija. Ji tikriausiai ir po šios pandemijos, ir po šio karantino taip pat bus nemaža, kai tik atsidarys sienos, išvažiuos mūsų jauni žmonės, nes jie negali čia gyventi, negali kurti šeimų – pajamos mažos. Tikrai dabar pajamų trūkumo pastiprėjimas, esant karantinui, yra labai ryškus.

Einu čia Vingio parku, ir važiuoja moterys su dviem vežimėliais ir sako, abi šneka, aš girdžiu, ką jos šneka, o jos šneka apie tai, kad jos neturi jokių pajamų. Ir matyti, kad moterys išsilavinusios, tikrai ne tos, kurios tiesiog pasidariusios, kaip sakoma, vyrų išlaikytinėmis, bet iš tiesų matyti, kad dėl karantino jos yra netekusios pajamų. Ir kaip sunku maitinti kūdikius, kurie yra alergiški, ir negali moterys dėl kokių nors sveikatos priežasčių turėti pieno, ar kitos priežastys. Pirkti tą maistėlį yra labai brangu, nes jam yra nustatyti specialūs reikalavimai pagal europines direktyvas, kurių laikantis iš tiesų technologinis procesas yra sudėtingas, o maisto sudėtis turi būti atitinkanti aukštus kokybės standartus, maistas vaikams iki trejų metų tampa tikrai sunkus.

Na, o kodėl sauskelnės? O sauskelnės, žinote, man irgi atrodo, kad daugeliui iš mūsų, kurie turi savo aplinkoje ar anūkų, ar vaikų, ar džiaugiasi tolimesnių giminių vaikais, ne kartą teko važiuoti į svečius lankyti vaikų ir, užuot vežę jiems kokius nors žaislus, kurie lavintų jų mąstymą, jų vaizduotę, jų konstrukcinius gebėjimus, kad mergaitės užaugusios turėtų savo galvoje galimybę nenusileisti vyrams ir turėti tokius įgūdžius, kurių reikia Lietuvai ateityje, mes vežame sauskelnes, nes nupirkti sauskelnes irgi yra labai brangu jaunoms šeimoms, vienišioms tėvams, kurie augina, kiek moterų yra, kurios augina vienos vaikus.

Kolegos, aš labai jūsų prašau pažiūrėti į šitą mūsų siūlymą tikrai su supratimu, kad ne vel tui ir kitos Europos Sąjungos šalys turi nustačiusios tokius PVM lengvatinius tarifus. Ypač tai yra svarbu tame kontekste, kad Lietuva yra viena iš keturių Europos Sąjungos valstybių, kurioje nėra jokių lengvatinių PVM tarifų būtiniausiems maisto produktams. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiama pranešėja, dar sekundėlę luktelėkite. Jūsų klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, aktualus klausimas, bet ar tikrai mes tokia priemonė pasieksime deklaruotą tikslą? Na, mes puikiai žinome, kad PVM lengvata yra skirta verslui. (*Triukšmas salėje*) Gerbiamas profesorius Juozapaitis, galėtumėte? Ačiū. Yra skirta verslui, o ne vartoti. Pavyzdžiui, PVM lengvata spaudai yra ne tam, kad laikraštis ar žurnalas būtų pigesnis, o tam, kad leidėjas turėtų daugiau pinigų mokėti didesnę atlyginimą žurnalistams ir gauti kokybišką turinį. PVM lengvata restoranams yra ne todėl, kad makaronai būtų pigesni kavinėje, o tam,

kad būtų daugiau vietų, kur būtų galima lauke pavalgyti. Šioje situacijoje PVM lengvata, tikėtina, pasitarnaus pardavėjui, galbūt gamintojui, labai maža tikimybė, kad naudos turės pats vartotojas. Ar galite patikslinti, ar jūs įvertinote šį aspektą?

PIRMININKAS. Laikas.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš tikrai negaliu pasakyti, kad ir aš nematau tam tikros rizikos, kad dalis gali pasiekti tikrai ne tų jaunų šeimų kišenes, perkant tą kūdikių maistėlį ar sauskelnes, bet, žinoma, gali nugulti į kišenes tų nesąžiningų ar gamintojų, ar pardavėjų. Bet aš esu įsitikinusi, kad Lietuvoje mes turėtume, nepaisant tos rizikos, turėti daugiau tokių lengvatinių tarifų vien dėl tos priežasties, kad pats bendrasis mūsų PVM tarifas yra labai didelis, o tai yra be galo regresyvus mokestis, kadangi labiausiai jaučia mažas ir labai mažas pajamas gaunantys, uždirbantys žmonės.

Manau, kad tos valstybės, kurios turi lengvatinius tarifus, pavyzdžiui, sauskelnėms, kaip Jungtinė Karalystė, Airija, Portugalija ar Čekija, kuri turi kūdikių maisteliui, tikriausiai irgi pasvėrė. Galų gale Europos Komisija, kuri leidžia tokius lengvatinius tarifus, supranta, kad žinoma... Bet mes turime ne taip blogai galvoti apie mūsų rinką, kaip iš tiesų kartais yra pagalvojama, kad viskas nueina tiems, kurie yra nesąžiningi. Kuo mes daugiau pasitikėsime, tuo daugiau sąžiningų žmonių turės galimybę nusipirkti tai, kas yra brangu jų kišenei.

PIRMININKAS. E. Pupinio nematau. V. Vingrienė. Prašom.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiama pranešėja, čia iš tikrųjų labai rimtą klausimą iškėlėte ir labai svarbus darbas, ką jūs siūlote. Aš palaikyčiau jį, bet nepritariu jūsų tam pasakymui, kad vyrai užsiima tikrai rimtesniais ir svarbesniais darbais negu šitas klausimas. Tai iš tikrųjų nevykęs pasakymas, ir, žinokite, pasakau pastabą.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Ačiū.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Nes jeigu mes laikysimės tokio požiūrio, tai iš tiesų tos moterys, iškritusios iš darbo rinkos, prižiūrinčios dažniausiai vaikus, dažniau išties neturės pajamų ir liks vyrų išlaikytinėmis. Manychiau, kad mes turėtume solidarizuotis ir pasakyti, kad visi turi prisidėti prie šitų rimtų... ir vaikų priežiūros, kad tai yra tikrai labai svarbus klausimas.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū, gerbiama kolege. Tikrai aš su ironija atsakiau. Galbūt iš tiesų reikėtų ironiją padėti į šoną kalbant apie tokias gilumines problemas, kurias mes turime iki šiol mūsų visuomenėje. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū pirmininkui. Gerbiama Rasa, jūs tikriausiai žinote, kad ne vien vaikai naudoja sauskelnes. Yra ir neįgaliųjų, ir suaugusiųjų, kuriems to reikia. Ar jūs čia taikysite šitą variantą visiems sauskelnių dydžiams, ar tikrai mažų dydžių, *išmieryų*?

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Aš galvojau, kad tikrai mažų dydžių. Tikrai pasakysiu kodėl. Yra labai... Kaip sakoma, turi būti sąžiningas siūlydamas projektus ir iš tiesų galvoti, kad PVM bet kokie tarifai, lengvatos yra tam tikras netekimas mūsų biudžete, mūsų biudžeto pajamų. Tikrai negaliu šitoje dabartinėje situacijoje, kai mes tiek daug iš skolintų lėšų dalijame įvairių vienkartinų išmokų, kurios ne visai yra aišku, kaip prisidės prie vidaus vartojimo skatinimo, tikrai man nekilo mintis ir mano kolegėms, mes negalvojome apie tai, kad žmonėms, kurie turi problemų nebūdami kūdikiais, reikia tokio pat dėmesio. Aš manau, jeigu galvojate, kad yra tikslinga, tai jeigu būtų pritarta tam projektui po pateikimo, būtų galima galvoti, komitetuose svarstyti tam tikrą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiausiai pranešėjai už pateiktą projektą ir atsakytus klausimus. Motyvai. R. Popovienė.

R. POPOVIENĖ (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, labai kviesčiau palaikyti šį įstatymo projektą ir pradėti diskusijas dėl reikalingumo to, ką mano kolegė pristatė, nes tikrai ši paskata, man atrodo, parems šeimas, kurios augina mažus vaikus. Tiesiog dar prisidedama prie to, ko kolega Sergejus paklausė dėl kitų sauskelnių kompensavimo. Tarkim, kiek žinau, žmonėms su negalia yra kompensuojamos sauskelnės. Gal tikrai irgi ne visa dalis, bet tam tikra dalis yra kompensuojama. Aš manau, kad būtų labai teisinga, jeigu ir auginant mažus vaikus taip pat būtų būtų PVM sumažinamas ir būtų tam tikra kompensacija.

PIRMININKAS. Ir M. Majauskas – prieš.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Mieli kolegos, jeigu norime paremti šeimas su mažais vaikais, tai pati efektyviausia priemonė yra vaiko pinigai. Duoti, didinti vaiko pinigus ir gaus. Tada galės pasirinkti, ar sauskelnės, ar maisteli, ar vežimėlį, ar rūbelius, ar dar kažką. Mes, nustatydami PVM lengvatą, paremsime gamintoją, paremsime prekeivį, prekybininką, paremsime galbūt prekybos centrą, kuris pardavinėja ir kuris pasiima tam tikrą dalį maržos. Vartotojui iš to nauda gali būti tiesiog minimali. Tikslas tikrai yra labai gražus ir geras, bet pasirinkta priemonė, man atrodo, kad to tikslo tiesiog nepasieks. O šalys, kurios turi tokias lengvatas, tikėtina, kad jos turi ir vietinius gamintojus, dideles kompanijas, didelius prekinis ženklus. Jeigu minite Jungtinę Karalystę, tai ten labai dideles operacijas turi „Procter and Gamble“, didelė amerikietiška kompanija. Neabejoju, jog yra ir Prancūzijoje tos srities didelių kompanijų. Suprantu tą logiką.

Dabar, kaip ir minėjau, jeigu norime remti jaunas šeimas, vaiko pinigai yra tikslinga priemonė. Galbūt vertinti pagal pajamas ir tokiu būdu paremti, tačiau PVM lengvata turėtų būti skirta tada, kada norime paremti verslą. Maitinimo įstaigas – puiku, leidžiams mažinti PVM lengvatą, spaudai – irgi suprantama. Šiuo atveju aš susilaikysiu.

PIRMININKAS. Nuomonės išsiskyrė. Balsuojame.

Užsiregistravo 71, balsavo 67: už – 28, prieš – 4, susilaikė 35. Projektui nepritarė. Alternatyva – tobuliname arba atmetame. Kas už tobulinimą, balsuojame už.

Užsiregistravo 69, balsavo 68: už – 39, prieš – 29. Įstatymo projektą siūloma tobulinti.

17.51 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4534 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-4534. Kviečiamas į tribūną gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, visiems puikiai yra žinoma tokia Kelių priežiūros ir plėtros programa. Jos ypatybė, manau, yra ta, kad nors čia yra skiriamos didžiulės, kelių šimtų milijonų eurų sumos, įstatymo lygiu yra beveik neregamentuotas tų lėšų paskirstymas. Viskas palikta Vyriausybei arba net ir Vyriausybė kai ko smulkiai neregamentuoja. Tokiais atvejais prasideda įvairių politinių interesų įtakos, visokie neskaidrumai ir neobjektyvumai skirstant tas lėšas atskiroms savivaldybėms. Aš ir siūlau vis dėlto Seimo lygiu bent šiek tiek reglamentuoti tą lėšų paskirstymą. Kad nebūtų čia kokių nors revoliucijų, aš labai daug dalykų perkeliu tiesiog iš Vyriausybės nutarimų, nors gal man pačiam ir neatrodo, kad tai labai teisinga. Pavyzdžiui, perkeliu tą procentą, kuris iš rezervo yra numatomas valstybiniam miškams, privažiavimams prie krašto apsaugos objektų ir taip toliau. Galbūt man atrodytų, kad šituo iš savo biudžeto gali pasirūpinti ir atitinkamos institucijos, kurioms priklauso tie keliai, bet, kaip sakau, kad būtų kuo mažiau čia revoliucijų, tiesiog perrašau tai, kas yra Vyriausybės nutarime.

Dėl specialiosios žvyrkelių asfaltavimo programos, kur yra ne tokie santykinai dideli pinigai, dabar 2 %, po to 4 % akcizų, tai aš siūlau, kad būtų aiškus principas, kad savivaldybėms paskirstomos tos lėšos proporcingai neasfaltuotų kelių atkarpų ilgiams. Rezervo lėšos ir tos pagrindinės lėšos irgi nurodyta, kokiais principais siūlomos paskirstyti. Suprantama, rezervas, kaip jis ir numatytas, pirmiausia visokiems avarijų likvidavimams, toliau, kaip ir dabar Vyriausybė yra numaciusi, sodininkų keliams, keliams, vedantiems į teritorijas, kur kuriamos darbo vietos, ir taip toliau. Palieku tam tikrą privilegiją kurortams, numatoma 2 %, kaip ir Vyriausybės nutarimu, papildomai, nes turbūt visi sutariame, kad kurortų gatvės turi šiek tiek geriau atrodyti, norime, kad kurortai būtų patrauklūs turistams. Tai nėra tokia jau didelė suma, galima ją palikti.

Ir pagrindinis principas – tai skiriant savivaldybėms pagrindines lėšas 50 % pagal kelių ilgį ar atitinkamai gatvių ilgį ir 50 % pagal gyventojų skaičių. Žinoma, aš nerašau tokių principų, kurie yra pastaruoju metu Vyriausybės nutarimuose atsiradę. Tai, sakykime, privilegija gausiai tautinių mažumų gyvenamoms teritorijoms, privilegija žiedinėms savivaldybėms, kur objektyviai niekaip neišeina pagrįsti, kad vietinės reikšmės keliai čia turėtų būti geriau finansuojami, ar privi-

legija Vilniaus apskrities savivaldybėms. Tas buvo įteisinta dabartinio ministro, man atrodo, įžvelgiama politiniais interesais, nes pagal mano paminėtus Vyriausybės įtvirtintus principus išskirtinai papildomai lėšų tenka Vilniaus ir Trakų rajonų savivaldybėms, nes jos kažkaip sugeba pakliūti net į tris tuos minėtus abejotinus Vyriausybės patvirtintus prioritetus. Žodžiu, siūlau išskaidrinti ir objektyvinti lėšų paskirstymą šioje programoje.

PIRMININKAS. Jūsų klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų, kaip minėjote, Vyriausybės nutarime buvo kai kurios proporcijos numatytos. Ko gero, ne visko buvo laikomasi, kaip numatyta nutarime. Kur garantijos, kad iš tikrųjų įstatymo normos, prižiūrimos Susisiekimo ministerijos, bus įgyvendintos? Iš tikrųjų ar neturėtų būti koks nors kitoks priežiūros mechanizmas negu Susisiekimo ministerijos? Galbūt, nežinau, kas nors kiti galėtų prižiūrėti? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl priežiūros. Mes šitą priežiūrą išsprendėme kitu projektu, prieš keletą dienų, jeigu neklystu, antradienį, balsavome dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos įstatymo pataisų, kurios susijusios su dabartinės Kelių direkcijos reorganizavimu. Aš nematau problemos, kad Susisiekimo ministerijai tenka atsakomybė už šitų lėšų naudojimo priežiūrą. Vis dėlto ministras politiškai turi atsakyti už tą sritį. Kaip Biudžeto ir finansų komitetas pasiūlė, net turi atsiskaičiuoti Seimui už tą priežiūrą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų, kaip pats žinote, visada atėjusi Vyriausybė suformuoja Vyriausybės programą ir joje visada būna numatyti tikslai, tarp jų ir dėl kelių. Pavyzdys: dabartinė Vyriausybė buvo nustačiusi Vyriausybės programoje, patvirtinusi, kad per šią kadenciją turi būti išasfaltuota 1 tūkst. 670 kilometrų žvyrkelių. Ji tai ir daro.

Kaip jūs manote, ar reikėtų padaryti taip, kad kitos vyriausybės negalėtų dėl kelių sritys turėti Vyriausybės programos, nes mes labai smulkiai viską surašome, ką ir kaip daryti, ir galimybės ką nors keisti nėra, nes įstatymas yra aukščiau. Klausimas, kodėl jums netinka dabartinė tvarka dėl savivaldybių žvyrkelių programos? Dabar yra skirstoma: 70 % – pagal žvyrkelių ilgį, 30 % – pagal gyventojų skaičių. Kur čia problema?

J. RAZMA (TS-LKDF). Dėl pastarosios jūsų pastabos tikrai galime diskutuoti, galbūt gali būti ir taip, kaip jūs siūlote. Bet aš bet kuriuo atveju manau, kad tai turi būti įtvirtinta įstatymo lygiu.

Dėl to, ką jūs paminėjote, dėl tūkstančio, dėl išipareigojimų, dėl apimčių, šis projektas nieko nesako apie apimtis. Puiku, kai Vyriausybė išipareigoja dėl tokių apimčių. Jeigu Vyriausybė, pradėjusi kadenciją, matys, kad tikslinga keisti ir pačius principus, tą galima padaryti ir keičiant įstatymą Seime. Bet aš manau, kad mes turime laikytis bendro principo, kad esminiai klausimai dėl finansų paskirstymo, dėl paskirstymo principų nustatymo turi būti sprendžiami Seime.

Beje, šitas mano projektas niekaip neliečia to, ką jūs minėjote dėl žvyrkelių asfaltavimo. Tai yra „zebrų“ programa, daugiausia tai yra „zebrų“ programa, paskui yra ir kitos lėšos. Manau, galiu save priskirti prie „zebrų“ programos iniciatorių. Puiku, kad ji vykdoma, kad jos apimtis yra didinama. Tikrai žmonės periferijoje, pajuto, manau, tuo visi galime pasidžiaugti. Bet šis projektas niekaip netrukdo „zebrų“ ar kokią nors panašią programą vykdyti kaip atskirą programą, kuri yra atskira eilute parašyta biudžete, ne prie Kelių priežiūros ir plėtros programos.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamam Jurgiui už projekto pristatymą, atsakytus klausimus. Dėl motyvų – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolegė, tikrai reikėtų palaikyti, nepriklausomai nuo to, kas kada būna valdančioji dauguma. Tikrai dėl kelių tvarkymo būna daug klausimų ir, manyčiau, tikrai gerai būtų nustatyti tam tikras proporcijas, nenuskriaudžiant ypač tų kaimiškų regionų, kad vis dėlto būtų sudėlioti tam tikri rėmai.

Aš nesakau, kad šie rėmai yra nekintantys. Iš tikrųjų komitete galima būtų pasišnekėti, su specialistais pasikalbėti ir nustatyti tam tikras žaidimo taisykles, nes, priklausomai nuo įtakos sferų, dažnai tie keliai nuo kaimiškų kelių nukeliauja būtinai į kurias nors vietas, kur yra didesni pinigai.

Manyčiau, tikrai visų bendras interesas būtų, kad tam tikros proporcijos būtų sudėliotos. Komitete, manau, galima bus dėl to sutarti. Siūlau pritarti tam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime, taip? Balsuojame? Balsuojame.

Užsiregistravo 77, balsavo 76: už – 31, prieš – 2, susilaikė 43. Projektui nepritarta. Alternatyva: kas siūlo tobulinti, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 70, balsavo 68: už – 38, prieš – 30. Projektas siūlomas iniciatoriams tobulinti.

18.03 val.

Advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 8, 9, 17, 23, 35, 36, 39 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4275 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Advokatūros įstatymo 7, 8, 9, 17, 23, 35, 36, 39 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4275. Gerbiamas S. Šedbaras. Prašom į tribūną. Dėkojame.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu Advokatūros įstatymo pataisas. Jų iniciatorė yra ir prašo jas priimti Lietuvos advokatūra. Pataisos yra susijusios su advokatų sveikatos tikrinimu tiek tampant advokatu, tiek su periodiniu sveikatos tikrinimu.

Šiuo metu advokatas pačią pirmą pažymą dėl savo sveikatos turi pateikti, kai yra įrašomas į advokatų sąrašą. Tačiau žmogus, kuris įrašomas į advokatų sąrašą, dar nei konsultuoja klientų, nei teikia paslaugų. Jis gali kurį laiką išvis neišsirašyti į praktikuojančių advokatų sąrašą, gali visai neišsirašyti. O pats svarbiausias momentas, kai jis turėtų įrodyti, kad pagal sveikatos būklę gali dirbti su žmonėmis, yra tada, kai jis įsirašo į praktikuojančių advokatų sąrašą. Tai štai pirmas toks siūlymas, kaip nors atkuriant logiką, kuri ilgą laiką nebuvo koreguojama.

Antras dalykas. Dabar advokatai kas penkeri metai turi teikti pažymą Advokatų tarybai. Tiesiog vyksta formalus tos pažymos atnešimas ir jeigu kartais kyla kokių nors abejonių arba Advokatų taryba gauna kokios nors informacijos, kad iš tiesų yra problemų, o tokių problemų kartais būna, Advokatų taryba nieko negali paveikti, ji negali paprašyti neeilinio sveikatos patikrinimo. Po penkerių metų vėl kažkokia pažyma, kuri atitinka kriterijus, bet tai yra formalus veiksmas.

Taigi šiuo atveju Advokatūra prašo, ir aš tikrai sutinku ir siūlau pritarti, kad būtų atsisakoma tokių periodinių formalių patikrinimų, kurie yra formalūs, o iš tiesų būtų sudaryta galimybė Advokatų tarybai esant reikalui pareikalauti atlikti tyrimą. Štai šioje situacijoje Advokatų taryba, jeigu mes tokiam pasiūlymui pritartume, turėtų galimybę sustabdyti advokato paslaugų teikimą, jeigu jis dėl sveikatos būklės, ar užkrečiamųjų ligų, ar psichinės sveikatos būklės, negali dirbti su žmonėmis.

Dar vienas dalykas, kas turėtų nustatyti reikalavimus. Dabar sveikatai reikalavimus nustato Sveikatos apsaugos ministerija su Teisingumo ministerija. Yra siūloma, kad tą darytų tik Sveikatos apsaugos ministerija, tai yra jos kompetencija, o pačią tikrinimo tvarką tokiu atveju nustatytų pati Advokatų taryba.

Tokie būtų iš esmės trumpai esminiai dalykai, kurie padarytų tą sveikatos tikrinimą logišką, suprantamą ir, sakyčiau, užtikrinantį advokatų klientų saugumą, kad nebus užkrėsti ar koku nors kitu būdu paveikti negalvojančių advokatų.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkojame už pristatymą. Jūsų nori klausti A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis kolega, turbūt ne su COVID-19 susijęs advokatų patikrinimas. Kokią būtent sveikatos sritį, turite omeny, reikia tikrinti ir kokia labiausiai kelia problemų?

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Tikrai ne su COVID-19. Projektą aš įregistravau turbūt dar iki rugsėnio pradžios, bet biudžeto tvirtinimas ir visa kita, klausimas nusikėlė į šią sesiją. Aš dabar tiksliai negaliu pasakyti, nes esu tas pažymas teikęs ir kaip teisėjas, ir kaip advokatas. Apylinkės arba šeimos gydytojas tą pažymą išduoda ir, sakyčiau, netgi manyčiau, kad Sveikatos apsaugos ministerija, kai nustato kriterijus, turbūt ten turėtų būti ir psichikos reikalai, užkrečiamųjų ligų reikalai, kad turėtų būti patikrinama, ar tikrai... Na, vienas dalykas dėl užkrato, o kitas dalykas, yra tokių atvejų, man teko tą darbą dirbti, tikrai matome, kad tas žmogus su kitais žmonėmis dėl savo būdo arba kokių nors psichinių problemų, na, negali dirbti. Bet manau, kad apskritai toks

tikrinimas reikalingas, nors labai daug Europos Sąjungos šalių jo iš viso nėra, aš manau, jis reikalingas. Manychiau, kad toks modelis, koks dabar yra advokatūros siūlomas, yra logiškas.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Gerbiami kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? Dėkojame. Pritarta. (*Balsai salėje*) Siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas... Balsuojame? Atsiprašau, balsuojame.

Užsiregistravo 76, balsavo 76: už – 42, prieš – 2, susilaikė 32. Projektui pritarta.

Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir svarstysime birželio 16 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkojame, pritarta.

18.09 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4440 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 50 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4440. Pranešėja – A. Gedvilienė. Prašom į tribūną.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF.) Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 50 straipsnio pakeitimu siekiama suteikti neetatiniams aplinkosaugininkams daugiau teisių ir priemonių reaguoti į matomus pažeidimus, daromą žalą gamtai. Siūloma neetatiniams aplinkosaugos inspektoriams suteikti iki įstatymo pakeitimo galiojusias teises: naudojant technines priemones fiksuoti asmenis, įtariamus darant ar darančius aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, šių asmenų veiksmus ir jų transporto priemones; tikrinti asmenų ir pareigūnų dokumentus, suteikiančius teisę naudoti gamtos išteklius; aplinkos apsaugos įstatymų pažeidėjų asmens tapatybei nustatyti pristatyti juos į policiją; įstatymų nustatyta tvarka paaimti iš aplinkos apsaugos įstatymų pažeidėjų neteisėtai įgytus gamtos išteklius, produkciją, pažeidimo padarymo įrankius, kitus daiktinius pažeidimo padarymo įrodymus, gauti paaiškinimus, dokumentų nuorašus; dalyvauti nagrinėjant administracines bylas, susijusias su jiems dalyvaujant užfiksuotais pažeidimais.

Aš atkreipčiau dėmesį, kad šį įstatymo projektą registravau tada, kai Lietuva ir Seimas aptarinėjo „Grigeo“ skandalą. Tuo metu išryškėjo ir didžiulės problemos Aplinkos apsaugos departamente, buvo kritikuojami inspektoriai ir, aišku, pati sistema. Pati sistema yra pernelyg silpna, o problemų mes aplinkos apsaugos srityje turime labai daug. Todėl aš kviesčiau atsisukti į nevyriausybininkus, savanorius, kurie prašo kuo greičiau priimti šį įstatymo projektą ir suteikti jiems įgaliojimus, kad jie pradėtų veikti, galėtų veikti.

Mano įstatymo projektas nuo Lino skiriasi tuo, kad jame nenumatyta galimybė surašyti protokolą. Patys nevyriausybininkai sakė, kad dėl to, kad protokolą surašomas dažnai nekvalifikuotai, buvo pralošiamos bylos ir visas darbas nueidavo niekais. Todėl šito dalyko, atsižvelgdama į nevyriausybininkų prašymus, aš neįtraukiau.

Atkreipiu dėmesį, kad, norėdamas tapti neetatinium aplinkosaugininku, kiekvienas privalo išlaikyti didžiulės apimties sudėtingą egzaminą. Žmonės ruošiasi, žmonės dirba tam, kad galėtų padėti valstybei, neatlygintinai dirbti darbą ir apsaugoti gamtą nuo gamtos pažeidėjų. Mums reikia juos įgalinti, kartu padėti Aplinkos apsaugos departamento darbuotojams.

Šiandien aš sakau, kad tai yra mažas, bet labai svarbus žingsnis, kurį mes galime padaryti, žengti į priekį, kad aplinkos apsaugos kontrolė stiprėtų. Siūlau įtraukti nevyriausybininkus, siūlau įtraukti savanorius. Labai prašau palaikyti ir pritarti po pateikimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Nepabėkite. Jūsų nori paklausti S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Aiste, kaip ir kolegos Lino norėčiau paklausti. Kadangi neetatiniai inspektoriams numatoma teisė konfiskuoti įrenginius iš esmės dar neįrodžius galutinės kaltės, nes jie yra civiliai žmonės, ne valstybės tarnautojai, kas bus, jeigu jie suklys? Išivaizduokime, jeigu tas entuziazmas trykšta per kraštus, neįsiskaite, nepasiruošę gali irgi padaryti nusižengimų. Kaip čia rasti tą balansą, kad išlaikę egzaminą neetatiniai inspektoriai nepadarytų klaidų, kurios ribotų ir varžytų kitų civilių gyventojų teises? Ačiū.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Simonai, už klausimą. Aš kviečiu pasitikėti nevyriausybininkais, neetatiniams inspektoriams. Kaip ir minėjau, išlaiko tikrai didelės apimties egzaminą, susipažįsta su visais teisės aktais, reglamentuojančiais gamtos apsaugą. Aš tikrai manau, kad bet kuriam darbe pasitaiko klaidų, bet reikia žiūrėti geranoriškai ir suteikti galimybes. Šitie žmonės 2015 metais savarankiškai užfiksavo 120 nusižengimų, už kuriuos buvo pritaikytos sankcijos. Leiskime jiems dirbti, pasitikėkime jais. Bus klaidų – žiūrėsime, kaip taisyti sistemą. Padėkime jiems. Jie mums padeda, padėkime mes jiems.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar A. Skardžius klaus?

A. SKARDŽIUS (MSNG). Taip, taip. Klausiu.

PIRMININKAS. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Klausiu. Gerbiamoji kolege, išties sveikinu tą iniciatyvą, kad reikia, kad visuomenininkai fiksuotų pažeidėjus, kad niekas nepraslystų pro tas saugios kaimynystės, kuri saugo gamtą, akis, tačiau aš nelabai įsivaizduoju, kaip visuomenininkas galės areštuoti, uždėti antrankius, atvesti tą brakonierių, su kuriuo dažnai nesusitvarko net specialiąsias priemones turintys etatiniai pareigūnai. Kyla įvairiausių konfliktų, nukenčia patys pareigūnai, nes tie brakonieriai priešinasi dėl visokiausių motyvų, o jūs sakote, kad galima tai padaryti. Aš nelabai įsivaizduoju, kaip visuomenininkas galėtų „Grigeo“ vamzdį užkalti koku nors kuolu, kad tarša nebėgtų į Nerį ar į marias. Štai tie aspektai man tikrai kelia nerimą. Pirmai daliai pritariu visa širdimi ir abiem rankom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš pasakyčiau, kad „Grigeo“ vamzdis irgi buvo atrastas ne be nevyriausybinių aktyvaus dėmesio. Kita vertus, tai, kad įstatymas leidžia pristatyti pažeidėją į policiją, nuvežti, nereiškia, kad tai privaloma padaryti. Jeigu žmogus yra nesutvarkomas, jeigu jis yra agresyvus, galbūt reikia policiją kviešti į vietą ir taip spręsti problemą. Tiesiog kviečiu atrišti rankas, kad žmonės, kurie tikrai ruošiasi, kurie tikrai dirba ir ilgai dirba, turėtų galimybes.

PIRMININKAS. Dėkoju už projekto pristatymą ir atsakymus į klausimus.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai. J. Džiugelis – už. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų „Grigeo“, Alytaus atvejis ir kitos vamzdžių istorijos parodė, kad mes aplinkosaugoje turime didelių spragų. Jeigu ne pilietinė visuomenė ir ne žmonės, tai, ko gero, visi ir ateityje kentėsime dėl teršiamos aplinkos.

Aš noriu atkreipti dėmesį, gerbiami kolegos Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos nariai, kad jūsų programoje buvo tokia nuostata – stiprinti nevyriausybinius ir įgalinti pilietinę visuomenę dalyvauti valstybės saugojimo politikoje, gamtos saugojimo politikoje.

Kviesčiau pritarti, nes šios pataisos nėra kažkokios drakoniškos, jos tiesiog įgalintų dalį nevyriausybinių padėti mums visiems apsaugoti nuo piktavalių, kurie teršia mūsų ežerus, upelius – gamtą. Siūlau pritarti po pateikimo, jeigu reikės, galbūt įstatymą bus galima komitetuose patobulinti, bet iš esmės siūlau pritarti diskusijoms, kad sustiprintume gamtos apsaugą. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 72 Seimo nariai, balsavo 72: už – 31, prieš – 6, susilaikė 35. Projektui nepritarė. Alternatyva – arba tobuliname, arba atmetame. Už tobulinimą – mygtukas „plius“.

Užsiregistravo 70 Seimo narių, balsavo 69: už – 39, prieš 30. Projektą siūloma teikėjams tobulinti.

18.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-2849 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4868 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – projektai Nr. XIIIIP-4868, Nr. XIIIIP-4350 ir Nr. XIIIIP-4351 – dėl Civilinio kodekso ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymų projektų įtraukimo į darbotvarkę.

Prašome V. Aleknaite-Abramikienę į tribūną.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, norėčiau, kad jūs leistumėte man pristatyti labai trumpą, bet labai reikalingą Civilinio kodekso pataisą, kuri yra susijusi su vaiko globa.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pateikimas. Nėra norinčių klausti. Ar mes galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta. Svarstymas. Užsirašiusių nematau, nėra. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo?

Priėmimas. Prašom balsuoti dėl programos priėmimo. Reikia dar dėl pavadinimo, dėl Lietuvos Respublikos Seimo rugsėjo nutarimo. Čia reikia parašyti, kad balandžio, pakeisti pavasario sesijos datą. Kolegos, balsuojame. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 68 Seimo nariai, balsavo 68: už – 45, prieš nėra, susilaikė 23. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Labai dėkoju.

18.20 val.

Civilinio kodekso 3.249 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4350, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 4 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4351 (pateikimas)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, sekundėlę. Siūlau dabar pateikti projektus Nr. XIII-P-4350 ir Nr. XIII-P-4351, o tuos, kuriems buvo pritarta, prijungti kartu. Dabar galima pradėti pateikimą. Prašom.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teisėje mes vadovaujamės ne vien materialinėmis normomis, bet kodeksuose yra ir principai, bendrieji principai, kuriais vadovaujantis tos konkrečios normos realizuojamos. Žinoma, kalbant apie vaiką, suprantame, kad pačios geriausios sąlygos jam vystytis, augti, bręsti yra šeimoje, nes šeimos aplinka yra ir nuspėjama, ir suteikia jam prierašumą. Tačiau, deja, gyvenime būna taip, kad netenkama ir tėvų, ir šeimos, ir tada tenka spręsti tokio vaiko likimą. Kiekvienas toks atvejis yra labai svarbus vaiko atečiai ir gana daug atsakomybės reikalauja iš tų institucijų, kurios sprendžia.

Aš noriu įvesti dar vieną papildomą kriterijų iš keturių žodžių: vaiko gyvenamosios aplinkos pastovumas. Ką tai reiškia? Gyvenime būna labai įvairių situacijų (jos atsispindi ir Civiliniame kodekse), įvairių scenarijų, todėl yra ir įvairių globos formų – trumpalaikė, ilgalaikė globa, globa šeimoje, šeimynoje ir galiausiai globa institucijoje, kurios mes ketiname atsisakyti, kadangi ji mažiausiai primena šeimos aplinką.

Neseniai, vykdant reformą, atsirado toks naujas budinčio globėjo institutas, jis yra labai paplitęs Vakaruose ir yra pasiteisinęs. Ten jis angliškai vadinasi *foster care*, arba pakeičiamoji globa. Pagal savo pobūdį šita globos forma yra laikina, nes jos tikslas yra grąžinti vaiką į biologinę šeimą. Ir jūs turbūt visi pastebėsite, kad, deja, ne į kiekvieną šeimą galima grąžinti arba neišsina grąžinti taip ilgai, kad vaikui tenka būti ir metus, ir dvejus, ir ilgiau globojamam ne savo biologinių tėvų.

Jungtinėse Amerikos Valstijose yra atlikti tyrimai, kurie rodo, kad labai didelis tokių vaikų, esančių pakaitinėje globoje, procentas per metus pakeičia net kelis globėjus. Tai sukelia tikrai didelį stresą, nes vaikui labai svarbu pasitikėti tuo suaugusiuoju, kuris jį globoja. O kai nuolat vyksta kaita, atsiranda daug papildomų problemų, ypač kai jam tenka keisti mokyklą dėl gyvenamosios vietos kaitos, keisti įprastą aplinką, prarasti socialinius ryšius ir kartais netgi savo identitetą. Amerikiečiai yra nustatę, kad toks gyvenamosios aplinkos kaitaliojimas turi įtakos netgi vaikų delinkventiniam elgesiui. Jungtinė Karalystė, kaip būdinga kartais britams, į šią situaciją sureagavo labai konkrečiai, jie įvedė griežtą kriterijų – 20 mylių taisyklę. Jeigu tu nori vaiką perkelti iš vieno globėjo kitam, tai negali kelti toliau kaip 20 mylių, kad vaikas neprarastų ryšių su savo socialine aplinka.

Mes turbūt myliomis neišreikšime, ir aš apskritai jokio griežto reikalavimo čia nesiūlau. Siūlau principą, į kurį vaiko teisių tarnyba, kitos institucijos tiesiog atsižvelgs pagal galimybes, jeigu tai neprieštaraus vaiko interesams. Mes visi turėtume suprasti ir vaiko raidos studijos sako, kad vaikams reikalingas pastovumas, prisirišimas, ypač tai svarbu vaikams, kurie savo šeimoje patyrė stresą, traumą, emocinių traumų. Jų yra labai daug.

Lietuvos Respublikos teisėje kol kas tokio gyvenamosios aplinkos pastovumo kriterijaus nėra, bet jis išplaukia iš mūsų tarptautinių įsipareigojimų, visų pirma iš Vaiko teisių konvencijos, iš tų principų, kurie veikia konvencijoje, o būtent vaiko interesų pirmumo principas ir vaiko teisės į tapatybę principas. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja yra pasisakiusi šiuo klausimu gana griežtai. Europos Taryba – taip pat. Jos teigia, kad vaiko gyvenamosios aplinkos pastovumas turi būti prioritetas, nustatant vaiko globą.

Taigi aš teikiu Civilinio kodekso pataisą ir lydimasis įstatymas yra Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas. Drįstu jums prisipažinti, kad nei Lietuvos Respublikos Vyriausybė, nei Teisės departamentas mūsų Seimo neturėjo pastabų dėl šio projekto. Teisės departamentas tik atrado ne vietoje padėtus kabelius ar kažką panašaus, tą mes mielai pataisysime. Aš nematyčiau jokių kliūčių mums po pateikimo pritarti šitam projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų nori klausti J. Džiugelis. Prašom, Justai.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji pranešėja, visai neseniai man teko lankytis viename regione ir vienoje globos įstaigoje. Jie iškėlė tokią mintį, kad pagal dabartinius kriterijus, kurie yra nustatyti, jie norėtų pastatyti papildomas sienas, klozetus ir kitus sanitarinio mazgo taškus. Iš esmės taip būtų apeinamas kriterijus, kad ir toliau galėtų būti pas juos didelė globos įstaiga. Ar jūs negalvojate, kad švelninant ir labiau apribojant vaiko gyvenamosios vietos nuostatą, kurias jūs rašote Vaiko teisių pagrindų įstatyme, tokių piktnaudžiavimų padaugės ir mes ne taip sparčiai integruosime vaikus į šeimynas ir į natūralios šeimos aplinką?

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Pirmiausia noriu pasakyti, kad šiuo projektu nėra teikiamas prioritetas jokiai globos formai, bet reikalavimas, šis kriterijus, būtų taikomas visoms. Aš jau pristatydamą sakiau, kad Lietuvos Respublikos kryptis, reformos kryptis, yra kiek įmanoma labiau atsisakyti institucinės globos, ir tikrai netaikau sienų ar tualetų kriterijaus tam, kad vaikas liktų dideliuose globos namuose. Kaip tik tikslas yra kiek įmanoma labiau sukurti vaikams šeimyninę aplinką.

Tačiau kokia yra bėda? Lietuvoje kol kas labai trūksta globėjų. Būtų labai gerai, kad tie, kurie sutinka dirbti laikiniais globėjais, vis dėlto būtų pasirengę, reikalui esant, tą vaiką palaikyti ilgiau. Labai dažnai atsitinka taip, kad jie tiesiog yra nepasirengę nuolatiniam darbui su tuo vaiku. O parinkdamos globėjus institucijos turėtų tartis, kad, reikalui esant, vaikas toje šeimoje galėtų likti ilgai.

Tikrai neketinu ginti didelių internatų, kurie kaip tik neskatina nei vaiko prierašumo jausmų, nei galų gale nesukuria tikrų socialinių ryšių. Čia daugiau kalbama apie modernaus instituto taikymą, kad pakeičiamoji globa galėtų būti ir nuolatinė, reikalui esant.

Nežinau, ar atsakiau į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Klausia jūsų A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, man pačiam gyvenime tikrai teko susidurti dar einant kitas pareigas, kad globėjai, šeima atsisakė vaiko. Tai buvo didžiulis stresas tam vaikui. Teko dalyvauti tame procese. Prašom pasakyti, kaip tie globėjai nukentės? Na, tarkime, jis paėmė tą vaiką globoti, jam nepatiko, po kurio laiko jis atidavė kitam arba savivaldybei, darykite, ką norite. Kokios bus sankcijos ar kas, kaip jūs įsivaizduojate?

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Čia apie jokiais sankcijas mes negalime kalbėti, mes tik galime kalbėti, kad savivaldybės (beje, dar ne visos turi globėjus Lietuvoje) ugdytų šiuos žmones, mokytų juos.

Kita vertus, gali atsitikti taip, kad reikia pakeisti globėją, na, jis, pavyzdžiui, gali labai rimtai susirgti. Bet jeigu mes pabrėžiame, be kitų kriterijų, ir tą vaiko gyvenamosios vietos (prisiminkime britus ir tą dvidešimt mylių), galbūt bus galima rasti jam tokį globėją, kad nereikėtų keisti mokyklos. Tai jau būtų labai didelis dalykas. Jis bent toje pačioje mokykloje galėtų mokytis ir nereikėtų jam vėl prisitaikyti prie naujos klasės, patirti patyčių ar panašiai.

Tas kriterijus turi būti taikomas lanksčiai, ne formaliai. Todėl čia yra teisės principas, o ne materialinė teisės norma. Tai labai didelis skirtumas. Juk mes turime ir kitus kriterijus – protingumo, proporcingumo ir taip toliau. Čia būtų vienas iš tokių kriterijų.

PIRMININKAS. Jūsų klausia gerbiamas R. Šarknickas.

R. ŠARNICKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Palietėte jautrų klausimą, dėkoju už tai. Bet aš esu labiau už rekomendacinio pobūdžio...

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Taip ir yra.

R. ŠARNICKAS (*LVŽSF*). Taip, teisingai. Jeigu linktumėte į įstatyminę liniją, tai tikrai prieštarausčiau tam. Dabar pasakysiu kodėl ir paklausiu jūsų.

Sakėte, kad laikinas globėjas gali susirgti ar kas nors atsitikti ir panašiai. Aš iš savo gyvenimo praktikos noriu pasakyti vieną svarbią detalę. Vaikui nėra svarbu kita vieta. Jeigu yra mylimi globėjai, jam tai yra svarbiausia, jie atstoja sienas. Ir nukelti ar nenukelti – ne čia yra esmė.

Tokia yra mano pastaba. Ką jūs pasakytumėte vaikui, jeigu jam kita vieta yra negerai, o žmonės – gerai?

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš manau, kad čia Vaiko teisių tarnyba iš karto turėtų atsižvelgti.

Atkreipsiu jūsų dėmesį. Pas mane neparašyta „vieta“, parašyta „aplinka“. Į aplinkos sąvoką įeina daug daugiau dalykų negu vien vieta. Aplinka yra ta aplinka, kuri palanki vaiko vystymuisi, kur jis jaučiasi saugus, mylimas ir prižiūrimas. Tai susiję su daug kuo, taip pat ir su vaiko tapatybe. Juk yra tokių atvejų pasaulyje ir mes žinome, kad galima vaiką įkelti į visiškai kitą ir jam kultūriškai svetimą aplinką, tai jam irgi papildomas stresas. Mes gyvename dabar dideliame pasaulyje, na, kol kas dar ne, bet vis dėlto būsime vėl atviro pasaulio gyventojai. Aš manau, kad gyvenamosios aplinkos pastovumo principas yra tinkamas. Jis nėra koks nors griežtas, jis leidžia lanksčiai, jautriai ir su meile į tą vaiką žiūrėti ir ieškoti geriausio varianto dėl jo interesų.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą ir atsakytus klausimus. Dėl motyvų – I. Haase. Prašau.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Aš siūlau irgi kolegoms pritarti teikiamam įstatymo projektui, kuriuo siūloma pakeisti Civilinio kodekso 3 knygos 249 straipsnio nuostatą įrašant dar vieną principą, tai yra vaiko gyvenamosios vietos pastovumą.

Na, vaiko gyvenamosios aplinkos pastovumas ir stabilumas yra reikšmingas veiksnys, jis turi įtakos vaiko psichologinei būsenai. Todėl vaiko gyvenamosios aplinkos, tai yra būsto, mokyklos, draugų, bendraklasių, tėvų, senelių arba globėjų ir rūpintojų, su kuriais yra susiformavęs socialinis ryšys, emocinis ryšys, pastovumas, – tos aplinkos keitimas turi būti visais atvejais vertinamas labai atidžiai ir atsakingai.

Todėl aš, atsižvelgdama į tai, kad tai yra labai svarbus principas siekiant užtikrinti vaiko gerovę, sudarant vaikui teigiamą emocinę aplinką ir užtikrinant saugią ir jaukią gyvenamąją aplinką, siūlau pritarti ir patvirtinti.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Dėkoju, pritarta. Dabar dėl Civilinio kodekso – pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Žmogaus teisių komitetas. O dėl Vaiko teisių apsaugos siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti... (*Balsai salėje*) Taip, ir Žmogaus teisių komitetas kaip papildomas komitetas. Siūloma svarstyti birželio 30 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

18.36 val.

Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4763, Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4764 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Baudžiamojo kodekso 259 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-4763. Pranešėjas – M. Majauskas. Prašome į tribūną.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, pristatysiu klausimą, kurį teikiu kartu su savo kolega L. Kasčiūnu, ir mielai atsakysiu į jūsų klausimus. Pradėsiu nuo to, sakydamas, kad narkotikai

yra joks gėris, tačiau kiekvienam nusižengimui turi būti numatyta adekvati bausmė. 2017 metais, kuomet buvo sukurtas Administracinių nusižengimų kodeksas, į jį perkėlė nuostatas iš Administracinių teisės pažeidimų kodekso ir buvo perkelta tikrai dalis nuostatų, susijusių su narkotikų vartojimu ir disponavimu. Buvo perkeltas narkotikų vartojimas, o disponavimas dėl niekam gerai nežinomų priežasčių nebuvo perkeltas, todėl disponavimas liko kaip ir iki 2017 metų tikrai Baudžiamajame kodekse. Iki 2017 metų buvo ir Administraciniame, ir Baudžiamajame, po 2017 metų liko tikrai Baudžiamajame. Vadinasi, teismas pagautam žmogui, vartojančiam narkotikus, nebegalėdavo skirti administracinės baudos, visuomet buvo *baudžiakas*. Toks sprendimas, mano supratimu, buvo neteisingas ir neracionalus. Mes neturime jokių duomenų, kad toks sprendimas sumažino narkotikų vartojimą, tačiau turime labai aiškius duomenis, kad Baudžiamojo kodekso bylų skaičius už disponavimą narkotinėmis medžiagomis išaugo 36 %. Todėl yra siūlymas smulkų kiekį narkotikų be tikslo platinti turinčiam, disponuojančiam asmeniui, jeigu jis yra pagautas, iš Baudžiamojo kodekso perkelti į Administracinių nusižengimų kodeksą ir numatyti bausmę nuo 150 eurų ir 500 eurų. Šiuo metu, atkreipsiu dėmesį, kad disponavimu yra baudžiama laisvės apribojimu, bauda, kuri gali siekti iki 25 tūkst. eurų. Priėmus sprendimą draudžiama veika išliktų, tačiau jinais nebebūtų Baudžiamojo kodekso sudėtis. Mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Čia kalbama dar ir apie Administracinių nusižengimų kodekso 71 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4764. Čia papildomas, taip?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip, nes yra išbraukiama nuostata iš vieno ir įrašoma į kitą.

PIRMININKAS. Taip, sujungiamo abu ir dabar klausia J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Mykolai, aš pritarčiau, jeigu jūsų projektas būtų taikomas tik pirmą kartą nusižengusiam asmeniui, nes iš tikrųjų jeigu atsitiktinai įkliūva ir tikrai atsitiktinai pavartojęs, galbūt baudžiamoji atsakomybė yra per griežtas dalykas, bet tikrai nepritarčiau, o pas jus, deja, nėra išskirta, jeigu pakartotinai sulaikomas ir jeigu tai yra asmuo, jau turintis priklausomybę, nes baudžiamoji atsakomybė vis dėlto yra rimtesnė grėsmė, atgrasanti ir sulaikanti galbūt dalį nuo tų priklausomybių atsiradimo. Kita vertus, jeigu Baudžiamasis kodeksas būtų papildytas nuostata, kad nuo baudžiamosios atsakomybės atleidžiami tie, kurie sutinka gydytis pagal Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą programą, tai, manau, būtų tam tikra išeitis – nukreipti į gydymą ir reabilitaciją tuos, kurie, deja, patys jau neturi valios imtis gydymosi. Todėl sudėtinga čia apsispręsti dėl paties projekto.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mielai kolegos, mes turime sau labai atvirai ir paprastai atsakyti. Žmogus, turintis priklausomybę nuo heroino, yra nusikaltėlis ar ligonis? Jį reikia sodinti į kalėjimą ar jam reikia padėti, jį reikia gydyti? Aš manau, tuo labiau tą asmenį, kuris yra kelis kartus pagautas vartojantis narkotikus (matyt, vartoja ne iš smalsumo, o jau turi priklausomybę), pasodinami į kalėjimą mes elementariai jam parašome mirties nuosprendį.

Aš manau, mes turėtume užtikrinti, kad žmonėms, kurie turi priklausomybę, mes suteiktuome visą įmanomą pagalbą išlipti iš to liūno. Tikrai yra ne vienas atvejis, kai asmuo, turintis priklausomybę nuo silpnų narkotikų, iš kalėjimo išeina su priklausomybe nuo labai stiprių narkotikų. Aš manau, kad mes turime kalbėti apie pagalbos suteikimą, o ne žmonių gyvenimų laužymą ir sodinimą į kalėjimą.

PIRMININKAS. Klausia V. Kernagis.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Gerbiamas pranešėjau, norėjau paklausti. Taip, narkotikai yra priklausomybė, tačiau žmonės turi ir kitų priklausomybių, tarkim, nuo nikotino, alkoholio. Ar jūs nemanote, kad galbūt nereikėtų nieko perkėlinėti, o tiesiog papildyti dabar egzistuojantį įstatymą įrašant, kad ir žmonės, turintys priklausomybę, tarkim, nuo nikotino, rūkantys žmonės, irgi būtų sodinami į kalėjimą, turintys priklausomybę nuo alkoholio irgi. Taigi, visus su priklausomybėmis mes sukiškime į kalėjimus. Ar jums neatrodo, kad tai būtų logiškiau?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Iš tiesų aš prieš teikdamas šį projektą su kolega pasidomėjau, kokia visuomenės nuomonė apie žmones, kurie apskritai vartoja narkotikus. Klausimas buvo jiems užduotas labai paprastas, ar jie mano, kad už kanapių vartojimą turi būti taikoma baudžiamoji atsakomybė ar administracinė atsakomybė. Paprasčiau, kad labai aiškiai *išpjauštytu*, kad tie, kurie

balsuotų, pavyzdžiui, už Tėvynės sąjungą, už Valstiečių ir žaliųjų partiją, už Socialdemokratų, netgi už Socialdemokratų darbo partiją...

Ir rezultatai yra tokie: Tėvynės sąjungos rinkėjų 46 % sako, kad reikėtų taikyti Administracinį kodeksą, 20 % sako, kad reikėtų taikyti Baudžiamąjį kodeksą ir 35 % nežino. Valstiečių ir žaliųjų 49 % sako, kad reikėtų taikyti tik Administracinį kodeksą, 19 % – Baudžiamąjį ir 32 % nežino. Socialdemokratų darbo partijos net 70 % rinkėjų sako, kad ne Baudžiamasis kodeksas, o Administracinių nusižengimų kodeksas. Man atrodo, kad visuomenės požiūris į priklausomybes keičiasi ir žmonės supranta, kad žmonėms, kurie turi problemų, reikia padėti, o ne juos bausti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą ir atsakymus į klausimus.

Dabar dėl motyvų. V. Kernagis – prieš. Prašau.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Aš norėčiau pasisakyti ir norėčiau gal net pasiūlyti visgi šito įstatymo rengėjams pagalvoti ir papildyti galbūt ne tik tais žmonėmis, kurie turi priklausomybes nuo nikotino ir nuo alkoholio, bet, pavyzdžiui, žmonėmis, turinčiais priklausomybę nuo gerų knygų, turinčiais priklausomybę nuo gerų spektaklių, turinčiais priklausomybę nuo gerų renginių. Aš manau, kad reikėtų šitą įstatymą tiesiog dar praplėsti ir tuos žmones irgi sodinti į kalėjimus. Aš tikrai balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? Ne. Balsuojame.

Užsiregistravo 59 Seimo nariai, balsavo 59: už – 20, prieš – 7, susilaikė 32. Įstatymo projektui nepritarta.

Gerbiami kolegos, alternatyvus balsavimas: ar siūlome iniciatoriams tobulinti, ar atmetame? Balsuojame.

Užsiregistravo 62 Seimo nariai, balsavo 62 Seimo nariai: už – 29, prieš – 23. Įstatymo projektas yra atmestas. (*Balsai salėje*) Atsiprašau. Taip, reikia 36. Siūloma gerbiamiems iniciatoriams šį projektą tobulinti.

18.45 val.

Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4447(4), Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4448(4) (pateikimas)

Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4447(4). Pranešėjas – V. Juozapaitis. Prašom į tribūną.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiamas pirmininke, aš prašyčiau leisti man iš karto abu įstatymus, nes po to yra kitas.

PIRMININKAS. Ir Asociacijų įstatymas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip, nes jie susiję vienas su kitu.

PIRMININKAS. Gerai. Tai bus 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4448(4). Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Mano siūlymas yra labai paprastas. Pastaraisiais metais viešajame sektoriuje yra padaryta tikrai daug tokių progresyvių pertvarkų ir būtent antikorupcijos srityje, įpareigojant įstaigų, ypač valstybinio sektoriaus, vadovų konkursuose įrašyti būtiną sąlygą, tai yra nepriekaištingos reputacijos turėjimą. Aš suprantu, kad asociacijos yra šiek tiek kita sritis, bet mano siūlymas yra taikyti lygiai tą patį principą toms asociacijoms, kurios gauna finansavimą iš valstybės biudžeto. Tokių tikrai yra, tokių atsitinka ir paradoksas ištinka tuomet, kai vienos ar kitos asociacijos vadovas, padaręs vieną ar kitą klaidą, patenka į Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos akiratį, yra nubaudžiamas pagal Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymą, kadangi jis disponuoja valstybės teikiamomis lėšomis, asignavimais. Bet atsakomybės už tai nėra, nes jis yra asociacijos vadovas ir jis negali būti nei paprašytas kaip nors apleisti pareigas, nei kaip nors kitaip baudžiamas. Aišku, tai yra asociacijos vidaus klausimas, bet vis dėlto iš viešosios finansų valdymo pusės, ko gero, tai turėtų būti ta kontrolė, sakyčiau, žymiai didesnė. Todėl prašau mano šitam pasiūlymui pritarti, juolab kad jam be išlygų pritarė ir net siūlė dar drastiškesnius siūlymus, kurie galbūt kirtosi su Konstitucija, tai buvo pataisyta, bet iš esmės man

pritarė tikrai daugelis asociacijų. „Linavos“ asociacija yra atsiuntusi netgi oficialų raštą, kurį aš esu pateikęs Teisės ir teisėtvarkos komitetui, kai svarstė šį klausimą.

PIRMININKAS. Jūs turite klausiančių kolegų. Prašom, Kęstuti Masiuli. Neklausite. Nenorite klausti. Dėkojame. Dėl motyvų. Dėkojame už pristatymą.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame. Balsuojame dėl abiejų.

Užsiregistravo 56 Seimo nariai, balsavo 56 Seimo nariai: už – 25, prieš – 5, susilaikė 26. Po pateikimo nėra pritarta. Gerbiami kolegos, sekundėlę. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamieji Seimo nariai. Nežinau, ką jūs galvojate, apie ką jūs galvojate ir iš viso ar jūs galvojate. Ar jūs darote tai, kas jums yra liepiama? Ar jūs klausotės, kas jums yra sakoma? Jeigu jūs net nesugebate pateikti motyvų, jeigu jūs net klausimų neturite, tai jūs tiesiog demonstruojate visišką nepagarbą parlamento darbui, aš jau nekalbu apie opoziciją ar panašiai. Tiesiog ir sau. Turėkite kokios nors valios, drąsos ar kokį nors reikalą bent pakoментuoti savo motyvus. Į jus žiūri visa Lietuva. Į jus žiūri tos asociacijos, kurios teikia tokius pat pasiūlymus. Ar jūs tiesiog sėdite ir, labai atsiprašau, gadinate savo laiką. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Manau, mes dar sprendimo nepriėmėme, dar yra alternatyvus balsavimas. Ar gerbiams šio įstatymo projekto teikėjams įstatymo projektą tobulinti, ar atmesti, balsuojame.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 58, balsavo 57: už – 29, prieš – 28. Projektas gražintas iniciatoriams tobulinti.

18.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. XIII-2849 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-4863 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIIP-4863 dėl projekto Nr. XIIP-3275. Dabar į tribūną kviečiu gerbiamąjį B. Matelį dėl Seimo pavasario sesijos darbų programos patvirtinimo dėl šito projekto. Prašom padaryti pateikimą.

B. MATELIS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Prašau įtraukti, Seimo pavasario sesijos programą papildyti įstatymo projektu Nr. XIIP-3275.

PIRMININKAS. Čia bus dėl Vietos savivaldos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo. Ar mes galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Balsuojame.

Užsiregistravo 60, balsavo 60: už – 24, prieš – 16, susilaikė 20. Į programą neįtraukta, nepatvirtinta.

Gerbiami kolegos, dėkojame. Dabar po pateikimo dėl programos turime tą patį padaryti. Gerbiami kolegos, gražiname tobulinti gerbiamajam. Bendru sutarimu galime? Dėkojame. Pritarta. Ačiū.

Einame toliau. Negalime svarstyti Vietos savivaldos įstatymo 29, 31 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 31¹ ir 31² straipsniais, nes prieštarauja Konstitucijai. Prašysime Teisės ir teisėtvarkos komiteto šią problemą išspręsti, todėl nutarimo dėl pavasario darbų programos mes nesiūlome.

18.54 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar 2-21 klausimas – Seimo narių pareiškimai. Yra. Prašom. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiami Lietuvos senjorai, privalome viešai pasakyti ir nuraminti jus dėl iš opozicijos kai kurių konservatorių paskleisto melo. Opozicija išplatino, kad Vyriausybė neva uždraudė senjorams, vyresniems nei 60 metų, lankytis parduotuvėse, restoranuose, kirpyklose ir panašiai. Po jūsų paviešinto melo atsirado darbdavių, kurie nepatikliai pradėjo žiūrėti į vyresnio amžiaus žmones. Sunku suvokti, ką padarėte jiems, mūsų tėvams, kurie ne tik mus augi-

no, bet ir kovojo už laisvę. Jūsų žiaurus žaidimas „Apgauk ir laimėk“ pasėjo baimę tarp lietuvių. Kai kurie senjorai baiminasi išeiti apsipirkti. Deja, atsirado tokių, kurie bijo.

Tai nusikaltimas valstybei, Lietuvos gyventojams. Jūs pamynėte demokratijos vertybių principus, melu aukodami senjorų gyvybes, sveikatą, egoistiškai siekdami savo tikslų. Trejus su puse metų patyčios, šmeižtas, melas, šantažai, kuriamos istorijos – negi tik toks jūsų kelias atstovauti Lietuvos žmonėms? Sunku protu suvokti, kai yra įtraukiami net mūsų tėvai į melo liūną.

Gerbiami senjorai, Vyriausybė niekada nebuvo jums uždraudusi lankytis įvairiose įstaigose, parduotuvėse ir panašiai. Vyriausybė tik rekomendavo, rekomenduoja įvertinti kiekvienam save, apsaugodama jūsų sveikatą. Tai kiekvieno žmogaus laisvas apsisprendimas. Galima nemylėti, nekęsti, bet ne aukojant senjorų sveikatą ar net gyvybę.

Gerbiami Lietuvos žmonės, senjorai, būkite budrūs, saugūs, sveiki. Bus dar visko, nepasiduokite melui. O opozicijai aš linkiu taikos.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, registruojamės.

Užsiregistravo 49 Seimo nariai. Šios dienos popietinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 70, 78
Adomas Brėmenietis (Adam von Bremen) 48
Adomėnas Mantas 52
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 79, 87, 88, 89
Aleksna Virgilijus 55
Anušauskas Arvydas 27, 55, 56, 65, 66, 67
Armonaitė Aušrinė 15, 40, 41
Ąžuolas Valius 18, 19, 83
- Bakas Vytautas 27, 28, 55, 66, 67, 68
Balsys Linas 61, 62, 63, 64, 68, 69
Baškienė Rima 9, 27
Baublys Juozas 41, 42
Baura Antanas 21, 22
Bernatonis Juozas 49
Bivainis Valdas 31
Budbergytė Rasa 16, 17, 72, 73, 76, 79, 80, 81
Burokienė Guoda 60
Butkevičius Algirdas 22, 42, 56, 75
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 38, 65, 67
- Dagys Rimantas Jonas 10
Degutienė Irena 44
Dumbrava Algimantas 88
Džiugelis Justas 10, 86, 88
- Gaižauskas Dainius 27, 28, 29, 54, 55, 60, 66, 67, 68
Gedvilienė Aistė 38, 64, 85, 86
Gentvilas Eugenijus 21, 27, 29, 54, 59, 64
Gentvilas Simonas 16, 22, 23, 39, 40, 62, 64, 67, 69, 74, 75, 77, 79, 80, 85
Glaveckas Kęstutis 36
Gražulis Petras 57, 59
Grybauskaitė Dalia 27
Gumuliauskas Arūnas 20
- Haase Irena 89
- Jankuvienė Audronė 73
Jarutis Jonas 9, 18, 59, 79
Jauniškis Darius 57
Jedinskij Zbigneŭ 56, 57, 58, 59
Jovaiša Eugenijus 20
Jovaiša Sergejus 74, 81
Juozapaitis Vytautas 52, 80, 91, 92
- Kalinauskas Konstantinas 19
Karbauskis Ramūnas 29, 55, 60, 61
Kasčiūnas Laurynas 27, 28, 29, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 89
Kernagis Vytautas 90, 91
- Kreivys Dainius 55, 79
Krėpšta Simonas 14, 15, 16, 17, 18
Kubilienė Asta 12
Kubilius Andrius 56
- Landsbergis Gabrielius 18, 27, 33, 34, 37, 55, 57
Lašas Ainius 48, 49, 50, 52, 54
Liesys Jonas 44, 65
Linkevičius Linas Antanas 41, 42
- Maironis 20
Majauskas Mykolas 15, 17, 18, 19, 23, 52, 71, 72, 76, 80, 82, 89, 90
Masiulis Kęstutis 59, 92
Masiulis Rokas 55, 56
Matelis Bronislovas 92
Matulas Antanas 60
Mažeika Kęstutis 37, 42
Mindaugas 20
Monkevičius Algirdas 41
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 52, 68
- Narkevič Irena 30, 31
Narkevič Jaroslav 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 40, 57
Nefas Mindaugas 46, 51, 53
- Paleckis Algirdas 58
Palionis Andrius 43
Paluckas Gintautas 30
Papirtienė Aušra 53
Pavilionis Žygimantas 41, 42, 77
Pliaterytė Emilija 19
Popovienė Raminta 81
Pranckietis Viktoras 9, 55, 76
Pupinis Edmundas 16, 51, 62, 63, 73, 75, 81, 83
Putinaitė Nerija 49, 52, 53
- Ramanauskaitė Gražina 76
Razma Jurgis 39, 40, 59, 71, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 82, 83, 90
Ribnikovas Aleksandras 29, 30, 31, 32, 38
Rozova Irina 27, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60
Rudėnaitė Sigita 73, 74
- Sabatauskas Julius 18, 21, 73
Salamakinas Algimantas 62
Saudargas Paulius 33
Simulik Valerijus 39
Sinkevičius Rimantas 78
Sinkevičius Vytautas 75
Sysas Algirdas 9, 10, 19, 38, 70

- Skaistė Gintarė 15, 16
Skardžius Artūras 20, 27, 28, 29, 38, 39, 55, 57, 58, 59,
63, 66, 78, 84, 86
Skvernelis Saulius 28, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 79
Sluckis Leonidas (Sluckij Leonid) 27
Sokolovas (Sokolov) 27

Šakalienė Dovilė 40, 41
Šalaševičiūtė Rimantė 9, 10, 18
Šarknickas Robertas 73, 89, 92
Šedbaras Stasys 69, 84
Šimonytė Ingrida 51, 64, 70, 71
Širinskienė Agnė 29, 33, 57, 59, 74, 75

Tamašunienė Rita 37, 60
Targamadžė Vilija 44, 46, 51, 52, 53, 54

Tomilinas Tomas 11, 17
Ulbinaitė Daiva 27
Urbšys Povilas 19, 28

Vareikis Egidijus 20
Vasiliauskas Gediminas 66
Veryga Aurelijus 37, 70, 71
Vingrienė Virginija 63, 78, 81
Vinkus Antanas 67, 71
Vytautas 20

Zingeris Emanuelis 19, 20, 29

Žemaitaitis Remigijus 19
Žvinienė-Mačiukaitė Saulė 52

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*